

Samen spelen samen ontmoeten

Speelruimteplan gemeente Doesburg

BELEIDSPLAN voor en ANALYSE van SPEELRUIMTE

Samen spelen samen ontmoeten

Speelruimteplan gemeente Doesburg

BELEIDSPLAN voor en ANALYSE van SPEELRUIMTE

Titel: 'Samen spelen samen ontmoeten'
Subtitel: Speelruimteplan gemeente Doesburg
Omschrijving: Beleidsplan voor en analyse van speelruimte
Opdrachtgever: Gemeente Doesburg
Opdrachtnemer: OBB Ingenieursbureau
Postbus 805
7400 AV Deventer
0570 – 61 60 05
Info@OBB-Ingenieurs.nl
Opgesteld door: ing. J.P. Oost
ing. P.J. Wegdam
Datum: december 2008
Project: 418.04
Aantal pagina's: 101

INHOUDSOPGAVE

1.	SAMENVATTING	5
1.1.	Beleidsuitgangspunten	6
1.2.	Samenvatting analyse speelruimte	7
1.3.	Overzicht financiële consequenties	12
2.	INLEIDING	15
2.1.	Waarom een speelruimteplan?	15
2.2.	Doelstelling en visie	15
2.3.	Plan van aanpak	15
2.4.	Onderzoek speelruimte SP	16
2.5.	Betrokkenheid doelgroepen	17
2.6.	Vervolg van het speelruimteplan	18
2.7.	Begripsbepaling	18
2.8.	Leeswijzer voor het speelruimteplan	20
	DEEL I SPEELRUIMTEBELEID 2008 - 2017	21
3.	BELEID SPEELRUIMTE 2008 - 2017	23
3.1.	Het recht op spelen	23
3.2.	Het nieuwe spelen	23
3.3.	Spelen is leren	24
3.4.	Speelruimte, voor wie?	24
3.5.	De relatie informele en formele speelruimte	25
3.6.	De informele speelruimte	26
3.7.	Vormgeving informele speelruimte	29
3.8.	De formele speelruimte	32
3.9.	Vormgeving formele speelruimte	33
3.10.	Samen werken aan speelruimte	36
3.11.	Duurzame speelruimte	38
3.12.	Speelruimte in nieuwbouwsituaties en herstructurering	39
3.13.	De zorg voor speelvoorzieningen	40
3.14.	Periode en evaluatie speelruimtebeleid	42
	DEEL II ANALYSE SPEELRUIMTE	43
4.	LEESWIJZER ANALYSE SPEELRUIMTE	45
4.1.	Bij het lezen van de analyse	45
4.2.	Leeftijden en termen	45
4.3.	Onderverdeling in wijken en buurten	45
4.4.	Opbouw teksten	46
4.5.	Tekstwolken naast de tekst	46
5.	BOVENWIJKSE ASPECTEN VAN SPEELRUIMTE	47
5.1.	Kinderaantallen	47
5.2.	Georganiseerd sport en spel	47
5.3.	Bovenwijkse voorzieningen jeugd	47
5.4.	Hondenpoep probleem	48
5.5.	Voorzieningen voor jongeren	48
6.	SPELEN IN DOESBURG	51
6.1.	Speelruimte in Binnenstad	51
6.2.	Speelruimte in Noordelijk en Zuidelijk Molenveld	53
6.3.	Speelruimte in De Ooi	56
6.4.	Speelruimte in Beinum	58

7.	REALISATIE STREEFBEELD EN JAARLIJKSE KOSTEN	63
7.1.	Realiseren streefbeeld	63
7.2.	Eenmalige en bijkomende kosten	64
7.3.	Vervangingswaarde	66
7.4.	Structurele kosten	67
7.5.	Kort samengevat	69

DEEL III BIJLAGEN		71
BIJLAGE I.	ONTWIKKELING VAN HET KIND	73
BIJLAGE II.	AANTAL EN KOSTEN SPEELTOESTELLEN	75
BIJLAGE III.	GEGEVENSTABEL WIJKEN	77
BIJLAGE IV.	BESLISBOOM SPEELPLEK	79
BIJLAGE V.	SPEELPLEKKEN EN MAATREGELEN	81
BIJLAGE VI.	INFORMELE ONTMOETING JONGEREN	87
BIJLAGE VII.	SPEELPRIKKELS	89
BIJLAGE VIII.	VOORBEELD PVE NIEUWBOUW	91
BIJLAGE IX.	RESULTATEN ENQUETE	95
BIJLAGE X.	TEKENING	99

TABELLEN		
Tabel 1	Maatregelen plekken Binnenstad	7
Tabel 2	Maatregelen plekken Molenveld	8
Tabel 3	Maatregelen plekken De Ooi	9
Tabel 4	Maatregelen plekken Beinum	11
Tabel 5	Eenmalige kosten realisatie per wijk	12
Tabel 6	Kosten realisatie streefbeeld per plek	13
Tabel 7	Inventarisatie en vervangingswaarde	14
Tabel 8	Structurele kosten	14
Tabel 9	Uitgangspunten informele speelruimte	28
Tabel 10	Uitgangspunten formele speelruimte	33
Tabel 11	Verloop kinderpiek	39
Tabel 12	Ontwikkeling kinderaantallen Doesburg	47
Tabel 13	Kosten realisatie streefbeeld	64
Tabel 14	Eenmalige kosten realisatie per wijk	66
Tabel 15	Inventarisatie en vervangingswaarde	67
Tabel 16	Inventarisatie en vervangingswaarde naar soort	67
Tabel 17	Structurele kosten	68
Tabel 18	Beslisboom analyse speelruimte	79
Tabel 19	Verkorte normentabel	91
Tabel 20	Verloop kinderpiek	93
Tabel 21	Kosten per plek	93

1. SAMENVATTING

Dit rapport geeft allereerst de uitgangspunten weer die in het speelruimteplan worden vastgesteld. Vervolgens beschrijft dit rapport kort wat het toepassen van de uitgangspunten betekent voor de beoordeling van het huidige speelruimteniveau en wat de financiële gevolgen van verbetering zijn.

1.1. Beleidsuitgangspunten

Aan de hand van voorliggend speelruimteplan zal er voor het spelen in de openbare ruimte nog meer aandacht gevraagd worden dan nu het geval is. De kern is: *bij het inrichten en beheren van de openbare ruimte moet rekening gehouden worden met de bespeelbaarheid en hoe deze vergroot dan wel verbeterd kan worden.*

	De geformuleerde (speel)beleidsuitgangspunten:	(blz.)
Beleidsuitgangspunt 1.	De 0- tot 18-jarigen in Doesburg hebben recht op speelruimte.	23
Beleidsuitgangspunt 2.	De gemeente onderkent het belang van speelruimte en wil zowel het informele als het formele spelen stimuleren.	23
Beleidsuitgangspunt 3.	De gemeente wil voldoende ontwikkelingsmogelijkheden aan de kinderen, jeugd en jongeren bieden door voldoende variatie in inrichting, speeltoestellen en speelprikkel aan te bieden.	24
Beleidsuitgangspunt 4.	De gemeente wil voldoende informele speelruimte aanbieden aan de kinderen, jeugd en jongeren. Waar deze informele ruimte tekortschiet in kwantiteit of kwaliteit wordt zij zo mogelijk aangevuld met formele speelruimte (speelplekken).	25
Beleidsuitgangspunt 5.	De gemeente wil, om nu en in de toekomst de kwantiteit en kwaliteit te waarborgen, landelijk getoetste uitgangspunten voor informele speelruimte hanteren.	27
Beleidsuitgangspunt 6.	Bij ontwerp en onderhoud van de openbare ruimte wordt nagegaan hoe de bespeelbaarheid verhoogd kan worden.	29
Beleidsuitgangspunt 7.	De gemeente wil in verblijfsgebieden meer aandacht voor de bespeelbaarheid van straten, stoepen, pleinen e.d.	29
Beleidsuitgangspunt 8.	De gemeente wil meer aandacht voor bespeelbaarheid van groenvoorzieningen (gras, bosplantsoen, (speel)bos, water, hondenpoep, braakliggende terreinen e.d.)	30
Beleidsuitgangspunt 9.	De gemeente wil, om nu en in de toekomst de kwantiteit en kwaliteit te waarborgen, landelijk getoetste uitgangspunten voor formele speelruimte hanteren.	32
Beleidsuitgangspunt 10.	De gemeente heeft de wettelijke verplichting het Attractiebesluit uit te voeren en moet kunnen aantonen dat zij alles in het werk heeft gesteld de toestellen veilig te plaatsen en in stand te houden.	34
Beleidsuitgangspunt 11.	Bij het ontwerpen en realiseren van speelplekken wordt rekening gehouden met medegebruik van de doelgroep met een beperking.	35
Beleidsuitgangspunt 12.	De gemeente wil de bewustwording van bespeelbare openbare ruimte vergroten.	36
Beleidsuitgangspunt 13.	De gemeente wil bewoners vragen betrokken te zijn bij de speelruimte door gebreken te melden en door mee te denken over de inrichting van speelplekken..	36
Beleidsuitgangspunt 14.	Sportcomplexen en de omliggende groenstroken kunnen voorzien in de behoefte aan speelruimte.	37
Beleidsuitgangspunt 15.	De gemeente wil een duidelijk programma van eisen voor (her)ontwikkeling van woongebieden om voldoende kwantiteit en kwaliteit van de (in)formele speelruimte te waarborgen.	38
Beleidsuitgangspunt 16.	De gemeente wil een duurzaam netwerk aan speelplekken bieden met een inrichting en een centrale ligging die hier op zijn afgestemd.	39
Beleidsuitgangspunt 17.	De gemeente neemt in toekomstige bestemmingsplannen en het programma van eisen bij stedenbouwkundige plannen de uitgangspunten voor speelruimte op.	40
Beleidsuitgangspunt 18.	Bij meldingen inzake onveilige en onwenselijke situaties worden binnen 48 uur passende maatregelen genomen.	40
Beleidsuitgangspunt 19.	Het onderhoudsniveau van 75% uit de beheervisie wordt gehanteerd.	41
Beleidsuitgangspunt 20.	Vervanging van speelvoorzieningen vindt plaats zoals omschreven in de beheervisie.	41
Beleidsuitgangspunt 21.	Dit speelruimteplan wordt vastgesteld voor een periode van tien jaar en na vijf jaar geëvalueerd.	42

1.2. Samenvatting analyse speelruimte

1.2.1. Binnenstad

De binnenstad van Doesburg kenmerkt zich door de historische inrichting. Het bijbehorende stedenbouwkundig patroon zorgt ervoor dat de informele speelruimte dicht bij huis veelal beperkt is. Toch zijn er ook grotere ruimten te vinden waar wel informeel spel kan plaatsvinden. Denk hierbij aan de parkeerplaatsen, pleinen en verkeersluwe straten. Verder zijn met name het Ireneplantsoen en De Spits belangrijke groene ruimten die geschikt zijn als informele speelruimte voor jeugd en jongeren.

Momenteel zijn er op zeven plekken formele speelvoorzieningen in de wijk Binnenstad. In de analyse worden voorstellen gedaan om meerdere plekken daar waar nodig te verbeteren of beter af te stemmen op de beoogde gebruikers. Gezien het kinderaantal en de spreiding van speelplekken worden eveneens voorstellen gedaan om twee nieuwe plekken voor kinderen te realiseren.

Speelplek nummer	Speelplek locatie	Huidige doelgroep	Toekomstige doelgroep	Maatregel	Prioriteit
01.01	Meipoortwal 1 (De Horizon)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	samen met school uitwerken; opties voor natuurlijk spelen	2
01.02	Putpad 2 (t.o.)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	voorlopig geen aanpassingen	3
01.03	Hogestraat 14/16	6 t/m 11 jaar	6 t/m 11 jaar	voorlopig geen aanpassingen	3
01.05	Waterstraat 11	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
01.06	Bresstraat 20 /22	6 t/m 11 jaar	secundair	voorlopig geen aanpassingen	3
01.07	Kloostertuin	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
01.08	'0313' B. Ubbinkweg	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	geen aanpassingen	4
Z01 (Bi)	Hanzeplein/IJsselkade	geen	0 t/m 5 jaar	inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners	1
Z02 (Bi)	Zandbergstraat/bibliotheek	geen	0 t/m 5 jaar	inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners	1

Tabel 1 Maatregelen plekken Binnenstad

Het overzicht geeft de huidige en de voorgestelde leeftijdscategorie (doelgroep) voor de verschillende plekken. Daarnaast wordt aangegeven of er maatregelen worden uitgevoerd en welke prioriteit hier vanuit de gemeente aan wordt gegeven.

1.2.2. Noordelijk en Zuidelijk Molenveld

Voor informele speelruimte zijn de kinderen en zeker jeugd en jongeren in de wijk aangewezen op het openbaar gebied. Daar waar er weinig (snel) verkeer aanwezig is zijn de straten geschikt als speelruimte voor de jeugd en is de stoep voor de kinderen. Daarnaast zijn er diverse veldjes in de wijk aanwezig die gebruikt kunnen worden voor spel. Voor de kinderen en jeugd zijn verder de achterpaden een goede plek om te spelen, maar zeker ook om zich te verplaatsen in de wijk. Voor de jongeren zijn er verscheidene plekken in de wijk te vinden waar ze elkaar kunnen ontmoeten.

In de huidige situatie zijn er vijf openbaar toegankelijke speelplekken in de wijk aanwezig. Een deel van deze plekken zal aangepast moeten worden of meer leeftijdsspecifiek worden ingericht. Gedeeltelijk zal dit werk in het buurtplan Noordelijk Molenveld meegenomen kunnen worden. Gezien het kinderaantal is het gewenst om extra voorzieningen te realiseren: in het zuidelijk deel van de wijk een plek voor kinderen, in het noordelijke deel een plek voor kinderen en jeugd die meer natuurlijk wordt ingericht. Verder is het gewenst een tweede plek voor jongeren te realiseren in aanvulling op de huidige voorzieningen.

Speelplek nummer	Speelplek locatie	Huidige doelgroep	Toekomstige doelgroep	Maatregel	Prioriteit
02.01	Armgardstraat 15 (De Bongerd)	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	geen aanpassingen	4
02.02	Armgardstraat 10	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	meenemen in buurtplan	2
02.03	Vierackerlaan 2	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	meenemen in buurtplan	2
02.04	Kraakselaan 22 (De Ark)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	voorlopig geen aanpassingen	3
02.05	Julianastraat 23	0 t/m 11 jaar	6 t/m 11 jaar	weinig aanpassing; opties voor natuurlijk spelen	3
02.06	Prins Bernhardplein	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	bij herstructurering Prins Bernhardplein opnieuw beoordelen wadi en speelvoorzieningen	4
Z01 (M)	Pr. Hendrikstraat Julianastraat	geen	0 t/m 5 jaar	inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners	2
Z02 (M)	Van Brakellaan Loddero	geen	0 t/m 11 jaar	meenemen in buurtplan; inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners; mogelijkheden voor natuurlijk spel	1
Z03 (M)	locatie in de wijk	geen	12 t/m 18 jaar	inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners	3

Tabel 2 Maatregelen plekken Molenveld

Het overzicht geeft de huidige en de voorgestelde leeftijdscategorie (doelgroep) voor de verschillende plekken. Daarnaast wordt aangegeven of er maatregelen worden uitgevoerd en welke prioriteit hier vanuit de gemeente aan wordt gegeven.

1.2.3. De Ooi

Wijk De Ooi is omgeven met groen en water: een goede aanvulling op de informele speelruimte binnen de wijk zelf. Zeker het gebied langs de Oude IJssel biedt verschillende mogelijkheden, van vissen tot het plukken van bloemen. Binnen de wijk zijn er verschillende pleintjes en veldjes die uitermate geschikt zijn als informele speelruimte voor kinderen en jeugd. Het gedeelte met hoogbouw in de wijk is hier een goed voorbeeld van.

In totaal zijn er acht speelplekken openbaar toegankelijk in de wijk, waarvan vier in eigendom van de woningbouwvereniging. Deze plekken behoeven gezien het kinderaantal in de wijk geen aanpassing. Daarnaast zijn veel van deze plekken in 2007 reeds opnieuw ingericht. In de analyse worden enkele voorstellen gedaan om de schoolpleinen door enkele kleine ingrepen aantrekkelijker te maken.

Speelplek nummer	Speelplek locatie	Huidige doelgroep	Toekomstige doelgroep	Maatregel	Prioriteit
03.01	V Tuylplein 1	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	geen aanpassingen	4
03.02	Wilgenstraat (Peuterhof)	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	geen aanpassingen	4
03.03	Begoniastraat 42b (De Horizon)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	samen met school uitwerken	2
03.04	Koppenberg	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	geen aanpassingen	4
03.05	Forsythiastraat 1 (Anne Frank)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	samen met school uitwerken	2
A	Goudenregenstraat 84	12 t/m 18 jaar	12 t/m 18 jaar	geen aanpassingen	4
B	Goudenregenstraat 120	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	geen aanpassingen	4
C	Koppelweg 144	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	geen aanpassingen	4
D	Koppelweg 64	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	geen aanpassingen	4

Tabel 3 Maatregelen plekken De Ooi

Het overzicht geeft de huidige en de voorgestelde leeftijdscategorie (doelgroep) voor de verschillende plekken. Daarnaast wordt aangegeven of er maatregelen worden uitgevoerd en welke prioriteit hier vanuit de gemeente aan wordt gegeven.

1.2.4. Beinum

De wijk Beinum is het grootste van de vier wijken en huisvest dan ook de meeste kinderen, jeugd en jongeren in Doesburg. Informele speelruimte is in de wijk in ruime mate aanwezig. Zo zijn veel van de straten aangeduid als woonerf of 30 kilometerzone, waardoor spelen op straat mogelijk is. Verder is er binnen de wijk en er omheen veel groen aanwezig waar gevoetbald of bijvoorbeeld gestruind kan worden. Beinum is ook de groenste wijk van Doesburg en biedt hiermee veel informele speelruimte.

Als formele speelvoorziening zijn er 19 plekken ingericht die openbaar toegankelijk zijn. Al deze plekken hebben een functie voor jeugd, die gezien het huidige en toekomstige aantal jeugdigen zeer ruim is. Vanuit de analyse worden dan ook voorstellen gedaan om plekken meer leeftijdsspecifiek te maken. Een belangrijk deel hiervan is bedoeld voor kinderen. Daarnaast zijn er enkele plekken die gezien hun ligging geen functie meer hebben in het speelvoorzieningsniveau. Zo zullen de speelplekken aan de Zanderskamp als geheel worden bekeken. Vanuit bewoners en de doelgroep zijn er enkele specifieke opmerkingen gemaakt waarvan gekeken moet worden in hoeverre hier invulling aan gegeven kan worden. Verder zijn er plannen om in de wijk een sport- en ontmoetingsplek te realiseren. Een dergelijke plek biedt goede mogelijkheden voor de jeugd en jongeren in de wijk. Afhankelijk van de locatie kan deze plek eveneens een functie gaan vervullen voor buitensport van de scholen (De Wetelaar / De Ark) in de wijk.

Speelplek nummer	Speelplek locatie	Huidige doelgroep	Toekomstige doelgroep	Maatregel	Prioriteit
04.01	Potsmaat 2	6 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.02	Potsmaat 59	0 t/m 11 jaar	secundair	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.03	Angerloseweg vijver	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.04	Potsmaat 155	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.05	Hermaat 52/54	6 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.06	Hermaat 119/121	6 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.07	Zanderskamp 2	6 t/m 11 jaar	secundair	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.08	Zanderskamp 140	6 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.09	Zanderskamp 135	6 t/m 11 jaar	secundair	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.10	Zanderskamp 95 (De Wetelaar)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	mogelijk meenemen in DHV-plan voor sportplek; samen met school uitwerken	1
04.11	Zanderskamp 93 (De Ark)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	mogelijk meenemen in DHV-plan voor sportplek; samen met school uitwerken	1
04.12	De Bogaert 17	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
04.13	Campstede 19	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
04.14	Beumerskamp 43	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	3
04.15	Allersmaat 58	0 t/m 11 jaar	6 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
04.16	Broekhuizen 7	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.19	De Pol 83 (tegen dijk)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	voorlopig geen aanpassingen	3
04.20	De Pol nr 41 (Koldewei)	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.21	Breedestraat 39 (Hummelhuus)	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	geen aanpassingen	4
04.22	Molengarde 47	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
M01 (Be)	centrale groen	n.v.t.	6 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners invullen	1

Tabel 4 Maatregelen plekken Beinum

Het overzicht geeft de huidige en de voorgestelde leeftijdscategorie (doelgroep) voor de verschillende plekken. Daarnaast wordt aangegeven of er maatregelen worden uitgevoerd en welke prioriteit hier vanuit de gemeente aan wordt gegeven.

1.3. Overzicht financiële consequenties

1.3.1. Eenmalige investering

De diverse voorstellen zoals deze worden gedaan in de analyse hebben een financieel gevolg. Onder meer voor het aanpassen van speelplekken, plaatsen van toestellen en realiseren van nieuwe plekken zijn bedragen geraamd. Zo stijgt het totaal aantal plekken licht: van 42 naar 43. Verder worden er voorstellen gedaan om 103 speelplekken aan te brengen om speelplekken aantrekkelijker te maken en de informele speelruimte te verbeteren. In Tabel 5 is per wijk aangegeven wat de wijzigingen zijn en wat de financiële gevolgen hiervan zijn. Het gaat hierbij echter om een eerste aanname en verwachte inrichting. De definitieve uitwerking en invulling zal pas plaatsvinden tijdens de inspraak- en uitvoeringsperiode.

Voor het opwaarderen van de omgeving van de speelplekken (groen) en het vernieuwen van de banken en afvalbakken zijn eenmalig bedragen opgenomen in Tabel 5.

Wijk	Het aantal 0 – 18-jarigen	In de huidige situatie aanwezig		In de analyse voorgesteld om nieuw te realiseren				In de analyse als secundair aangegeven		Het aantal in het streefbeeld		De kosten voor de nieuwe plekken en de maatregelen.
		plekken	toestellen	plekken	toestellen	aanleidingen	maatregelen	plekken	toestellen	plekken	toestellen	
Binnenstad	450	7	40	2	15	24	0	1	13	8	42	€ 82.000
Noordelijk en Zuidelijk Molenveld	498	6	26	3	12	24	0	0	3	9	35	€ 74.800
De Ooi	502	9	39	0	0	10	0	0	0	9	39	€ 4.500
Beinum	1.202	20	95	0	23	45	1	3	25	17	93	€ 142.500
Buitengebied	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	€ -
besparing door hergebruik toestellen												€ 21.800-
uitvoeringskosten												€ 16.500
eenmalige kosten omvormen groen rondom de speelplekken												€ 12.500
eenmalige kosten vernieuwen banken en afvalbakken op de speelplekken												€ 30.000
Afrondingsverschil												€ -
Totaal	2.691	42	200	5	50	103	1	4	41	43	209	€ 339.300

Tabel 5 Eenmalige kosten realisatie per wijk

In Tabel 6 is per plek aangegeven welke investering er vanuit de analyse gewenst is. Hierbij gaat het om een voorstel voor de inrichting waar in de praktijk verder invulling aan wordt gegeven. Voor een detaillering van dit bedrag wordt verwezen naar Bijlage V.

Speelplek nummer	Locatie	Voorgesteld bedrag t.b.v. maatregelen	Prioriteit
01.01	Meipoortwal 1 (De Horizon)	€ 2.250	2
01.02	Putpad 2 (t.o.)	€ 10.100	3
01.03	Hogestraat 14/16	€ 9.600	3
01.05	Waterstraat 11	€ 15.588	1
01.06	Bresstraat 20/22	€ 2.500	3
01.07	Kloostertuin	€ 9.913	2
01.08	Jongerencentrum B. Ubbinkweg	€ 0	4
Z01 (Bi)	Hanzeplein / IJsselkade	€ 16.025	1
Z02 (Bi)	Zandbergstraat/bibliotheek	€ 16.025	1
02.01	Armgaardstraat 15 (De Bongerd)	€ 0	4
02.02	Armgaardstraat 10 (t.o.)	€ 5.675	2
02.03	Vierackerlaan 2		2
02.04	Kraakselaan 22 (De Ark)	€ 9.238	3
02.05	Julianastraat 23	€ 2.000	3
02.06	Prins Bernhardplein	€ 0	4
Z01 (M)	Pr. Hendrikstraat / Julianastraat	€ 16.025	2
Z02 (M)	Van Brakellaan / Loddero	€ 29.613	1
Z03 (M)	Sportvelden	€ 12.238	3
03.01	v Tuylplein 1	€ 0	4
03.02	Wilgenstraat (Peuterhof)	€ 0	4
03.03	Begoniastraat 42b(De Horizon)	€ 2.250	2
03.04	Koppenberg	€ 0	4
03.05	Forsythiastraat 1(Anne Frank)	€ 2.250	2
A	Goudenregenstraat 84	€ 0	4
B	Goudenregenstraat 120	€ 0	4
C	Koppelweg 144	€ 0	4
D	Koppelweg 64	€ 0	4
04.01	Potsmaat 2	€ 10.413	1
04.02	Potsmaat 59	€ 2.250	1
04.03	Angerloseweg vijver	€ 10.488	1
04.04	Potsmaat 155	€ 15.663	1
04.05	Hermaat 52/54	€ 4.425	1
04.06	Hermaat 119/121	€ 8.350	1
04.07	Zanderskamp 2	€ 2.250	1
04.08	Zanderskamp 140	€ 8.350	1
04.09	Zanderskamp 135	€ 2.250	1
04.10	Zanderskamp 95 (De Wetelaar)	€ 2.250	1
04.11	Zanderskamp 93 (De Ark)	€ 2.250	1
04.12	De Bogaert 17 (t.o.)	€ 1.750	2
04.13	Campstede 19	€ 15.838	2
04.14	Beumerskamp 43	€ 6.988	3
04.15	Allersmaat 58 (t.o.)	€ 3.925	2
04.16	Broekhuizen 7	€ 15.338	1
04.19	De Pol 83 (tegen dijk)	€ 0	3
04.20	De Pol nr 41 (Koldewey)	€ 12.913	1
04.21	Breedestraat 39(Hummelhuus)	€ 0	4
04.22	Molengarde 47	€ 14.338	2
M01 (Be)	centrale groen	€ 2.500	1

Tabel 6 Kosten realisatie streefbeeld per plek

1.3.2. Structurele budgetten

Met het uitvoeren van de maatregelen zoals omschreven in de analyse wijzigt de hoeveelheid speelvoorzieningen in Doesburg. De eenmalige investering is eveneens van invloed op de waarde die de toestellen en ondergronden stijgen in het streefbeeld ten opzichte van het huidige beeld. Dit staat weergegeven in Tabel 7. Dit omschreven streefbeeld is gebaseerd op de aannames in Tabel 5 en Tabel 6. Wanneer de definitieve inrichting van plekken bekend is, zullen de structurele bedragen hierop aangepast moeten worden.

Inventaris	Huidig	Streefbeeld
aantal speelplekken	42	43
aantal speeltoestellen	200	210
aanschafwaarde toestellen	€ 585.300	€ 670.900
aanschafwaarde ondergronden	€ 117.100	€ 134.200
Aanschafwaarde totaal	€ 702.400	€ 805.100

Tabel 7 Inventarisatie en vervangingswaarde

Deze waardeverhoging is eveneens van invloed op de budgetten die jaarlijks aan onderhoud, beheer en vervanging worden uitgegeven. Wanneer gekozen wordt voor uitvoering van de voorgestelde maatregelen om het streefbeeld te bereiken, dient dit gepaard te gaan met een stijging van de structurele budgetten. Deze stijging is weergegeven in Tabel 8.

Structurele kosten	Budget huidig ¹	Raming huidig	Raming streefbeeld
	2008	noodzakelijk voor huidig niveau	noodzakelijk bij realisatie streefbeeld
onderhoud op niveau heel-schoon-veilig 75%	€ 32.900	€ 34.500	€ 39.500
beheer	€ 19.800	€ 21.100	€ 24.200
vervanging	€ 39.100	€ 41.300	€ 47.400
Totaal	€ 91.800	€ 96.900	€ 111.100

Tabel 8 Structurele kosten

Het in Tabel 8 zichtbare verschil tussen het huidige budget en de raming van het huidige budget zal voornamelijk een gevolg zijn van prijsstijgingen van toestellen en dergelijke. Voor het streefbeeld is een aanmerkelijk hoger bedrag benodigd dan wat nu beschikbaar is. Wanneer wordt gekozen voor uitvoer van de maatregelen maar geen stijging van de structurele budgetten naar het niveau van het streefbeeld, is er onvoldoende budget aanwezig om gedegen onderhoud te (blijven) uitvoeren. Daarnaast wordt er dan onvoldoende geld gereserveerd voor vervanging van de nieuwe toestellen, bij het einde van hun levensduur.

Een opmerking die hierbij nog geplaatst moet worden, is dat er in de budgetten van Tabel 8 geen rekening is gehouden met extra onderhoud aan de omgeving / groen van de speelplekken. Vanuit de gemeente is aangegeven dat dit structureel waarschijnlijk € 12.500 extra kost per jaar.

¹ Huidige budgetten zijn afgeleid van de beheervisie 'Ruimte voor spelen' en zijn berekend inclusief kosten voor uren e.d.

2. INLEIDING

Dit rapport 'Samen spelen samen ontmoeten' geeft het beleid van Doesburg inzake de openbare speelvoorzieningen weer. In dit beleidsplan worden de relevante richtlijnen voor het te vormen beleid, een analyse van de huidige speelruimte, het wenselijke en het huidige openbare speelvoorzieningsniveau, de te nemen maatregelen en het te voeren beleid weergegeven. Om het leesgemak van deze beleidsnota te verhogen is een leeswijzer opgenomen.

2.1. Waarom een speelruimteplan?

In gemeente Doesburg leeft de wens om te komen tot gemeentelijk integraal speelruimtebeleid. Aanleiding hiertoe is onder andere dat in het verleden beperkt beleid is vastgesteld op het gebied van spelen. Op basis van verzoeken van bewoners, bij de herinrichting van een wijk of op initiatief van het Cluster Ruimtelijk Beheer/ afdeling Civiele Techniek werden speelterreinen aangelegd of veranderd.

De laatste jaren wordt de gemeente geconfronteerd met meer verzoeken, variërend van het vervangen van een speeltoestel tot de aanleg van een speelvoorziening. Het speelruimteplan kan daarbij gezien worden als verlengstuk van het beheer- en onderhoudsplan speelvoorzieningen 'Ruimte voor Spelen' dat OBB in 2007 voor gemeente Doesburg mocht opstellen.

Er wordt gezocht naar een beleidsplan dat uitnodigende speelplekken realiseert ten behoeve van spelen, bewegen en ontmoeten. De gemeente wil inzicht in een passende speelstructuur voor de verschillende wijken, gerelateerd aan het kinderaantal en de leeftijd van de kinderen. Ook wil zij inzicht in passend beheer, onderhoud en vervanging.

2.2. Doelstelling en visie

Met voorliggend rapport willen we komen tot een praktisch en breed gedragen speelruimteplan. In dit plan worden de uitgangspunten voor het speelruimtebeleid weergegeven en wordt geschetst welke aanpassingen nodig zijn om hieraan te voldoen.

De bijbehorende visie is dat er in de openbare ruimte van Doesburg voldoende en veilige speelruimte is. Naast deze zogenaamde informele speelruimte moet er een evenredig verdeeld aanbod van formele speelvoorzieningen aanwezig zijn. Beide dienen aan te sluiten op het aantal, de leeftijd en de behoefte van de verschillende leeftijdsgroepen in elke wijk (zie ook 3.4).

Voor het aanbod van formele speelvoorzieningen dienen er voldoende financiële middelen te zijn, zodat het mogelijk is passend beheer, onderhoud en vervanging uit te voeren.

2.3. Plan van aanpak

Het speelruimteplan is opgesteld aan de hand van een plan van aanpak waarin de verschillende werkzaamheden stonden gepland. De werkzaamheden zijn begeleid door de ambtelijke werkgroep speelruimteplan die bij aanvang van de werkzaamheden is opgericht.

2.3.1. Ambtelijke werkgroep speelruimteplan

De diverse onderdelen van het speelruimtebeleid hebben raakvlakken met onderscheiden verantwoordelijkheden. Daarom is het plan in breed overleg opgesteld en is een projectgroep ingesteld met vertegenwoordiging vanuit alle afdelingen die betrokken zijn bij spelen:

- Stadswerf
- Ruimtelijk Beheer, Spelen en Groen
- Maatschappelijke Ontwikkeling
- Ruimtelijke en Economische Ontwikkeling

In de ambtelijke werkgroep wordt het speelruimteplan uitvoerig besproken en aangescherpt. Na deze aanscherping zal het plan door het college als concept worden vastgesteld en hierna ter inzage worden gelegd voor bewoners en belanghebbenden. In het kader van de inspraakprocedure worden betrokkenen uitgenodigd op het plan te reageren. Vervolgens wordt het plan ter goedkeuring aan de raad aangeboden.

Door aan de werkgroep deel te nemen wordt voor de verschillende afdelingen duidelijker wat hun taken zijn binnen het speelruimteplan en hoe zij hun bijdrage kunnen leveren aan de speelruimte in Doesburg.

2.3.2. Veldinventarisatie

Om een goede indruk te krijgen van de bespeelbaarheid van de verschillende wijken heeft een aanvullende uitgebreide veldinventarisatie plaatsgevonden. Hierin werd gekeken waar de jeugd speelt (zowel speelplekken als informele speelruimte) en welke routes ze gebruikt. Er werd ook gekeken naar bereikbaarheid van speelplekken, speelwaarde, geschiktheid voor leeftijdscategorieën, welke fysieke en sociale barrières er (kunnen) zijn en dergelijke. Mede aan de hand van deze inventarisatie zijn de verschillende speelbuurten voorgesteld in de analyse van de Doesburgse speelruimte (hoofdstuk 6).

2.3.3. Overige beleidsvelden

Naast het overleg met de projectgroep, de veldinventarisatie en de inspraak (zie 2.5) zijn beleidsstukken, onderzoeken en rapporten van gemeente Doesburg, die relevant zijn voor spelen, meegenomen in de afweging van het speelruimteplan. Stukken die meegenomen zijn:

- Algemene Plaatselijke Verordening
- Verkeersveiligheidsplan (1999)
- Groenstructuurplan (1997)
- Ruimte voor spelen (2007)

2.3.4. Samen met andere partijen

Voor het uitvoeren van het voorgestelde speelruimteplan is het van belang om de samenwerking met Woonservice IJsselland en de betrokken schoolbesturen verder uit te werken. Op deze manier kunnen er afspraken over beheer, onderhoud en vervanging van speelvoorzieningen worden gemaakt. Daarnaast kan gezamenlijk invulling worden gegeven aan het speelvoorzieningenniveau in Doesburg.

2.4. Onderzoek speelruimte SP

In 2006 heeft de SP Doesburg een onderzoek uitgevoerd naar het gebruik en de kwaliteit van de speelvoorzieningen in Doesburg. Ook in dit onderzoek wordt de 3%-norm toegepast (zie paragraaf 3.2). De aanbevelingen uit dit onderzoek zijn onder meer gericht op het onderhoud van speelvoorzieningen, maar schrijven eveneens voor om speelruimtebeleid te ontwikkelen. Op het gebied van onderhoud is in 2007 het rapport 'Ruimte voor spelen' opgesteld. Met voorliggend rapport wordt invulling gegeven aan het speelruimtebeleid.

Overeenkomstig voorliggend speelruimteplan zijn in het onderzoek uit 2006 opmerkingen gemaakt over hondenpoep en zwerfvuil op de speelterreinen. Met dit speelruimteplan kan eveneens invulling gegeven worden aan de aanbevelingen betreffende jongeren.

De in het rapport vermelde informatie per speelplek is in zoverre meegenomen, dat de huidige inventarisatie en inspraak leidend is. Onder meer in wijk De Ooi heeft in 2007 een vernieuwing plaatsgevonden waardoor de opmerkingen uit het rapport van 2006 niet, of beperkt van toepassing zijn.

2.5. Betrokkenheid doelgroepen

Er is gekozen om verschillende doelgroepen intensief bij de analyse en planvorming te betrekken:

- jeugd van 6 t/m 11 jaar (KinderKlankBord);
- wijkraden en buurtschap, via een enquête;
- belanghebbenden/ouders van kinderen, via een enquête op de gemeentelijk website;
- contacten eerdere verzoeken.

2.5.1. Jeugd

Het KinderKlankBord is een middel om te weten te komen wat de jeugd belangrijke speelruimte en -mogelijkheden vindt. Dit instrument bestaat uit drie onderdelen: de rondgang, de speelmogelijkheden-enquête en het maken van een wijkplattegrond.

Rondgang: om een indruk te krijgen hoe de jeugd haar woonomgeving gebruikt om te spelen, werden voor het opstellen van het speelruimtebeleidsplan rondwandelingen met de jeugd gemaakt. In totaal hebben er zes rondgangen met scholen plaatsgevonden.

Er werd gekeken waar ze niet mogen of kunnen spelen, hoe ze in het groen, bij het water en op de straat kunnen spelen, wat ze goede en slechte speelplekken vinden en waar ze naartoe gaan om spannende dingen te doen of hutten te bouwen. Verder gaf de jeugd aan wat de grote problemen zijn bij het spelen, wat ze het meest zouden missen als ze zouden verhuizen en waar ze behoefte aan hebben.

Enquête: aan alle scholen is een enquêteformulier toegezonden. Deze enquête gaat over de verschillende buitenspeelmogelijkheden. De enquêteformulieren werden onder begeleiding van de leerkrachten door de jeugd vanaf groep vier ingevuld. Aan de hand van deze formulieren werd bepaald welke speelmogelijkheden en -functies de jeugd zelf belangrijk vindt. Verscheidene scholen hebben leerlingen deze enquête laten invullen. De resultaten van de enquêtes zijn opgenomen in Bijlage IX en kunnen door de gemeente gebruikt worden als uitgangspunt voor inrichting van speelplekken.

Buurtplattegrond: alle scholen werd verzocht mee te werken aan het maken van een wijkplattegrond. Dit is een opdracht die de leerkrachten met de jeugd konden uitvoeren. Een mogelijkheid was om de kinderen in groepjes van ongeveer zeven kinderen op een groot vel (bijvoorbeeld flip-overformaat) een eigen plattegrond van de wijk te laten tekenen. De plattegrond hoefde niet geografisch juist te zijn, maar moest wel laten zien welke plekken een grote belevingswaarde voor de jeugdigen hebben. Ook het tekenen van de gedroomde speelplek behoorde tot de mogelijkheden.

Meerdere scholen hebben plattegronden laten maken.

De uitkomsten vanuit het KinderKlankBord zijn bij het opstellen van de analyse meegenomen. De uitgangspunten voor speelruimte en de rondgangen zijn als eerste van belang. De enquêtes en buurtplattegronden zijn zoveel mogelijk meegenomen in de uitkomst van de uitgangspunten voor speelruimte en rondgang.

2.5.2. Jongeren

Ook de jongeren van 12 tot en met 18 jaar verblijven in de openbare ruimte. Er is dus een behoefte aan speel-, ontmoetings- en sportmogelijkheden te verwachten. Om de verschillende (on)mogelijkheden om buiten leeftijdsgenoten te ontmoeten en om eventuele problemen in beeld te brengen, zijn deze besproken binnen het jongerenwerk en in de ambtelijke werkgroep. De hieruit voortgekomen opmerkingen zijn meegenomen in de analyse.

2.5.3. Belanghebbenden

In de lokale pers en op de gemeentelijke website is melding gemaakt van het opstellen van het speelruimteplan. Verder heeft Omroep Gelderland meegelopen met een tweetal rondgangen om een verslag voor zowel radio als tv te maken.

Aan de drie aanwezige wijkraden en buurtschap Noord-Oost van Doesburg is medewerking gevraagd door het laten invullen van een enquête. Op deze manier is het mogelijk om bij de wijkraad bekende problemen en verzoeken mee te nemen in het speelruimteplan.

Aan overige belanghebbenden, bewoners en ouders van kinderen is de mogelijkheid geboden om een enquête op de gemeentelijke website in te vullen. Op deze manier krijgen onder meer de kinderen een stem in het speelruimteplan.

2.6. Vervolg van het speelruimteplan

Dit speelruimteplan biedt een goede basis voor het verbeteren, aanpassen, inrichten en aanvullen van de speelvoorzieningen in Doesburg. Nadat dit speelruimteplan volgens de normale weg ter inspraak is geweest en is vastgesteld kan met de uitvoering worden begonnen. Bij het concretiseren van de plannen zullen de betrokken doelgroepen (zie paragraaf 2.5) op relevante momenten opnieuw geraadpleegd worden.

2.7. Begripsbepaling

2.7.1. Speelruimte

Het is belangrijk om te realiseren dat fysieke *ruimte* de bepalende factor is bij het spelen en niet zozeer de aanwezigheid van speeltoestellen.

Speelruimte betreft ten eerste de ruimte die fysiek aanwezig is om te spelen, zowel in de openbare ruimte als op ingerichte speelplekken. Ten tweede gaat speelruimte over de spreekwoordelijke ruimte die de doelgroep gegund wordt, met andere woorden: 'waar *mag* hij of zij spelen?'

2.7.2. (In)formele speelruimte

Binnen de openbare ruimte kan ook onderscheid gemaakt worden tussen informele en formele speelruimte. Oftewel de ruimte die 'van nature' aanwezig is zoals pleinen, straten en parken, en de ruimte die specifiek voor spelen is ingericht zoals speelplekken.

Met *informele* speelruimte wordt de ruimte aangeduid waar de doelgroep leeft, woont en (veilig) kan spelen, zoals de straat, de stoep, het plantsoen en het water, maar waar geen specifieke speeltoestellen staan.

Met *formele* speelruimte wordt de ruimte aangeduid die specifiek en exclusief is ingericht voor de speelfunctie (de speelplekken met voorzieningen).

In dit speelruimteplan staat de formele speelruimte niet los van de informele speelruimte, maar vullen zij elkaar aan. Wanneer er veel informele ruimte voorhanden is, wordt de behoefte aan formele ruimte kleiner.

2.7.3. Speelprikkel en speeltoestel

Bij speelruimte wordt onderscheid gemaakt tussen speelprikkel en speeltoestellen.

Speelprikkel zijn objecten die niet specifiek voor het spelen geplaatst zijn, maar een scala aan speelmogelijkheden bieden in de informele en formele speelruimte.

Speeltoestellen zijn de voorzieningen in de formele speelruimte die specifiek voor het spelen geplaatst zijn en gemaakt zijn voor een bepaalde speelmogelijkheid.

In Bijlage VII wordt nader ingegaan op het begrip speelprikkel.

2.7.4. Openbaar speelvoorzieningenniveau

In de analyse wordt gesproken over een openbaar speelvoorzieningenniveau. Het openbaar speelvoorzieningenniveau is het beeld van speelplekken dat recht doet aan een eerlijke verdeling van speelvoorzieningen over de leeftijdscategorieën van de doelgroep en de wijken.

2.7.5. Secundaire voorzieningen

Er wordt gesproken over secundaire speelplekken of –toestellen. De als secundair aangeduide voorzieningen hebben geen functie (meer) in het voorgestelde openbare speelvoorzieningenniveau. In overleg met bewoners kunnen deze plekken opgeheven worden.

Er moet een keuze gemaakt worden ten aanzien van de wijze en snelheid waarmee de secundaire speeltoestellen en –plekken opgeheven worden. Dit kan door in de uitvoeringsplannen vorm te geven aan de maatregelen uit het speelruimteplan.

Toestellen kunnen blijven staan totdat ze aan vervanging toe zijn. Het kan ook zijn dat gezien de kosten de secundaire toestellen verwijderd moeten worden of ergens anders herplaatst moeten worden om invulling te geven aan het openbaar speelvoorzieningenniveau. Een voordeel van het langzaam verwijderen van speeltoestellen is dat deze langer ter beschikking van de doelgroep blijven. Een nadeel is dat één of een enkel toestel dat niet uitgebreid onderhouden wordt een negatieve invloed kan hebben op het aanzicht van de openbare ruimte. Het in één keer verwijderen van alle secundaire toestellen is organisatorisch het eenvoudigst en voorkomt dat er iedere keer opnieuw uitleg moet worden gegeven aan bewoners en doelgroep.

Wanneer de toestellen door het secundair worden van een plek verwijderd worden, is het erg belangrijk dat er een bespeelbare ruimte achterblijft die niet wordt gebruikt voor parkeren, siergroen of om honden uit te laten. Zeker in de wijken met een hoge kinderdichtheid is het van belang dat deze ruimten als informele speelruimte beschikbaar blijven. Als dit in de voorlichting benadrukt wordt, zullen er bovendien minder bezwaren gemaakt worden bij het opheffen van een plek.

In de analyse en in Bijlage V is per speelplek de huidige en toekomstige leeftijdscategorie, dan wel secundaire status aangegeven.

2.7.6. Leeftijds aanduidingen

In het speelruimteplan wordt de volgende indeling in leeftijdscategorieën gehanteerd.

kinderen	=	van 0 tot en met 5 jaar
jeugd	=	van 6 tot en met 11 jaar
jongeren	=	van 12 tot en met 18 jaar

2.8. Leeswijzer voor het speelruimteplan

Bovenstaande doelstelling en visie zijn uitgewerkt in het speelruimteplan. Na een samenvatting in hoofdstuk 1 en een inleiding in hoofdstuk 2 beslaat deel I van dit rapport het eigenlijke speelruimtebeleid. In hoofdstuk 3 wordt het te voeren beleid voor de speelruimte voor 2008 tot en met 2017 beschreven. Vooral dit deel van het speelruimteplan is het gedeelte dat bestuurlijk moet worden vastgesteld.

Deel II is de uitwerking van het voorgestelde beleid. In de hoofdstukken 4 tot en met 6 wordt aan de hand van het geformuleerde beleid een analyse gemaakt van de mate waarin de aanwezige speelruimte voldoet aan de geformuleerde uitgangspunten voor beleid. Met andere woorden: hoe ziet het openbaar speelvoorzieningsniveau eruit? Daarbij worden de noodzakelijke aanpassingen en financiële consequenties beschreven in hoofdstuk 7. Dit deel biedt een leidraad voor de aanpassingen aan de speelruimte in Doesburg.

In deel III worden de bijlagen weergegeven. Deze tabellen bevatten (norm)cijfers, ramingen en voorbeelden behorende bij de huidige en wenselijke speelsituatie in Doesburg.

Samen spelen samen ontmoeten

Speelruimteplan gemeente Doesburg

3. BELEID SPEELRUIMTE 2008 - 2017

Dit speelruimteplan 'Samen spelen samen ontmoeten' gaat over het spelen in Doesburg. Wat is er natuurlijker dan spelen? Spel is onlosmakelijk verbonden met leven, met samenzijn, met het functioneren als individu en met het functioneren als lid van een groep. 'Natuurlijk', roept iedereen, 'spel is belangrijk en er moet ruimte zijn voor spel, veilig spel wel te verstaan.' In voorliggend hoofdstuk worden de beleidsaspecten inzake de speelruimte weergegeven.

3.1. Het recht op spelen

Kinderen, jeugdigen en jongeren (de doelgroep) hebben recht op speelruimte. Er is (nog) geen expliciete wet die overheden verplicht om speelplekken aan te leggen. Wel is er het verdrag inzake de *Rechten van het kind* dat werd aangenomen door de Verenigde Naties op 20 november 1989. Het omvat alle kinderrechten, geldt wereldwijd en heeft dezelfde kracht als een wet in Nederland. Het verdrag is eigenlijk een contract tussen de overheden en hun minderjarige bevolking. Het is de plicht van elke overheid om daarmee rekening te houden.

Beleidsuitgangspunt 1. De 0- tot 18-jarigen in Doesburg hebben recht op speelruimte.

Lid 1 van Artikel 31 van het verdrag Rechten van het kind
De Staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven.

3.2. Het nieuwe spelen

Door de SP (Mw. Agnes Kant) is twee jaar geleden een initiatiefwet over speelruimte ingediend. Deze initiatiefwet met daarin de zogenoemde 3%-norm² voor speelruimte heeft het niet gehaald tot wet. Wel heeft minister Dekker naar aanleiding van dit wetsvoorstel een brief rondgestuurd aan de Nederlandse gemeenten. In deze brief wordt de zorg van de regering uitgesproken over het feit dat de kinderen ogenschijnlijk minder buitenspelen en dat dit zou komen door een tekort aan speelruimte en ontwikkelingsmogelijkheden.

De gemeenten worden verzocht alsnog invulling te geven aan deze 3%-norm, met als aandachtspunt de verantwoordelijkheid voor een integrale ruimtelijke ontwikkeling. Dus er dienen niet alleen speelplekken gemaakt te worden, maar ook trapveldjes, sportvelden, parken, waterkanten, natuurgebieden en schoolpleinen en pleinen dienen geschikt en bereikbaar te zijn voor kinderen om te spelen. De minister vraagt om ruimte voor informeel spel.

Doesburg voldoet door haar ruimtelijke opbouw naar verwachting wel aan deze 3%-norm. Zij beschikt over grote stukken informele speelruimte, zoals het park aan de Meipoortwal, het centrale groen in de wijk Beinum en het vele groen en water rondom de kern. Echter, nadere invulling van de kwaliteit van deze speelruimte en een link met de kinderaantallen is nog niet gelegd in deze 3%-norm.

Beleidsuitgangspunt 2. De gemeente onderkent het belang van speelruimte en wil zowel het informele als het formele spelen stimuleren.

² Van de openbare ruimte zou 3% de bestemming speelruimte moeten krijgen. Bezwaren daarbij waren dat bij deze norm elke vorm van kwalificatie ontbrak en er geen rekening werd gehouden met het aantal kinderen. Ook zouden de kinderen dan in 'speelhokjes' worden gezet in plaats van een integratie van het spelen in de openbare ruimte.

3.3.

Spelen is leren

Spelen met evenwicht en draaien

Beleidsuitgangspunt 3. De gemeente wil voldoende ontwikkelingsmogelijkheden aan de kinderen, jeugd en jongeren bieden door voldoende variatie in inrichting, speeltoestellen en speelprirrels aan te bieden.

Spelen is in al haar vormen van wezenlijk belang voor de ontplooiing van de opgroeiende doelgroep en is de basis voor haar geestelijke en lichamelijke ontwikkeling. Om de ontwikkeling maximaal te kunnen stimuleren, is het nodig inzicht te hebben in de functies die spelen daarbij heeft (zie Bijlage I).

Tijdens het spel spelen ingewikkelde mentale processen een belangrijke rol. Door te spelen verkent het kind zijn omgeving. Hij of zij ontmoet andere kinderen, jeugdigen en jongeren, bekende en onbekende volwassenen, allerlei materialen, allerlei mogelijkheden, structuren en situaties.

Het omgaan met de voorwerpen en situaties in zijn of haar omgeving is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van de waarneming, het denken, het probleem oplossen en de geheugenfuncties. Door tijdens het spelen grenzen te verleggen leert de doelgroep meer vertrouwen te hebben in zichzelf. Zelfvertrouwen is erg belangrijk bij het leggen van sociale contacten.

Ieder mens is uniek en heeft een eigen ontwikkelingspatroon. Dit is ook afhankelijk van bijvoorbeeld cultuur of beperking. Daarom is het bij het realiseren van speelruimte belangrijk om rekening te houden met deze verschillen en daar de speelmogelijkheden en speelfuncties op af te stemmen.

Om een evenwichtig aanbod in de verschillende speelfuncties te hebben is het belangrijk ervoor te zorgen dat er voldoende speelmogelijkheden zijn. Dit kan door veel te variëren in de inrichting van de speelplek met hoogteverschillen, materialen, toestellen en speelprirrels. Deze variatie zorgt er tevens voor dat er altijd voldoende uitdaging is op de speelplek voor de kinderen om er weer terug te komen. De variatie op de speelplek kan een aanvulling zijn op de al geboden speelfuncties in de openbare ruimte, zoals het bouwen van hutten in het bos.

3.4.

Speelruimte, voor wie?

Speeltoestel 0-5 jaar

Het is van belang te weten welke doelgroepen er gebruikmaken van informele en formele speelruimte en hoe deze doelgroepen de speelruimte gebruiken. Men moet ervan uitgaan dat baby's zo gauw ze gaan lopen tot en met de jongeren van circa achttien jaar gebruikmaken van de aanwezige speelruimte. De scheidslijnen van de leeftijdscategorieën zijn niet haarscherp, maar bij de beoordeling van een speelruimte wordt een indeling in leeftijdscategorieën gehanteerd naar de schoolindeling. Voor het aantal kinderen, jeugdigen en jongeren per wijk wordt verwezen naar Bijlage III.

De kinderen (0 tot en met 5 jaar)

Voor kinderen tot en met circa drie jaar is de speelplek zeker een plaats waar hij of zij onder begeleiding van een oudere veilig kan liggen, kruipen, staan of rondstruinen. Het alleen en zelfstandig spelen van een dergelijk jong kind vindt plaats in de besloten omgeving van de woning, bijvoorbeeld in de tuin, de woonkamer of eventueel direct bij de voordeur.

Als de kinderen naar groep één en twee van de basisschool gaan worden ze langzaam steeds zelfstandiger en willen en mogen ze hun omgeving verder verkennen. Dat gebeurt eerst dicht bij huis zodat de ouders nog enig zicht op het kind hebben, maar al snel verder de straat in, waar het kind steeds meer nieuwe mogelijkheden vindt om te spelen. Binnen de bebouwde kom van Doesburg wonen circa 715 kinderen³.

De jeugdigen (6 tot en met 11 jaar)

De groep die in dit rapport als jeugdigen wordt aangeduid, betreft de kinderen uit de groepen drie tot en met acht van de basisschool. Op deze leeftijd gaan ze steeds meer op ontdekkingstocht uit en doen ze dit vaker in groepsverband. Jeugdigen uit de onderbouw mogen vaak nog geen drukke straten oversteken en moeten dicht bij huis blijven. Vanaf een jaar of acht echter zwermen ze uit over de gehele wijk. Het schoolplein is voor hen vaak een belangrijke speel- en ontmoetingsplek. Binnen Doesburg wonen circa 933 jeugdigen.

Voetbal voor jeugd en jongeren

De jongeren (12 tot en met 18 jaar)

Eenmaal op het voortgezet onderwijs treedt er meestal weer een gedrags- en interesseverandering op. De jongeren blijken de al dan niet daartoe ingerichte openbare ruimte vaak te gebruiken om zich te verzamelen, rond te hangen en te sporten. Ze verplaatsen zich hiervoor zelfstandig over de gehele wijk of zelfs de stad. In Doesburg wonen circa 1.043 jongeren.

3.5.

De relatie informele en formele speelruimte

Als kinderen, jeugdigen of jongeren willen spelen, kunnen zij in een gevarieerde omgeving met gras, struiken, bomen, pleinen, stoepen en water vrijwel alle vormen van spel uitoefenen.

Speeltoestellen kunnen dan ook gezien worden als een vervanging van de mogelijkheden die van nature aanwezig zijn. Men ziet dan ook vaak dat de noodzaak van speelplekken toeneemt naarmate de fysieke ruimte om te spelen afneemt.

Uiteraard zal gestreefd moeten worden naar zoveel mogelijk informele speelruimte. Het zou ideaal zijn als iedereen voldoende natuurlijke informele ruimte in zijn omgeving heeft om te spelen, zonder dat hiervoor speciale voorzieningen aangebracht hoeven te worden.

De praktijk is echter dat dit op veel plaatsen niet het geval is. De ruimte om te spelen binnen het bebouwde gebied neemt steeds verder af. Het (auto)verkeer, de verdichting van de woningen, voorzieningen voor volwassenen, hondenpoep en vuil, bezuinigingen en onveiligheid door criminaliteit en vandalisme (sociale veiligheid) leggen een steeds groter beslag op de beschikbare openbare speelruimte. Dit terwijl er steeds meer kinderen en jeugdigen in steden wonen.

De uitgangspunttabellen voor informele en formele speelruimte in Tabel 9 en Tabel 10 zijn dusdanig opgesteld dat zowel de hier gestelde hoeveelheid informele als de formele ruimte in een wijk aanwezig dienen te zijn voor een evenwichtig aanbod aan basisvoorzieningen. In Bijlage III is aan de hand van een beslisboom een toelichting op het toepassen van de uitgangspunten weergegeven. Bij het toepassen van de uitgangspunten bepaalt de omvang van de aanwezige doelgroep binnen de actieradius plus de hoeveelheid informele speelruimte of er een formele speelplek noodzakelijk is. In de praktijk blijkt verder dat als er veel informele speelruimte is, de norm van 30 kinderen binnen de actieradius van een plek bijna nooit gehaald wordt.

Formele plek in het informele groen

Beleidsuitgangspunt 4. De gemeente wil voldoende informele speelruimte aanbieden aan de kinderen, jeugd en jongeren. Waar deze informele ruimte tekortschiet in kwantiteit of kwaliteit wordt zij zo mogelijk aangevuld met formele speelruimte (speelplekken).

³ Peildatum aantal kinderen, jeugd en jongeren 21-10-2006

Is er zeer veel informele speelruimte dan zal het dus niet nodig zijn om speelplekken aan te bieden. Speelruimte blijft gezien de verschillen in opbouw en structuur echter maatwerk per wijk!

3.6. De informele speelruimte

3.6.1. Kwantiteit en kwaliteit

De informele speelruimte in een wijk laat zich niet makkelijk kwantificeren. De hoeveelheid informele speelruimte wordt in ieder geval bepaald door de opbouw van de wijk. De hoeveelheid, structuur en samenstelling van het openbaar groen, het water en de wegen bepalen de bespeelbaarheid. Is er veel groen en water en zijn er 30 kilometerwegen met stoepen en doodlopende straten, zijn deze toegankelijk en nodigen ze uit tot medegebruik, dan is er veel informele speelruimte. Is er weinig groen en water, zijn de wegen druk en is het moeilijk om ze over te steken of er langs te spelen, dan is er minder informele speelruimte. Uiteraard spelen zaken als het aantal kinderen, jeugd en jongeren, het veiligheidsgevoel en de kwaliteit van de informele ruimte een belangrijke rol in de kwantificering van de informele ruimte. Ook heeft elke leeftijdscategorie zijn eigen eisen en wensen met betrekking tot de informele speelruimte.

3.6.2. Informeel spel kinderen

De kinderen spelen dicht bij huis, bij wijze van spreken onder het keukenraam. Dit is vaak goed te zien aan het speelgoed dat rondom het huis ligt op een mooie zomerdag. Een fiets, een bal, stoepkrijt en veel rommeldingetjes als stokken, stenen, doeken en klein speelgoed van binnen. Meestal spelen de kinderen op zichzelf of met een buurmeisje of -jongen. Voor een kind valt al heel wat te beleven op twintig vierkante meter!

Omdat een kind geen of moeilijk gevaren kan inschatten, is het belangrijk dat er geen of zeer weinig auto's, brommers en fietsers rijden over zijn of haar informele speelruimte. Daarom zijn de tuin, de oprit, de stoep, de (doodlopende) straat, het achterplein en het grasveldje aangrenzend aan de voordeur de belangrijkste bron van informele speelruimte. Een voorbeeld van fijne speelruimte voor deze leeftijdsgroep zijn de woonerven en doodlopende straten in de wijk Beinum. Het is echter wel van belang dat er in deze straten rustig wordt gereden om speelruimte voor de kinderen te bieden.

Belangrijke factor in dit alles is de dichtheid van de bebouwing en het soort woningen dat aanwezig is. Zo is het spelen op eigen erf bij een flatwoning niet echt aan de orde, maar zijn de vaak grote (groene) ruimtes tussen flats uitermate geschikt voor spelen wanneer zij vrij van verkeer zijn.

3.6.3. Informeel spel jeugd

De jeugd gaat steeds verder de wijk in. Hun verkenningsgebied is vrijwel de gehele openbare ruimte. Wanneer men door een wijk loopt waar veel jeugdigen wonen, zal men vrijwel in ieder plantsoen, langs iedere sloot, op elk stuk rustige verharding en op menige blinde muur de sporen van spel aantreffen. De jeugd speelt meer dan kinderen in groepjes, met jeugd van school of uit de buurt. Per jeugdige is circa 10m² groene en 10m² verharde ruimte nodig, maar dan wel gebundeld met de ruimte van vijf andere jeugdigen, zodat er ruimtes van circa 50m² ontstaan.

Van groot belang voor deze leeftijdsgroep is de mogelijkheid om balspelen te doen. Per speelbuurt (loopafstand tot 350 meter) moet er een verharding of grasveldje van minimaal 50 vierkante meter aanwezig zijn, waar 'na schooltijd en na het eten' met een groepje van circa vijf jeugdigen gevoetbald kan worden. Zowel de jongens als de meisjes vinden dit belangrijk.

Doodlopende straat in Beinum

Groen in park Meipoortwal

Informele plek jongeren

3.6.4.

Daarnaast moet er voldoende plantsoen en ruigte zijn waar ze bloemen kunnen plukken en hutten kunnen en mogen bouwen. De parken en pleinen in de wijken van Doesburg bieden hiervoor veel mogelijkheden en zijn dan ook erg populair speelterrein. Ook verkeersluwe wegen, stoepen, hofjes en pleintjes voor straat spelen als knikken, touwtjespringen, speurtochten en tik- en verstopspelen zijn nodig voor deze leeftijdsgroep. Mooie voorbeelden van deze speelruimte zijn het park aan de Meipoortwal en het groen langs de dijk in wijk De Ooi.

Verder groeit in deze leeftijd onder de meisjes de behoefte aan 'kletsplekjes'.

Informeel spel jongeren

Voor de jongeren is het ontmoeten van leeftijdsgenoten zeer belangrijk. Dit gebeurt voor een groot deel in de openbare ruimte. Hoe vaak zijn er na schooltijd niet diverse groepjes jongeren in de wijk te vinden die met elkaar de laatste nieuwtjes staan uit te wisselen! Als indicator kan genomen worden dat per groep van circa 15 jongeren ergens in de wijk een plek zal zijn waar de jongeren hun leeftijdsgenoten ontmoeten. Ook zijn voor jongeren grasveldjes of parken geschikte plekken om te ontmoeten en te sporten in de informele ruimte. In Doesburg zijn er van nature voldoende informele ontmoetingsplekken aanwezig. Denk hierbij aan de speelplekken, parken, pleintjes en andere plekken waar het mogelijk is even bij elkaar te staan of te zitten. Het uitgangspunt is dan ook om geen voorzieningen te realiseren voor het ontmoeten, tenzij dit in combinatie gebeurt met een sport- of spelmogelijkheid.

3.6.5.

Uitgangspunten voor informele ruimte

Door het toepassen van de landelijk getoetste uitgangspunten (zie Tabel 9 en Tabel 10) wordt invulling gegeven aan een evenredige verdeling van informele speelruimte over de doelgroepen en wijken. Bij weinig informele speelruimte moeten maatregelen getroffen worden die de openbare ruimte beter bespeelbaar maken. In Tabel 9 zijn de uitgangspunten voor informele ruimte samengevat.

Voor voorbeelden van speelpraktijken wordt verwezen naar Bijlage VII.

Beleidsuitgangspunt 5. De gemeente wil, om nu en in de toekomst de kwantiteit en kwaliteit te waarborgen, landelijk getoetste uitgangspunten voor informele speelruimte hanteren.

	LEEFTIJDSCATEGORIE		
	Kinderen 0 tot en met 5 jaar	Jeugdigen 6 tot en met 11 jaar	Jongeren 12 tot en met 18 jaar
Uitgangspunten			
oppervlakte (minimaal)	20 m ² per kind	20 m ² per jeugdige; 10 m ² voor spelen op straat en 10 m ² voor spelen in het groen.	1 ontmoetingsplek per 15 jongeren (ca 15 m ² met ontmoetingsaanleiding)
ligging	aaneengesloten ruimte direct grenzend aan woning	binnen/rand wijk, eind van de straat, veldje bij de flats, pleintje achter huizen, overzichtelijk, bereikbaar	in eigen sociale omgeving/wijk, op hoek van straat, pleintje; beschut, min of meer in zicht
geschikt voor	leren fietsen en skaten, rommelen, fantasiespel (koken, hutje), stoepkrijten, in zon/schaduw zitten	in groepjes; verstoptje, speurtocht door wijk, touwspringen, balletje trappen, kastanjes zoeken, hut bouwen	elkaar ontmoeten, zitten kletsen, showen, competitie, kijken naar voorbijgangers; brommertje en fiets
Minimale eisen			
verkeer	doodlopend, ontsluiting voor max. 15 tot 20 woningen niet bij fietsdoorgang	max. 30 km en max. 12 auto's per uur; geen constante stroom van brommers en fietsers	niet op de rijbaan
overlast	N.v.t.	niet direct bij muur of raam van woning/gebouw	niet direct voor de deur van woningen
schoon	gras of verharding; geen poep, afval, prikkende of giftige struiken	gras of verharding; geen poep, afval, prikkende of giftige struiken	minder van belang, wel schone kleren kunnen houden
ruimte	geborgen, maar niet te benauwd (vnl. stoepen en hofjes)	grotere ruimten voor spelvormen en verkeersluwe wijk voor bereikbaarheid	overzichtelijk met zitaanleiding
Potentieel geschikte ruimten			
tuin/erf	(grote) eigen tuin is goud waard	indien groot en uitdagend genoeg	nee
grasveld/gazon	mits droog en schoon	mits geen poep.	geschikt, mits paadje naar plek toe
bosjes/ruigten	niet aantrekkelijk	ideaal om te verstoppen en hutten te bouwen	mits open kant naar weg of plein
stoep/hofje	mits groot genoeg	voor verplaatsing belangrijk	afhankelijk van situatie
plein/parkeerplaats	geschikt als er apart rustig hoekje is	mits overzichtelijk en weinig rijdende en geparkeerde auto's	mits auto kan passeren zonder dat ze moeten verkassen
sloten/poelen⁴	nee	zeer aantrekkelijk	n.v.t.
vijvers/meren⁴	nee	aantrekkelijk voor vissen, varen, schaatsen	zwemwater, vissen, schaatsen
winkelcentrum	nee	eventueel	ja

Tabel 9 Uitgangspunten informele speelruimte

⁴ Waterkwaliteit is soms een probleem door botulisme.
 OBB Ingenieursbureau 418.04
 Samen spelen samen ontmoeten ©
 versie d.d. 12-12-08

3.7. Vormgeving informele speelruimte

3.7.1.

Beleidsuitgangspunt 6. Bij ontwerp en onderhoud van de openbare ruimte wordt nagegaan hoe de bespeelbaarheid verhoogd kan worden.

Anders denken over de openbare ruimte

De wijze waarop een wijk, of stad is opgebouwd bepaalt hoeveel ruimte er is om te spelen. Daarom is het belangrijk om te blijven nagaan in hoeverre de openbare ruimte geschikt is om te spelen. Speelprikkels spelen hierin een belangrijke rol. Ze geven aan dat er gespeeld kan en mag worden, ze stimuleren dat er gespeeld wordt en ze vergroten de bespeelbaarheid van de openbare ruimte. Zie voor voorbeelden hiervan Bijlage VII.

Uit deze gehele paragraaf 3.7 kan geconcludeerd worden dat het uitgangspunt bij de vormgeving van de openbare ruimte dient te zijn dat er nog meer aandacht voor spelen moet zijn vanuit het gemeentebestuur, de ambtenaren en de burgers. De kern is dat bij het nemen van een maatregel in de openbare ruimte de invloed hiervan op de bespeelbaarheid in ogenschouw wordt genomen.

In onderstaande subparagrafen wordt een toelichting gegeven op de bespeelbaarheid van verschillende onderdelen van de openbare ruimte.

3.7.2.

Spelen op straat

De toename van de automobiliteit zorgt ervoor dat zowel het rijdend verkeer als de geparkeerde auto's een groot beslag leggen op de bespeelbare ruimte van gemeente Doesburg.

In het Verkeersveiligheidsplan (1999) van de gemeente wordt dit onder meer aangegeven door:

- aan te geven dat de leefbaarheid wordt aangetast:
 - o verkeersveiligheid
 - o geluidshinder
 - o kwaliteitsvermindering woonomgeving
- barrièrevorming van wegen door verkeerstoename.

Veel van de wegen in Doesburg binnen de wijken Binnenstad en Noordelijk en Zuidelijk Molenveld zijn als 30 kilometerzone aangewezen. In Beinum is een groot deel van de wegen als woonerf aangewezen.

Maar niet alleen de snelheid waarmee verkeer door de straat rijdt heeft invloed op de mogelijkheid om op straat te spelen. Minstens zo belangrijk is de frequentie waarmee het spel gestoord wordt door passerende en geparkeerde auto's. Daarom is het voor de speelruimte niet altijd voldoende om verkeersremmende maatregelen te nemen. Doodlopende of verkeersluwe straten zijn van groot belang voor de kinderen en jeugd. Een voorbeeld hiervan zijn de woonerven zoals deze zijn aangegeven in de wijk Beinum.

De aantrekkelijkheid van het spelen op straat kan op eenvoudige wijze worden vergroot. Zo kunnen verkeerstechnische elementen door deze iets aan te passen of anders te plaatsen een speelfunctie krijgen. Het maakt bijvoorbeeld niet uit welk soort verharding wordt toegepast. In plaats van grijze standaardtegels van 30 x 30 kan gedacht worden aan afwisseling met gekleurde tegels, zodat er vakken of patronen ontstaan.

Daarnaast kan er veel speelruimte ontsloten worden door onnodige verkeersstromen te voorkomen, veilige oversteekpunten te creëren, meer centraal te parkeren en hofjes aan te brengen in nieuwbouwsituaties en bij herinrichting ook in bestaande situaties.

Woonerf wijk Beinum

Snelheidsremmers op straat

Beleidsuitgangspunt 7. De gemeente wil in verblijfsgebieden meer aandacht voor de bespeelbaarheid van straten, stoepen, pleinen e.d.

3.7.3.

Groen om te voetballen en verstopen

Beleidsuitgangspunt 8. De gemeente wil meer aandacht voor bespeelbaarheid van groenvoorzieningen (gras, bos, plantsoen, (speel)bos, water, hondenpoep, braakliggende terreinen e.d.)

'hier is onze geheime hut'
Algemene opmerking jeugd

In straten waar de kinderen en jeugd wonen, zou ruimte moeten zijn voor autoloze dagen, speelstraten en de Nationale Straatspeeldag. Ouders en gemeente kunnen hier samen vorm aan geven.

Spelen in het groen

Groenvoorzieningen zijn al van oudsher een belangrijk onderdeel van de woonomgeving. De kinderen, jeugd en jongeren zijn voor het spelen doorgaans aangewezen op dit groen.

Voorbeelden van ruim opgezette buurten met veel variatie in beplanting (bos, bosplantsoen en gras) en een goede bereikbaarheid zijn onder meer De Ooi en Beinum. In vergelijking met deze wijken is er in de Binnenstad veel minder bespeelbare groenvoorzieningen dicht bij de woningen. In de wijk Binnenstad ligt het groen meer aan de rand.

In het Groenstructuurplan van Doesburg uit 1997 staat weinig beschreven in relatie tot spelen.

Er zijn veel mogelijkheden om het groen meer uitdagend te maken om te betrekken in het spel. Denk eens aan hoogteverschillen in het gazon, het vaker toepassen van bloemenmengsels en het gefaseerd maaien van gras. In heestervakken en blokhagen kunnen uitsparingen worden gemaakt waar kinderen en jeugdigen hun hutje kunnen hebben. Het neerleggen van boomstammen als een voetbaldoel, evenwichtsbalk of zitelement, of een avontuurlijke speelplek van boomstammen. Vaak is het mogelijk om hagen op verschillende hoogten te snoeien en niet recht, maar golvend aan te planten. Op deze manier ontstaat voor kinderen en jeugdigen al snel een soort kasteelmuur. Door groenblijvers in bosplantsoenen aan te brengen ontstaan al snel natuurlijke hutten, of een aanleiding daarvoor.

Daarnaast kan, door aan de groenvoorzieningen de nevenfunctie spelen te geven, aan bewoners duidelijk worden gemaakt dat overal en altijd zal worden gespeeld en dat bij meldingen het belang wordt afgewogen tussen de benodigde speelruimte en de andere functies van het groen. Bij het opstellen en actualiseren van groenplannen moet aandacht aan speelruimte besteed worden.

Per wijk zijn er in de huidige situatie groene ruimtes aan te wijzen die aan met name de jeugd ruimte bieden voor avontuurlijk spel. Per wijk zijn dat onder andere:

- ✓ Ireneplantsoen en groen De Spits in Binnenstad;
- ✓ groen van Brakellaan en Oranjesingel in Noordelijk en Zuidelijk Molenveld;
- ✓ groen bij flats Goudenregenstraat en langs de dijk in De Ooi;
- ✓ centrale groen in de wijk Beinum.

Daarnaast zijn er nog veel meer ecologische zones binnen Doesburg die uitnodigen tot meer avontuurlijk spelen zoals het aanwezige groen en water rondom de wijken. Op deze plekken komt de doelgroep op een eigen manier in contact met de natuur. Afstemming met betrokken (natuur)beheerinstanties is hierbij van groot belang. Verder is het goed mogelijk om groene speelruimte te realiseren in samenwerking met dergelijke instanties. Denk hierbij aan een speelbos of speelzone in samenwerking met Staatsbosbeheer⁵. Verder zijn er mogelijkheden om groene speelplekken te ontwikkelen in samenwerking met Natuurmonumenten, het waterschap of de provincie.

⁵ Enkele voorbeelden zijn; Wandelroute 'Het Kabouterpad' in Ruurlo, en de Natuurspeeluitwaard 'De Bakenhof' in Arnhem.

3.7.4.

'Je kan je hond leren om op een krant zijn behoefte te doen.'
Martin Gaus, dierentrainer
interview Radio 1

Hondenbord bij speelplek

Spelen en hondenpoep

Hondenpoep vormt in delen van Doesburg een (groot) probleem voor het spelen. Tijdens de rondgang gaven de jeugdigen regelmatig aan van groenvoorzieningen geen gebruik te kunnen maken door aanwezige hondenpoep. Daar waar hondenpoep ligt, kan eigenlijk de speelruimte voor een groot gedeelte afgeschreven worden.

Bij alle plekken en trapvelden is een bord 'verboden voor honden' geplaatst. Ook geldt voor de gehele gemeente een opruimplicht. Op enkele locaties in de gemeente zijn er aanvullende voorzieningen gerealiseerd. Zo zijn er terreinen en routes waar honden onder geleiding vrij mogen lopen en waarbinnen enkele hondentoiletten aanwezig zijn.

Toch blijkt het huidige beleid niet toereikend voor het voorkomen van hondenpoep op speelplekken. In de praktijk blijkt dat hekken en borden slechts beperkt of zelfs in het geheel niet helpen. Met name op het gebied van handhaving van het beleid kan vaak winst worden behaald. Hier zal dan ook bij het opstellen of vernieuwen van het beleid omtrent honden(poep) extra aandacht aan besteed moeten worden.

3.7.5.

Spelen in, op en met water

Niet bij het water...

Ook, of juist, water daagt kinderen, jeugdigen en soms ook jongeren uit tot spel. Bij, in of op het water spelen ze met modder, spatten ze elkaar nat, laten ze bootjes varen, wordt gevist en vlotgevaren en worden veel meer spelen verzonnen. Sommige volwassenen hebben hier misschien hun bedenkingen bij: ze voorzien vieze en natte kleren. Ook zien veel volwassenen risico's: hun kinderen lopen wellicht sneller een verkoudheid op of ze glijden uit, met alle gevolgen van dien.

Toch zou het jammer zijn als deze bezwaren het spelen met water onmogelijk zouden maken. Door een juiste inrichting en een passend beheer van informele en formele waterspeelplekken zijn de risico's te voorkomen of te beperken. Vooral het talud, de diepte, de waterkwaliteit en de overzichtelijkheid van water zijn veiligheidsaspecten waarmee rekening moet en kan worden gehouden. Een voorbeeld van een geschikte inrichting is een zeer flauw talud met ondiep water langs de kant en zonder beplanting of riet. Vaak maakt een steiger of ander vlak deel direct langs het water het spelen gemakkelijker en veiliger. Veel is afhankelijk van het type water en welke functie dit vervult. De Oude IJssel is bijvoorbeeld geheel niet of veel minder dan vijvers en waterlopen in de wijken geschikt voor spel door jeugd.

... of veiliger bij het water

Hekwerken langs het water kunnen een schijnveiligheid geven; begeleiders zijn geneigd om minder op te letten, maar na jaren blijken er vaak openingen in de hekken te ontstaan. Kinderen gebruiken de hekken bovendien als speelprikkel en de hekken belemmeren hulpverleners. Dit betekent dat deze zo min mogelijk moeten worden toegepast.

Door bij het ontwerp en beheer van waterpartijen, vlanders, sloten, dammen, bruggen enzovoort rekening te houden met zowel vaar- en schaatsroutes, vissen en zwemmen als met spelen langs de waterkant, wordt er veel uitdagende speelruimte ontsloten.

3.7.6.

Spelen op braakliggende terreinen

Ondanks de hoge bebouwingsdichtheid liggen er soms terreinen braak in afwachting van nieuwbouw of omdat een plek even geen invulling heeft. Meestal verruigen deze terreinen en bieden zij veel avontuurlijke speelruimte voor hutten bouwen, graven, (fiets)crossen enzovoort.

Indien enigszins mogelijk zou dit avontuurlijke spel op dergelijke terreinen moeten worden toegestaan. De gemeente heeft hierbij natuurlijk wel de verplichting om te zorgen dat het niet te onveilig wordt. Daartoe zal per situatie nagegaan moeten worden op welke wijze dit mogelijk is en of het terrein in eigendom is van de gemeente. Hierbij kan gedacht worden aan een periodieke controle van het terrein, maar ook aan het inschakelen van omwonenden/betrokkenen.

Braakliggende terreinen van de gemeente worden waar mogelijk als tijdelijke informele speelruimte toegestaan.

3.8. De formele speelruimte

De hoeveelheid formele speelruimte laat zich makkelijker kwantificeren. De laatste jaren is er door verschillende organisaties die betrokken zijn bij speelruimte intensief samengewerkt om te komen tot het opstellen van richtlijnen voor de aanleg en het onderhoud van speelvoorzieningen.

Vooraf het uitgeven van het 'Handboek Veiligheid van Speelvoorzieningen' heeft bijgedragen aan het tot stand komen van landelijk aanvaarde normen en richtlijnen. Dit handboek heeft onder andere geleid tot het vastleggen van de afstand die de doelgroep tot een speelvoorziening kan afleggen en de wenselijke oppervlakte van een speelvoorziening.

Naast dit handboek geven vooral ervaringscijfers inzicht in hoe een speelplek functioneert. Hierdoor konden door OBB Ingenieursbureau uitgangspunten gesteld worden voor het aantal kinderen van een bepaalde leeftijdscategorie dat binnen een actieradius woont en een speelplek zelfstandig zou moeten kunnen bereiken, zonder elkaar op de speelplek in de weg te lopen.

De belangrijkste uitgangspunten en richtlijnen zijn in Tabel 10 samengevat weergegeven.

De oppervlakten voor de speelplekken zoals in Tabel 10 genoemd betreffen de oppervlakte van het speelterrein zelf. Daarnaast moet er nog ruimte zijn voor paden er naar toe, de omliggende beplanting, de toegangen en de omgeving.

Bij de uitgangspunten voor formele speelruimte moet benadrukt worden dat jonge kinderen tot en met drie jaar niet zelfstandig, maar onder begeleiding van een ouder/verzorger op een openbare speelplek spelen.

Deze heel jonge kinderen kunnen goed gebruikmaken van de speelplekken die ingericht zijn voor de kinderen tot en met vijf jaar. Het plaatsen van een speeltoestel waarop kinderen van nul tot en met drie jaar zonder begeleiding kunnen spelen, is geen verantwoordelijkheid van de gemeente.

Door het toepassen van de uitgangspunten wordt invulling gegeven aan een evenredige verdeling van speelvoorzieningen over de doelgroepen en de wijken. Deze uitgangspunten kunnen gezien worden als een aanvulling op de informele uitgangspunten. Daar waar veel informele ruimte is, zijn minder speelplekken nodig.

Beleidsuitgangspunt 9. De gemeente wil, om nu en in de toekomst de kwantiteit en kwaliteit te waarborgen, landelijk getoetste uitgangspunten voor formele speelruimte hanteren.

	LEEFTIJDSCATEGORIE		
	Kinderen 0 tot en met 5 jaar	Jeugdigen 6 tot en met 11 jaar	Jongeren 12 tot en met 18 jaar
1. Relatie leeftijd, spelbereik en verzorgingsgebied			
afstand tot woning	100 meter	300 tot 400 meter	> 1.000 meter
niveau	straat/blok	buurt	wijk/stad
minuten lopen	2 minuten	5 minuten	15 minuten
verzorgingsgebied	3 hectare	50 hectare	300 hectare
2. Aantal per speelplek			
aantal woonachtig binnen actieradius	15 tot 30 ⁶	55 tot 70	85 tot 100
3. Inrichting speelplek			
oppervlakte	100 tot 500 m ²	500 tot 2.000 m ²	1.000 tot 6.400 m ²
voorzieningen	3 toestellen 3 speelprikkels bank, afvalbak	3 toestellen 4 speelprikkels	4 toestellen 4 zitaanleidingen
voorbeelden voor- zieningen	zandbak huisje wip(veer) glijbaantje schommel	trapveld klimtoestel schommel kabelbaan duikelrek	trapveld skateboardbaan basketbalveld zitaanleidingen schommel
voorbeelden speel- prikkels en zitaan- leidingen	betonpoefs betonbielzen verschillende bodemmaterialen hoogteverschillen bankjes	betonpoefs paaltjes hoogteverschillen bosjes (verstoppert) zand en water	betonpoefs banken muurtjes pad of plein van glad asfalt
stimulatie en begeleiding ontwikkeling	veel variatie veel fantasie duidelijke grenzen grote motoriek	meting resultaten groepsbesef toename creativiteit grotere doelgerichtheid	informele ontmoeting bevestiging zoeken sportieve krachtmeting keuzes maken

Tabel 10 Uitgangspunten formele speelruimte

3.9. Vormgeving formele speelruimte

3.9.1. Ontwerpen en aanleggen van speelvoorzieningen

Het valt buiten het kader van dit speelruimteplan om alle richtlijnen voor het technisch ontwerp van een speelplek en de omgeving te beschrijven. Hiervoor wordt verwezen naar uw eigen ervaringen, inspraakresultaten en de diverse richtlijnen, zoals onder andere beschreven in het 'Handboek Veiligheid van Speelgelegenheden' en de toesteldocumentatie die door de leveranciers van speelvoorzieningen bij een toestel wordt geleverd.

Uitgangspunt is dat gemeente Doesburg haar speelplekken door een deskundig ontwerper laat inrichten. Enkele aspecten waarover de ontwerper zal nadenken, zijn bijvoorbeeld de functie en mogelijkheden van een toestel. Verder is de locatiekeuze van even groot belang als de uiteindelijke inrichting. Afstemming tussen de diverse afdelingen binnen de gemeente is hierbij belangrijk, onder meer om te voorkomen dat bijvoorbeeld onderhoud wordt bemoeilijkt door slechte bereikbaarheid.

⁶ Bij minder dan 15 kinderen verdwijnt een speelplek en bij meer dan 30 kinderen wordt een extra speelplek aangelegd. In deze afweging worden de dichtheid van de bebouwing en de aanwezige barrières (speelbuurten) meegenomen.

Een aandachtspunt hierbij is het veranderende aanbestedingsbeleid. Het aanbestedingsbeleid laat in steeds mindere mate ruimte voor het voorschrijven van specifieke producten en leveranciers; vaak wordt de zin 'of vergelijkbaar' opgenomen. Hierdoor wordt het moeilijker om het gewenste beeld en de gewenste kwaliteit te waarborgen. Ook ontstaan er problemen rond de inspraak met bewoners, die niet meer een speeltoestel (bijvoorbeeld gele T-schommel van Nijha) kunnen kiezen, maar alleen kunnen aangeven dat het een schommel moet zijn. De bestekschrijvers en ontwerpers zullen dus creatief moeten zijn in het tekenen en omschrijven van het gewenste resultaat.

Voor de ruimte en het aantal speeltoestellen dat per speelplek aanwezig moet zijn, is in Tabel 10 een aantal richtlijnen gegeven. Daarbij moet men onderscheid maken tussen de specifieke speeltoestellen en de speelprikkel. In Bijlage V wordt globaal de voorgestelde inrichting omschreven per plek en in Bijlage VII wordt meer informatie gegeven over mogelijk aan te brengen speelprikkel.

3.9.2.

Veiligheid en uitdaging!

De doelgroep (en hun ouders) moet erop kunnen rekenen dat de speciaal voor spelen aangebrachte speelvoorzieningen in de openbare ruimte veilig zijn. Daarmee wordt overigens niet bedoeld dat alle risico's vermeden kunnen worden. Risico's zijn nooit volledig uit te sluiten en tevens zijn ze een wezenlijk onderdeel van het spelen en horen ze bij het leerproces en de ontwikkeling. De risico's dienen echter beheersbaar en herkenbaar te zijn voor de doelgroep.

'De betonnen rand rondom het zand onder de schommel is best gevaarlijk'
(Leerlingen springen van de schommel)
Diverse rondgangen.

De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is in het bijzonder geregeld in het 'Besluit Veiligheid van Attractie- en Speeltoestellen' van maart 1997 en de Europese Normen (o.a. NEN-EN 1176-1 tot en met 1176-7 en 1177). In dit zogenoemde Attractiebesluit zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd. Indien er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is degene die het speeltoestel voorhanden heeft altijd als eerste aansprakelijk. Deze verantwoordelijkheid is conform aan en aanvullend op de risicoaansprakelijkheid die wordt omschreven in het Burgerlijk Wetboek.

Het aanbieden van onveilige speeltoestellen wordt gezien als het plegen van een onrechtmatige daad. Er is (gelukkig) nog weinig jurisprudentie rondom de aansprakelijkstelling voor speeltoestellen aanwezig. Vooralsnog moet ervan worden uitgegaan dat de eigenaar van het speeltoestel als eerste aansprakelijk is.

De eigenaar van het toestel moet kunnen aantonen dat alles in het werk is gesteld om de veiligheid te waarborgen. Om aan de gestelde eisen te kunnen voldoen is een aantal handelingen noodzakelijk, waaronder de inspectie van speeltoestellen en de registratie van relevante gegevens in een logboek.

Indien een speeltoestel op gemeentelijke grond wordt geplaatst door bijvoorbeeld een particulier, school of speeltuinvereniging, wordt het toestel automatisch eigendom van de gemeente. De juridische term hiervoor is natrekking. De gemeente kan bij ongevallen medeaansprakelijk worden gesteld. Daarom kan de gemeente de plaatsing van toestellen op gemeentelijk eigendom door derden niet gedogen zonder dat de aansprakelijkheid goed geregeld is.

Beleidsuitgangspunt 10. De gemeente heeft de wettelijke verplichting het Attractiebesluit uit te voeren en moet kunnen aantonen dat zij alles in het werk heeft gesteld de toestellen veilig te plaatsen en in stand te houden.

Een mogelijkheid om deze aansprakelijkheid te regelen, is het afsluiten van een overeenkomst (opstalrecht) tussen de gemeente en de plaatser van het toestel. Voorbeelden hiervan zijn het vestigen van een opstalrecht waarbij de aansprakelijkheid bij de plaatser blijft, of het aangaan van een beheercontract waarin afspraken worden gemaakt over beheer, onderhoud en aansprakelijkheid⁷.

3.9.3. Het combineren van leeftijdscategorieën

Er zijn veel speelplekken ingericht met toestellen die geschikt zijn voor zowel kinderen als jeugdigen. Soms staan hier ook nog toestellen voor jongeren. Dit geeft vooral problemen als de ruimte te klein is. Omdat er toestellen voor jeugdigen en jongeren staan, gaan beide groepen de plek als die van hen beschouwen.

De toestellen voor de jongste kinderen bieden hun echter geen uitdaging meer; op een wipveer zijn ze wel uitgespeeld en ze zijn al op alle mogelijke manieren van de glijbaan afgegleden. Men kan het de jeugdigen en jongeren dan niet kwalijk nemen dat ze de aanwezige toestellen voor kinderen wel gebruiken in hun proces van grenzen verkennen: eens kijken met hoeveel tegelijk ze op een wipveer kunnen.

Een ander nadeel van het combineren van leeftijdsgroepen is dat jongere jeugd mogelijk ongewenst gedrag van de oudere jeugd en jongeren overneemt.

Ruime speelplek voor alle leeftijden

Aan de andere kant is het combineren van leeftijdsgroepen op één speelplek zowel voor sociale als lichamelijke ontwikkeling aan te raden. Een speelplek kan immers functioneren als ontmoetingsplek voor jong en oud uit de hele wijk. Het combineren van leeftijdscategorieën kan alleen gerealiseerd worden als er voldoende ruimte is. Daarnaast moet er binnen deze ruimte een zonering aangebracht worden, met in elke zone voor de verschillende leeftijdscategorieën de voorzieningen.

Op deze wijze zullen de verschillende leeftijdsgroepen hun eigen plek en uitdagingen hebben. De jeugdigen en jongeren zullen dan wel respect hebben voor de speelplek van de kinderen en de toestellen weinig of niet misbruiken. Voldoende ruimte, duidelijke zonering en uitdagende voorzieningen per leeftijdsgroep maken een gezamenlijke speelplek tot een succes.

Voorgesteld wordt om alleen gecombineerde speelplekken aan te leggen indien er ruimte is voor voldoende toestellen en goede zonering.

3.9.4. Integratie van de doelgroep met beperkingen

Beleidsuitgangspunt 11. Bij het ontwerpen en realiseren van speelplekken wordt rekening gehouden met medegebruik van de doelgroep met een beperking.

Binnen de doelgroepen wonen, verspreid over gemeente Doesburg, ook mensen die in meer of mindere mate een beperking hebben. Ook voor hen is het belangrijk om samen met anderen te kunnen spelen. Dit betekent dus niet dat iedere speelplek en ieder speeltoestel voor alle vormen van beperking geschikt moeten zijn, maar wel dat nagedacht moet worden over hoe een speelplek voor een brede doelgroep geschikt kan zijn.

Zo kan bijvoorbeeld overwogen worden om een netschommel aan te brengen in plaats van een traditionele schommel. Een dergelijk toestel heeft zowel voor de doelgroep met als zonder een beperking grote speelwaarde. Op dit moment zijn er in de gemeente enkele toestellen of plekken aanwezig die geschikt zijn voor medegebruik door kinderen met een beperking. Een goed voorbeeld is speelplek De Bogaert [04.12].

⁷ Aansprakelijkheid zal juridisch moeten worden getoetst op erfpacht e.d.
OBB Ingenieursbureau 418.04
Samen spelen samen ontmoeten ©
versie d.d. 12-12-08

3.10. Samen werken aan speelruimte

Het creëren van speelruimte is een zorg van de hele gemeente; binnen de gemeentelijke organisatie moeten afdelingen hiervoor samenwerken. Maar ook andere personen en instanties hebben invloed op de inrichting van de (buiten)ruimte: bewoners, wijkverenigingen, scholen, sportverenigingen en private partijen zoals projectontwikkelaars en de woningcorporaties hebben een verantwoordelijkheid.

3.10.1. De taakverdeling bij de gemeente

De gemeente is verantwoordelijk voor het speelruimtebeleid voor zowel kinderen, jeugd als jongeren en draagt zorg voor tijdige evaluatie van dit beleid. Dit betekent dat er initiatief genomen moet worden voor de uitvoering van de beleidsuitgangspunten en de realisatie van het openbaar speelvoorzieningsniveau. Daarbij dient er afstemming plaats te (blijven) vinden van de realisatiekosten met de jaarlijkse budgetten, zodat er passend beheer, onderhoud en vervanging van het speelvoorzieningsniveau kan plaatsvinden door dit zelf uit te voeren of uit te besteden.

Beleidsuitgangspunt 12. De gemeente wil de bewustwording van bespeelbare openbare ruimte vergroten.

De gemeente is ook verantwoordelijk voor het stimuleren van activiteiten die het buitenspelen bevorderen. Zo wordt het buitenspelen gestimuleerd door bijvoorbeeld het promoten van en meewerken aan de landelijke 'Straatspeeldag' (Stichting Kinderen Voorrang), het stimuleren van sport, het meewerken aan de organisatie van de huttenbouwweek enzovoort. Zeker wanneer dergelijke initiatieven vanuit de doelgroep zelf of door bewoners worden voorgesteld, is steun vanuit de gemeente van belang.

Het speelruimteplan dient bij de verschillende afdelingen onder de aandacht te worden gebracht om de betrokkenheid bij het speelruimtebeleid te vergroten.

3.10.2. De rol van bewoners

Ook de omwonenden van speelplekken hebben een taak in het aanbieden van speelruimte. Allereerst moeten zij accepteren dat er in de wijk en op de speelplekken gespeeld wordt. Maar zij zijn ook degenen die dagelijks langs de speelplekken lopen. Van bewoners mag verwacht worden dat ze de speelplekken niet vervuilen en dat ze ernstige gebreken en gevaren op speelplekken zien en deze ook melden aan de gemeente.

Belangrijke voorwaarde voor deze bereidheid en alertheid is betrokkenheid bij de speelplekken. Bij grote wijzigingen in de inrichting van de speelplek wordt bewoners de mogelijkheid geboden om mee te denken over de inrichting.

Kleinere maatregelen in het kader van onderhoud, reguliere vervanging en het veilig houden van de toestellen worden door de gemeente uitgevoerd. Ook bij het opstellen van speelruimtebeleid worden de bewoners uitgenodigd om in te spreken door middel van bijvoorbeeld een enquête, een inloopavond en de reguliere inspraakprocedure.

Beleidsuitgangspunt 13. De gemeente wil bewoners vragen betrokken te zijn bij de speelruimte door gebreken te melden en door mee te denken over de inrichting van speelplekken.

3.10.3. Spelen op het schoolplein

De (speel)ruimten bij basisscholen met hun voorzieningen vormen vaak een belangrijk deel van de speelruimte. Voor, tijdens en na schooltijd wordt er veel gespeeld en de weg er naartoe is goed bekend.

In gemeente Doesburg zijn de schoolpleinen openbaar toegankelijk en worden deze ook veel gebruikt om te spelen. De schoolpleinen worden in dit plan dan ook meegenomen als openbare speelplek. Het onderhoud en inspectie aan de toestellen op de schoolpleinen wordt uitgevoerd door de gemeente. De kosten voor onderhoud, beheer en vervanging van de speelvoorzieningen worden gerealiseerd vanuit de onderhoudsbudgetten die voor de diverse scholen en locaties beschikbaar zijn. Duidelijke afspraken over de werkzaamheden aan toestellen en de vervanging/uitbreiding van het toestellenbestand is hierbij van groot belang. Het advies is dan ook dat de gemeente per school(bestuur) een overeenkomst opstelt over het te voeren beleid en de bijbehorende financiering. Uitgangspunt hierbij is dat de gemeente regie voert op de werkzaamheden en overleg pleegt met de diverse scholen.

Jantje Beton heeft een boekje uitgegeven om het spelen op schoolpleinen weer te stimuleren. Landelijk gezien is dit spelen namelijk slechts op weinig plekken mogelijk, terwijl het schoolplein vaak een belangrijke buurtfunctie heeft en goede en veilige speelruimte biedt.

3.10.4. De rol van een speeltuinvereniging

Door het vormen van speeltuinverenigingen is het mogelijk om burgers meer te betrekken bij de speelplekken. Voor het verwerven van subsidies is het ook noodzakelijk dat deze door een vereniging worden aangevraagd, waarbij meestal de eis gesteld wordt dat de gemeente bijdraagt. Een bijkomend aspect is dat via speeltuinverenigingen allerlei sociale verbanden in een kern verstrekt worden.

In gemeente Doesburg is een speeltuinvereniging actief in de wijk Zuidelijk Molenveld. Bekeken zal moeten worden hoe de speeltuin 'Kindervreugd' een rol kan vervullen voor het openbaar voorzieningenniveau. Hiervoor zal overleg moeten plaatsvinden tussen de gemeente en de speeltuinvereniging. Vanuit de analyse is er nog geen directe aanleiding voor het openbaar stellen van de speeltuin.

Bij initiatieven tot het oprichten van een speeltuinvereniging en het realiseren van een speeltuin zal de gemeente moeten bekijken wat zij hiervoor kan betekenen.

3.10.5. Spelen op de sportvelden

In gemeente Doesburg liggen enkele sportcomplexen nabij de woonbuurten. De sportvelden en het groen eromheen kunnen voor het spelen van de jeugdigen en jongeren een betekenis hebben. Allereerst is daar natuurlijk de ruimte om met een groep(je) vrienden een wedstrijdje te spelen op de velden. Daarnaast bieden de grasvlakten ook de ruimte om te vliegeren, een boemerang uit te proberen of om een zweefvliegtuigje te laten vliegen.

Daarvoor moeten de velden wel opengesteld zijn voor het gebruik buiten de trainings- en wedstrijduren. Aan de andere kant moet de speeldruk (met name op de goals) in evenwicht zijn met het herstellend vermogen van het gras.

Beleidsuitgangspunt 14. Sportcomplexen en de omliggende groenstroken kunnen voorzien in de behoefte aan speelruimte.

Verder moet er aandacht zijn voor vandalisme; indien het medegebruik van sportvelden leidt tot schade aan gebouwen zal een heroverweging gemaakt kunnen worden. Duidelijke afspraken met de eigenaar en beheerder van de sportcomplexen over medegebruik zijn van groot belang.

In Doesburg zijn er mogelijkheden voor het gebruik van de ruimte voor het plaatsen van voorzieningen (bijvoorbeeld een voetbalkooi) bij de sportcomplexen. Met name op het gebied van voorzieningen voor jongeren kan hier mogelijk invulling worden gegeven aan formele plekken.

3.10.6. Samen met de woningbouwvereniging

Beleidsuitgangspunt 15. De gemeente wil een duidelijk programma van eisen voor (her)ontwikkeling van woongebieden om voldoende kwantiteit en kwaliteit van de (in)formele speelruimte te waarborgen.

In Doesburg is Woonservice IJsselland actief. Projectontwikkelaars werken in opdracht van de gemeente. Doordat zij mede bepalen hoe woonwijken er uitzien, zijn ook zij medeverantwoordelijk voor het aanbieden van speelruimte.

Indien de woningcorporatie of de projectontwikkelaar en de gemeente zich gezamenlijk kunnen inzetten voor de hoeveelheid speelruimte in de wijken waar de corporatie of ontwikkelaar actief is, zal dit ten eerste de doelgroep ten goede komen. Daarnaast kan het speelvoorzieningenniveau door afstemming en wederzijdse overdracht van kennis nog beter en eventueel uitgebreider aansluiten op de specifieke situatie. Op deze wijze kunnen er aantrekkelijker en hoogwaardiger wijken worden gerealiseerd. Hierbij gaat het om het aanbieden van voorzieningen die passen bij de woonwensen van de te huisvesten doelgroep.

De uitgangspunten voor beleid uit dit speelruimteplan kunnen in een Programma van Eisen voor het (her)ontwikkelen/renoveren van (woon)gebieden worden opgenomen. Zie hiervoor het voorbeeld Programma van Eisen in Bijlage VIII.

3.11. Duurzame speelruimte

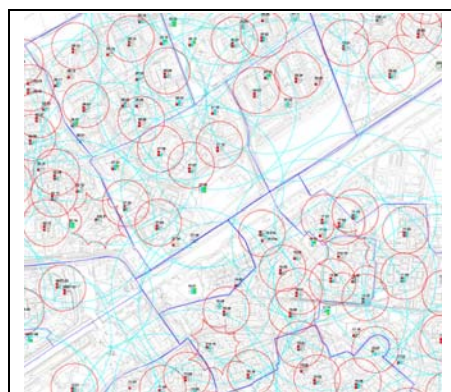
3.11.1. Structuur van speelplekken

In Tabel 10 worden uitgangspunten gegeven voor het aantal kinderen in de verschillende leeftijdscategorieën dat binnen een actieradius moet wonen voordat er een speelplek gerealiseerd dient te worden.

In veel van de bestaande wijken is het kinderaantal zich aan het stabiliseren. Hier wordt dan ook gekeken naar het totaal aantal kinderen, en het bijbehorend aantal speelplekken. Naast het aantal kinderen binnen een bepaalde actieradius, wordt in bestaande wijken bovendien de ligging en toekomstige potentie van plekken meegerekend.

Meestal wonen in nieuwe wijken veel kinderen en neemt dit aantal in de loop der jaren af. De speelplekken voor deze leeftijdsgroep dienen dan ook om de vijf jaar geëvalueerd te worden op kinderaantal.

In veel wijken vindt na circa 25 jaar wel weer een 'verjonging' plaats, maar de zeer hoge kinderaantallen per wijk komen dan meestal niet meer voor. Zelden wonen er in een wijk die ouder is dan 20 jaar meer dan 25 kinderen binnen een actieradius van een speelplek.

Structuur van speelplekken

Beleidsuitgangspunt 16. De gemeente wil een duurzaam netwerk aan speelplekken bieden met een inrichting en een centrale ligging die hier op zijn afgestemd.

Concreet betekent dit dat in een nieuwbouwwijk waar veel kinderen (komen te) wonen eerst drie tot vijf speelplekken met overlappende actieradius nodig zijn. Na verloop van tijd kan de meest centrale plek als basisvoorziening dienen. Deze centrale plek moet aantrekkelijk zijn voor de hele wijk. Dit houdt in dat de plek:

- goed bereikbaar is;
- goed zichtbaar is (mensen weten de plek te vinden);
- voldoende ruimte biedt;
- extra veel toestellen en speelprikkels bevat.

De overige vier speelplekken kunnen dan meer gericht zijn op de direct aanwonende kinderen of kunnen komen te vervallen. De ervaring leert dat een speelplek voor kinderen ongeveer even lang noodzakelijk is als de levensduur van de meeste toestellen.

Doordat de jeugdigen en jongeren vanuit een grotere omgeving (wijk) gebruikmaken van één of enkele speelplekken, varieert het aantal jeugdigen en jongeren dat binnen de actieradius woont veel minder. Uit onderzoek en ervaring blijkt dat er rond een centraal gelegen, goed functionerende speelplek voor deze leeftijdscategorieën vrijwel nooit te weinig jeugdigen of jongeren wonen, zelfs niet in de loop van 25 jaar. Dit betekent dat voor de jeugdigen en voor de jongeren over het algemeen duurzame speelplekken verspreid over de wijken aangelegd kunnen worden.

Het is belangrijk hiervoor een goede, permanente structuur te ontwerpen, omdat deze plekken groot, uitdagend en aantrekkelijk moeten zijn. De uitgangspunten in Tabel 9 en Tabel 10 bieden daarvoor de uitgangspunten.

3.12. Speelruimte in nieuwbouwsituaties en herstructurering

3.12.1. Stedenbouwkundige plannen

Er is een duidelijke relatie tussen het ontbreken van sport- en ontmoetingsvoorzieningen voor de jongeren en de overlast en het vandalisme in een wijk. Dit is eenvoudig te verklaren uit het feit dat de jongeren dan aangewezen zijn op de (school)pleinen, parken en speelplekjes voor de kinderen en jeugd. Het is niet mogelijk hen naar hun eigen plek te verwijzen en zij hebben het gevoel dat er 'niets voor hen' is.

In stedenbouwkundige plannen wordt het gebruik van de ruimte grotendeels vastgelegd. Het blijkt dat als er in de stedenbouwkundige plannen onvoldoende rekening is gehouden met de noodzaak van speelruimte, er in de toekomst problemen te verwachten zijn.

Het is dus zeer belangrijk dat in het programma van eisen voor het opstellen van stedenbouwkundige en bestemmingsplannen de uitgangspunten voor speelruimte c.q. het speelruimtebeleid worden opgenomen.

Van belang is het aantal kinderen, jeugd en jongeren op het piekmoment. De kinderpiek begint circa vier jaar na de realisatie van het grootste aandeel woningen in een fase. De piek duurt voor elke leeftijdscategorie ongeveer zes jaar. Meestal begint aan het eind van de kinderpiek ook gelijk de jeugdpijk en ongeveer vier jaar na de jeugdpijk de jongerenpiek. In een schema ziet dit er als volgt uit:

kinderpiek (0-5 jaar)										
jeugdpijk (6-11 jaar)										
jongerenpiek (12-18 jaar)										
jaar na aanleg	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Tabel 11 Verloop kinderpiek

De bewering dat de leeftijdsgroepen opschuiven is dus niet juist. Er komen namelijk vaak mensen in een wijk wonen die al kinderen hebben. Het maximaal voorzieningenniveau zal hier dus op afgestemd moeten worden. Na de piek kan het voorzieningenniveau dan weer iets dalen of, als er ruimte is, omgevormd worden tot voorzieningen voor oudere leeftijdsgroepen en uiteindelijk informele speelruimte.

3.12.2. Aantal kinderen

Het aantal kinderen, jeugd en jongeren op het piekmoment kan vaak worden achterhaald via prognoses voor scholen of andere nieuwbouwwijken in de gemeente waar de kinderpiek reeds is begonnen (zie Tabel 11 Verloop kinderpiek). Door deze kinderaantallen uit te zetten tegen het aantal woningen kan een inschatting worden gemaakt van het aantal kinderen in een buurt. Dit kinderaantal kan vervolgens weer getoetst worden aan de uitgangspuntentabellen Tabel 9 en Tabel 10. Zo kan het aantal speelplekken per leeftijdsgroep worden bepaald en kan geschat worden hoeveel ruimte hiervoor nodig is. Ook kan het aantal vierkante meters informele speelruimte worden uitgerekend.

3.12.3. Bestemmingsplan

In een bestemmingsplan moet voldoende beleidsvrijheid zijn om op nieuwe ontwikkelingen en behoeften in te springen zonder dat hiervoor het plan moet worden aangepast. Dit betekent dat de voorschriften voor openbare ruimte zodanig zijn opgesteld dat er voor het realiseren van een nieuwe speelplek in veel gevallen geen bestemmingswijziging nodig is.

Het voorliggend speelruimteplan biedt na bestuurlijke vaststelling een prima basis voor integratie in de toelichting van het bestemmingsplan, zeker gezien de uitwerking per wijk. Voorgesteld wordt om tevens het te verwachten kinderaantal in de verschillende leeftijdscategorieën voor de komende twintig jaar aan te geven in de toelichting. Op deze manier wordt duidelijk hoe invulling wordt gegeven aan de uitgangspunten zoals in voorliggend speelruimteplan vastgesteld.

Beleidsuitgangspunt 17. De gemeente neemt in toekomstige bestemmingsplannen en het programma van eisen bij stedenbouwkundige plannen de uitgangspunten voor speelruimte op.

3.13. De zorg voor speelvoorzieningen

In Bijlage I is een overzicht gegeven van het aantal en de waarde van de huidige speeltoestellen. Hierbij zijn ook de jaarlijkse kosten voor het onderhoud, de vervanging en het beheer opgenomen.

3.13.1. Afhandeling meldingen en ideeën

De gemeente kan niet altijd en overal zijn. De omwonenden en gebruikers van de speelplekken hebben ook een verantwoordelijkheid om gevaarlijke en onwenselijke zaken op speelplekken en aan speeltoestellen te melden. In gemeente Doesburg kunnen bewoners hun meldingen en ideeën indienen via de wijkenlijn. Verder worden met behulp van Decosmeldingen naar de betrokken medewerkers meldingen van bewoners doorgegeven.

Bij urgente meldingen (onveilige speeltoestellen) wordt er naar gestreefd om binnen 48 uur een oplossing te bieden. Dit houdt niet altijd in dat de klacht dan is verholpen. Bij spoedmeldingen wordt zelfs een termijn van 24 uur gehanteerd.

Een snelle klachtafhandeling is van groot belang voor het veilig houden van in het bijzonder de speeltoestellen. Het is verplicht dat van de klacht, het gebrek en de genomen actie een aantekening in het logboek wordt opgenomen.

Beleidsuitgangspunt 18. Bij meldingen inzake onveilige en onwenselijke situaties worden binnen 48 uur passende maatregelen genomen.

Beleidsuitgangspunt 19. Het onderhoudsniveau van 75% uit de beheervisie wordt gehanteerd.

- 3.13.2. Het onderhouden en beheren van speelvoorzieningen
In 2007 heeft de gemeente Doesburg het plan 'Ruimte voor spelen' vastgesteld. Hierin is het beleid omschreven omtrent het onderhouden, beheren en vervangen van speelvoorzieningen. In het plan is een onderhoudsniveau van 75% beschreven voor de speelvoorzieningen in Doesburg. Voor een verdere verduidelijking van dit percentage wordt dan ook verwezen naar deze beheervisie.

Beleidsuitgangspunt 20. Vervanging van speelvoorzieningen vindt plaats zoals omschreven in de beheervisie.

- 3.13.3. Het vervangen van speelvoorzieningen
Om een goed vervangingsbeleid te kunnen voeren is een flexibel vervangingsschema noodzakelijk. In principe wordt een toestel vervangen nadat de afschrijvingstermijn is verstreken. Het moment van de daadwerkelijke vervanging van een toestel wordt mede bepaald door de staat van het toestel. Wanneer blijkt dat een toestel na de gestelde afschrijvingstermijn nog één of meer jaren veilig kan functioneren, kan de vervanging worden uitgesteld. Indien blijkt dat een toestel voor de gestelde afschrijvingstermijn niet meer veilig is of wanneer de onderhoudskosten te hoog worden, bijvoorbeeld door vandalisme, dan moet de vervanging vervroegd worden uitgevoerd (flexibele vervanging).
Meer over het vervangen van speelvoorzieningen is opgenomen in de beheervisie 'Ruimte voor spelen' uit 2007.

- 3.13.4. De benodigde budgetten
Bij het vaststellen van de budgetten voor aanleg, onderhoud, beheer en vervanging van speelvoorzieningen zal er gezocht moeten worden naar de juiste onderlinge verhouding tussen deze posten. Indien dit niet het geval is, zullen bijvoorbeeld door de aanleg van nieuwe speelplekken de onderhoudskosten steeds verder stijgen, zonder dat daarvoor budget aanwezig is en dus de staat van onderhoud en de veiligheid afneemt. De onderhouds-, beheer- en vervangingsbudgetten moeten daarom aangepast worden nadat er extra of duurdere speeltoestellen zijn geplaatst of speeltoestellen zijn verwijderd.

Belangrijk is dat de totale waarde van de toestellen in gemeente Doesburg niet moet stijgen zonder dat er voldoende onderhouds-, beheer- en vervangingsbudgetten beschikbaar zijn.

De structurele budgetten die de gemeente jaarlijks reserveert voor het onderhouden, beheren en vervangen van speelvoorzieningen zullen dus gerelateerd worden aan de werkelijke situatie. Wanneer speelplekken na (her)inrichting van wijken in beheer komen bij de gemeente zullen de budgetten moeten stijgen. Worden er plekken opgeheven dan kunnen de hiervoor geldende kosten in mindering worden gebracht op de budgetten.

Bij de aanleg van nieuwe speelplekken binnen uit- of inbreidingswijken worden de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld voor zowel de realisatiekosten (eenmalig) als voor de structurele kosten. De hoogte van het budget wordt bepaald op basis van werkelijke kosten, inclusief voorbereidings- en inspraakkosten.

Het budget voor het onderhoud van de speelvoorzieningen wordt gebaseerd op het gekozen onderhoudsniveau (zie paragraaf 3.13.2). De speeltoestellen kunnen daarbij in een goede staat worden gehouden.

De hoogte van het beheerbudget wordt gebaseerd op de totale vervangingswaarde van de speelvoorzieningen. In de huidige situatie wordt het beheerpercentage geschat op 3,0% van de vervangingswaarde.

Omdat de investeringen in speelvoorzieningen jaarlijks variëren en de afschrijvingstermijnen van de verschillende typen toestellen niet gelijk zijn, variëren de werkelijke kosten voor vervanging per jaar.

Aan de hand van de afschrijvingstermijn, het plaatsingsjaar en de vervangingswaarde kunnen voor de komende jaren de benodigde budgetten worden bepaald. De budgetten die noodzakelijk zijn voor het aanbieden van openbare speelruimte moeten jaarlijks worden geïndexeerd. Zie verder de analyse van de financiële aspecten in hoofdstuk 7 Realisatie streefbeeld en jaarlijkse kosten.

3.14. Periode en evaluatie speelruimtebeleid

Het voorliggend speelruimteplan geeft het beleid weer voor de wijze waarop men de komende tien jaar met de speelruimte in het openbare gebied kan worden omgegaan. De gemeente is in beweging. Daarom zal na vijf jaar een evaluatie van het voorliggend speelruimtebeleid en de voortgang van de uitwerking plaatsvinden. Tegelijkertijd zullen opnieuw de demografische gegevens en de aanwezige speelruimte per wijk conform de werkwijze van dit plan tegen elkaar worden afgezet.

Beleidsuitgangspunt 21. Dit speelruimteplan wordt vastgesteld voor een periode van tien jaar en na vijf jaar geëvalueerd.

DEEL II ANALYSE SPEELRUIMTE

Samen spelen samen ontmoeten

Speelruimteplan gemeente Doesburg

4. LEESWIJZER ANALYSE SPEELRUIMTE

In dit hoofdstuk worden de geformuleerde beleidspunten vertaald naar de situatie in de verschillende wijken van de gemeente. Er wordt geanalyseerd hoeveel informele en formele speelruimte er is (huidige situatie) en hoeveel dit moet zijn voor een evenredige verdeling van speelruimte en -voorzieningen over de doelgroep en de wijken. In Bijlage V staan tabellen met daarin de maatregelen die voor het realiseren van dit openbare speelvoorzieningenniveau nodig zijn.

4.1. Bij het lezen van de analyse

Aangeraden wordt om bij het lezen van de analyse de tekening uit **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** en de tabel met speelplekken uit Bijlage V van de betreffende wijk erbij te houden.

Regelmatig wordt een gebied aangeduid met straatnamen. Het is daarom handig om tijdens het lezen een straatnamenkaart bij de hand te houden.

In de analysetekst staan de speelpleknummers tussen haakjes [**]. Dit zijn de nummers van de huidige speelplekken. Deze corresponderen met de speelpleknummers op de tekeningen. Daarnaast staan er aanduidingen als [Z ** (wijkcode)] in de tekst. Dit zijn de nieuwe plekken/zoekgebieden.

Verder zijn met [M ** (wijkcode)] de voorgestelde maatregelen ter verbetering van de informele speelruimte aangeduid.

De eerste paragraaf geeft een beeld van het huidige kinderaantal en het verwachte verloop. De tweede paragraaf bevat informatie over de rondgang(en) met scholen. Daarna volgt de analyse van de informele en formele speelruimte door OBB.

4.2. Leeftijden en termen

In de tekst wordt gesproken over drie leeftijdscategorieën zoals ook beschreven in het beleidsplan:

kinderen	=	van 0 tot en met 5 jaar
jeugd	=	van 6 tot en met 11 jaar
jongeren	=	van 12 tot en met 18 jaar
doelgroep	=	van 0 tot en met 18 jaar

4.3. Onderverdeling in wijken en buurten

Bij het opstellen van de analyse is zoveel mogelijk rekening gehouden met de wijkindeling en naamgeving zoals die in gemeente Doesburg gehanteerd worden. De wijknamen zijn de algemeen gehanteerde benamingen voor de wijken in Doesburg.

Voor de doelgroep kunnen grenzen overigens heel anders liggen; naast harde grenzen zoals wegen, watergangen en grote groengebieden, zijn ook sociale of gevoelsmatige barrières belangrijk. Door de rondgangen met de jeugd is een beeld van deze grenzen verkregen. Door bovengenoemde indeling is het mogelijk dat enkele, in de analyse gehanteerde grenzen iets anders lopen dan verwacht.

Soms is het nodig om de wijken te beschrijven in kleinere blokken. Deze zogenoemde speelbuurten ontstaan doordat de ruimtelijke opbouw verschilt, er een drukke weg ligt of er een sociale barrière is. Dit zijn vaak grenzen die door ouders ook als fysieke grenzen meegegeven worden aan de kinderen en jeugdigen bij het zelfstandig spelen. De kinderen en jeugdigen tot en met 8 jaar moeten vaak binnen deze wijkjes blijven. Binnen een speelbuurt moeten minimaal 15 kinderen wonen om een speelplek te behouden. Bij meer dan 25 kinderen in een speelbuurt wordt een nieuwe speelplek aangelegd.

4.4. Opbouw teksten

De analyse is opgesteld aan de hand van de uitgangspunten uit Tabel 9 en Tabel 10. Aan de hand van de hoeveelheid informele ruimte en de exacte verdeling van de doelgroep over de wijk worden de uitgangspunten voor formele speelruimte toegepast.

Zo wordt gekeken hoeveel jeugdigen binnen de actieradius van een speelplek moeten wonen, wil deze plek gerechtvaardigd zijn. Daarnaast wordt gekeken naar de gebieden waar veel kinderen, jeugdigen en jongeren wonen, maar geen speelplek aanwezig is.

Per wijk wordt indien nodig eerst aangegeven welke bijzonderheden van belang kunnen zijn bij de analyse.

Doordat iedere wijk een eigen opbouw heeft en de plekken voor de verschillende leeftijden nauw met elkaar verweven zijn, is er in enkele gevallen voor gekozen om de analyse volgens een andere indeling te schrijven.

4.5. Tekstwolken naast de tekst

In de linkerkantlijn staan tekstwolken. In deze wolken staan opmerkingen die de doelgroep maakte tijdens de rondgangen, op de wijkplattengronden en de enquêteformulieren. Ook zijn dit reacties uit de vragenformulieren of relevante opmerkingen vanuit de projectgroep.

De wolkjes hebben betrekking op de wijk, speelplek en/of het aspect dat daarnaast wordt beschreven.

Tekstwolken
bron

5. BOVENWIJKSE ASPECTEN VAN SPEELRUIMTE

In dit hoofdstuk worden beschreven per leeftijdscategorie de belangrijkste aspecten die betrekking hebben op de hele gemeente en de belangrijkste punten die bij de verschillende inspraak naar voren kwamen.

5.1. Kinderaantallen

Het aantal kinderen is de afgelopen jaren afgenomen in Doesburg, terwijl het aantal jeugdigen en jongeren een lichte stijging laat zien. In Tabel 12 is met behulp van CBS⁸ gegevens dit gegeven zichtbaar gemaakt. Verder is zichtbaar dat het aantal jeugdigen en jongeren voor een deel al over de piek heen is. Met eventuele nieuwbouw in Doesburg (Beinum-West/IJsselkade) is het mogelijk dat het kinderaantal opnieuw gaat stijgen.

Bevolkingsontwikkeling Doesburg				
CBS Statline	0-5 jaar	5-10 jaar	10-15 jaar	15-20 jaar
1998	784	688	664	632
1999	839	740	655	630
2000	806	770	664	603
2001	797	768	697	615
2002	785	778	706	618
2003	779	781	690	617
2004	737	808	722	602
2005	721	786	754	592
2006	679	781	758	633
2007	656	780	773	656
2008	612	768	763	660

Tabel 12 Ontwikkeling kinderaantallen Doesburg

Per speelbuurt voor de kinderen of wijk voor jeugd en jongeren is rekening gehouden met een prognose in de zin van: het aantal blijft gelijk of neemt af of toe. Hierop is het voorzieningenniveau voor de komende tien jaar afgestemd.

5.2. Georganiseerd sport en spel

In Doesburg wordt actief aan sport gedaan. Naast de activiteiten van de reguliere sportclubs worden er in, het kader van de Breedtesport- en BOS-impuls, ook sportactiviteiten aangeboden door de GSF op de diverse speel- en sportterreinen in Doesburg. Verder werkt de Breedtesport samen met de basisscholen om in een vroeg stadium kinderen al enthousiast te maken voor sport.

5.3. Bovenwijkse voorzieningen jeugd

Voor de jeugd zijn een aantal voorzieningen met extra aantrekkingskracht aanwezig. Deze voorzieningen zijn echter niet te vatten onder de openbare speelruimte. De aanwezigheid ervan zorgt echter wel voor een verlichting van de speeldruk op bestaande speelplekken. Een zwembad is een voorbeeld van een dergelijke locatie.

⁸ Centraal Bureau voor de Statistiek. Gegevens afkomstig uit de CBS Statline databank.

5.4. Hondenpoep probleem

Afgaand op de rondgangen met jeugd en de veldinventarisatie wordt duidelijk dat het huidige beleid omtrent hondenpoep niet afdoende is. Het huidige beleid omschrijft namelijk dat er in de gehele gemeente een opruimplicht geldt voor hondenpoep. De handhaving hiervan zal dan ook van groot belang zijn. Daarnaast zijn er gebieden en routes aangegeven waar honden onder begeleiding mogen loslopen.

Het is van belang om kwalitatieve informele speelruimte ontsloten te houden voor de kinderen en jeugd door het aandeel hondenpoep te verminderen. Eigenlijk kan een grasveld afgeschreven worden als trapveld als er hondenpoep ligt. Het veld zal niet of nauwelijks gebruikt worden.

De hondenpoep is in ieder geval een punt waar verbetering mogelijk is. Onder meer door goede handhaving, het inrichten van uitlaatstronken/uitlaatroutes of betere afscherming van speelplekken kan er meer gestuurd worden op het probleem. Op deze manier is het mogelijk zoveel mogelijk informele speelruimte beschikbaar te houden.

5.5. Voorzieningen voor jongeren

5.5.1. Informele ontmoetingsmogelijkheden

Voor de jongeren kun je niet echt spreken van spelen; het verblijf van deze leeftijdscategorie in de openbare ruimte richt zich op het sporten met en ontmoeten van leeftijdsgenoten. Het ontmoeten gebeurt veelal informeel, op spontaan ontstane plekken en veel minder op speciale speel- en ontmoetingsplekken. In Bijlage VI is een uitgebreide beschrijving gegeven van de verschillende soorten en eisen waaraan de informele ontmoetingsmogelijkheden moeten voldoen. De volgende categorieën zijn te onderscheiden:

Informeel	= willekeurig gekozen afsprek- of afscheidsplekken 'van nature' aanwezig in de openbare ruimte, waar 5 tot 10 jongeren bij elkaar komen en bijpraten;
Stay-Aroundplek	= plek waar jongeren echt afspreken en zitten te praten of ander activiteiten doen;
No-Problemplek	= plek verder buiten de bebouwde omgeving zodat hier geen overlast voor omwonenden te verwachten is.

De jongeren kiezen voor ontmoeting meestal plekken waar ze een beetje kunnen zitten om met elkaar te praten. Dat zijn plaatsen in het zicht, maar waar ze ook een beetje privacy hebben. Door vanuit deze visie met jongeren om te gaan, geeft men hun fysiek een plaats in de maatschappij en niet langs de rand van de maatschappij. Enkele kenmerken van geschikte locaties voor het informele ontmoeten voor de jongeren zijn:

- met de fiets/scooter gemakkelijk bereikbaar;
- langs routes naar school of sport;
- bij een straatlantaarn;
- in het zicht langs de weg zodat vrienden kunnen zien dat je 'er bent';
- mogelijkheid om wat meer uit het zicht te zijn 'voor de eerste zoen';
- in het zicht zodat toezichthouders snel kunnen zien wat er gebeurt zonder te hoeven uitstappen;
- niet in de open vlakte;
- niet te dicht bij de woningen;
- ergens op kunnen zitten en/of tegenaan hangen.

In de analyse is per buurt aangegeven welke informele ontmoetingsmogelijkheden aanwezig zijn.

5.5.2. Formele ontmoetingsmogelijkheden

In de analyse wordt uitgegaan van een goede verdeling van sport- en ontmoetingsvoorzieningen voor jongeren, gerelateerd aan de buurten en wijken. Visie hierbij is dat een deel van de jongeren gewoon in hun eigen wijk in de openbare ruimte wil sporten en leeftijdsgenoten wil ontmoeten. In de analyse worden daarom per buurt de sport- en ontmoetingsmogelijkheden beschreven. De inrichting en ligging van enkele van deze voorzieningen zal echter een grotere aantrekkingskracht hebben dan alleen de jongeren uit eigen wijk. Deze zogenoemde bovenwijkse locaties trekken ook jongeren uit andere wijken aan. De skatevoorzieningen en goede verharde voetbalplekken fungeren vaak als dit soort ontmoetingspunten. Een goed voorbeeld hiervan zijn de buitenvoorzieningen bij jongerencentrum '0313'. Het jongerencentrum zelf (binnenlocatie), dat op zichzelf ook een bovenwijkse voorziening is, telt niet mee in het speelruimteplan. De voorziening is wel van belang voor de jongeren, maar valt niet onder speelruimtebeleid.

Per wijk is onderstaande tabel ingevoegd om aan te geven hoeveel voorzieningen van de verschillende categorieën gewenst zijn. In de kolom status is vermeld hoe het gewenste aantal wordt bereikt.

Categorie plek	Aantal	Status
Stay Around	x	...
No Problem	x	...

6. SPELEN IN DOESBURG

6.1. Speelruimte in Binnenstad

De wijk binnenstad omvat de historische kern van Doesburg waarbij de F.D. Rooseveltsingel de scheiding is met de wijk Molenveld. Het gebied rondom De Linie en 't Hoornwerck worden nog bij de wijk meegerekend.

6.1.1. Kinderaantallen

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	125
Jeugd 6-11 jr.	154
Jongeren 12-18 jr.	171

Het kinderaantal is in wijk Binnenstad aan het dalen. De verwachting is dat het kinderaantal nog een kleine daling laat zien en zich dan stabiliseert.

6.1.2. Rondgang scholen

In de wijk Binnenstad heeft een rondgang plaatsgehad met leerlingen van 'De Horizon' locatie Meipoortwal. Een gedeelte van de wijk is tevens bezocht met leerlingen van 'De Ark' locatie Kraakselaan. Met name het vele verkeer en op sommige plekken toch wel hard rijden van auto's werd als vervelend ervaren. Daarnaast gaven meerdere leerlingen aan dat er zowel op straat als op de speelplekken hondenpoep aanwezig is.

'... hier rijden ze echt hard hoor.'
Rondgang 'De Horizon'

6.1.3. Informele speelruimte

De wijk Binnenstad kent veel historische gebouwen en een bijbehorend stedenbouwkundig patroon. Dit zorgt er echter voor dat de privétuinen veelal klein zijn en voor het merendeel van de kinderen maar beperkt geschikt zijn als speelruimte. Water en groen is in grotere mate aanwezig rondom het oude centrum. Met name voor de jeugd biedt dit mogelijkheden om te spelen, te struinen en te ontdekken of om bijvoorbeeld te vissen. Voorwaarde voor gebruik van de groene ruimte is dat deze vrij is van hondenpoep.

Op straat spelen is slechts in beperkte mate mogelijk doordat het vele verkeer (auto's) hier het spel belemmert. Toch biedt de straat door de aanwezige ruimte wel mogelijkheden om spelen door kinderen en jeugd toe te laten. Voorbeelden hiervan zijn de markt en de parkeerplekken aan de Kloostertuin.

Rondgang binnenstad

6.1.4.

Speelruimte kinderen

Voor de circa 125 kinderen in de wijk Binnenstad zijn er op vier plekken voorzieningen aanwezig. De plekken Meipoortwal 1 (De Horizon) [01.01], Putpad 2 [01.02], Waterstraat 11 [01.05] en Kloostertuin [01.07] delen ze met de jeugd. Plek [01.01] is het schoolplein van basisschool 'De Horizon', maar is buiten schooltijd wel toegankelijk. Voor kinderen ligt deze plek waarschijnlijk te ver van de eigen woning en biedt deze te weinig sociale controle. Gezien het kinderaantal in de wijk volstaat het huidige aantal plekken. Bij alle plekken wonen circa 10 tot 15 kinderen in de omgeving die de plek zelfstandig kunnen bereiken, wat aan de lage kant is gezien de uitgangspunten voor speelruimte.

Voorgesteld wordt om de plekken [01.05] en [01.07] te verbeteren voor kinderen en jeugd en plek [01.02] specifiek voor kinderen te maken. Gebruik van het schoolplein [01.01] door de kinderen zal slechts in beperkte mate gebeuren. Voor de ruim 15 kinderen tussen Bleekerskade en IJsselkade is het gewenst een voorziening te realiseren. Als mogelijke locaties voor deze plek [Z01 (Bi)] kan gedacht worden aan het Hanzeplein of het binnenterrein bij de IJsselkade. Voor circa 20 kinderen aan de zuidoostkant van de wijk is een speelplek gewenst. Een mogelijke locatie voor deze plek [Z02 (Bi)] is het plein bij de bibliotheek aan de Zandbergstraat. Vanuit de rondgang met leerlingen van 'De Ark' locatie Kraakselaan werden hier opmerkingen over gemaakt. Op deze manier komen er zes plekken met voorzieningen voor kinderen beschikbaar.

Plek Putpad [01.02]

Tekening plek [Z02 (Bi)]

'Bij de bibliotheek kan best een speelplek komen voor de kinderen, er is nu niets'
Rondgang 'De Ark'

6.1.5.

Speelruimte jeugd

Ruim 150 jeugdigen kunnen op zeven formele plekken terecht om te spelen. Gezien de uitgangspunten voor speelruimte zouden dit twee en maximaal drie plekken moeten zijn. De plekken [01.01], [01.02], [01.05] en [01.07] delen ze nu met de kinderen. Hiervan wordt plek [01.02] meer specifiek voor kinderen aangewezen. Verder zijn er nog voorzieningen op de plekken Hogestraat 14/16 [01.03] en Bresstraat 20/22 [01.06] en delen ze de voorzieningen op plek Jongerencentrum B. Ubbinkweg [01.08] met de jongeren. Het voorstel is om plek [01.06] als secundair aan te wijzen, door zijn ligging tussen de plekken [01.05] en [01.07] die verbeterd worden voor kinderen en jeugd. Vanuit de rondgang met de jeugd was er een duidelijke wens om een voetbalmogelijkheid te hebben in de stad. Voorgesteld wordt om deze centraal op plek [01.03] te realiseren, of deze plek secundair te maken en de voetbalmogelijkheid bij plek [01.07] te realiseren. Zo blijven er drie plekken met toestellen en een extra voetbalmogelijkheid voor de jeugd beschikbaar. Daarnaast kunnen ze mede gebruikmaken van plek [01.08], wat in totaal ruim voldoende is voor de jeugd in de wijk.

Plek Waterstraat [01.05]

'Wij missen een voetbalveld in de stad... veel is voor kinderen.'
Rondgang 'De Horizon'

6.1.6.

Jongeren in Binnenstad

Momenteel wonen er ruim 170 jongeren in wijk Binnenstad. De verwachting is dat dit aantal de komende jaren zal afnemen naar circa 150 jongeren. Deze groep heeft meerdere mogelijkheden om elkaar informeel te ontmoeten in de buitenruimte. Dit kan zowel in de binnenstad zelf zoals het marktplein of de Kloostertuin, als aan de rand van de wijk in het park aan de Meipoortwal of de IJsselkade.

Plek Jongerencentrum [01.08]

Plek Jongerencentrum B. Ubbinkweg [01.08] is de formele Stay Around sport- en ontmoetingsplek aan de zuidkant van de wijk. Gezien het aantal jongeren en uitgangspunten voor speelruimte volstaat deze plek. Naast de formele plek en het jongerencentrum 0313 zijn er verscheidene informele plekken (soms met bankjes) in de wijk aanwezig die gebruikt kunnen worden door de jongeren.

Categorie plek	Aantal	Status
Stay Around	1	huidige plek [01.08].
No Problem	-	niet noodzakelijk, plek [01.08] volstaat.

6.1.7. Overzicht speelplekken

In het overzicht zijn alle speelplekken in wijk Binnenstad weergegeven met de huidige en voorgestelde leeftijdscategorie met bijbehorende maatregelen.

Speelplek nummer	Speelplek locatie	Huidige doelgroep	Toekomstige doelgroep	Maatregel
01.01	Meipoortwal 1 (De Horizon)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	samen met school uitwerken; opties voor natuurlijk spelen
01.02	Putpad 2 (t.o.)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	voorlopig geen aanpassingen
01.03	Hogestraat 14/16	6 t/m 11 jaar	6 t/m 11 jaar	voorlopig geen aanpassingen
01.05	Waterstraat 11	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen
01.06	Bresstraat 20 /22	6 t/m 11 jaar	secundair	voorlopig geen aanpassingen.
01.07	Kloostertuin	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen
01.08	'0313' B. Ubbinkweg	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	geen aanpassingen
Z01 (Bi)	Hanzeplein /IJsselkade	geen	0 t/m 5 jaar	inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners
Z02 (Bi)	Zandbergstraat /Bibliotheek	geen	0 t/m 5 jaar	inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners

6.2. Speelruimte in Noordelijk en Zuidelijk Molenveld

De wijk Noordelijk en Zuidelijk Molenveld ligt ten oosten van de Binnenstad van Doesburg.

6.2.1. Kinderaantallen

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	140
Jeugd 6-11 jr.	174
Jongeren 12-18 jr.	184

Zoals ook in Tabel 12 zichtbaar is, daalt het kinderaantal in de wijk Noordelijk en Zuidelijk Molenveld. Naar verwachting zal het kinderaantal zich de komende jaren stabiliseren.

6.2.2. Rondgang scholen

Met leerlingen van basisschool 'De Ark' locatie Kraakselaan heeft een rondgang plaatsgevonden in Noordelijk en Zuidelijk Molenveld. Voor een gedeelte is ook wijk Binnenstad bezocht tijdens de rondgang omdat hier een aantal leerlingen woonachtig is. De rondgang was extra bijzonder door de aanwezigheid van een tv-ploeg van Omroep Gelderland voor een nieuwsitem in het Gelderland nieuws. Tijdens de rondgang werden hondenpoep, hard rijden van auto's en op sommige plaatsen het wegsturen door jongeren als problemen genoemd. Over de formele speelplekken werd vooral opgemerkt dat deze saai zijn en voor kinderen ingericht.

'De speelplekken zijn voor de kleintjes ... hier rijden ze hard.'
Rondgang 'De Ark'

6.2.3.

Informele speelruimte

Het merendeel van de woningen in de wijk Noordelijk en Zuidelijk Molenveld bestaat uit rijtjes en een gedeelte hoogbouw en twee-onder-een-kapwoningen. Dit is van invloed op de beschikbare informele speelruimte in de privétuinen voor kinderen en zeker de jeugd. Voor het informele spel zijn de jeugdigen al snel aangewezen op de openbare ruimte. Ten zuiden van de Kraakselaan is de informele speelruimte met name op straat en in de achterpaden te vinden. Een goed voorbeeld hiervan zijn de pleintjes aan de Emmastraat. In het deel van de wijk ten noorden van de Kraakselaan zijn er naast de ruimte op straat meerdere veldjes aanwezig waarop gespeeld kan worden. Een aantal van deze veldjes liggen aan de van Brakellaan.

Rondgang met tv-ploeg

6.2.4.

Speelruimte kinderen

Op vijf locaties zijn er speelvoorzieningen voor de circa 140 kinderen aanwezig. Plekken Armgardstraat 10 [02.02], Kraakselaan 22 (De Ark) [02.04], Julianastraat 23 [02.05] en Prins Bernhardplein [02.06] delen ze met de jeugd. Van deze plekken wordt [02.06] in de loop van 2008 gerealiseerd. Op plek Vierackerlaan 2 [02.03] zijn er voorzieningen voor de gehele doelgroep aanwezig met toestellen en een trapveld. Plek Armgardstraat 15 (De Bongerd) [02.01] is een speelvoorziening bij een kinderdagverblijf die niet openbaar is. Verder is in de wijk speeltuinvereniging 'Kindervreugd' actief met een speeltuin aan de Marijkelaan. Rekening houdend met de uitgangspunten voor speelruimte (onder andere kinderaantal en actieradius uit Tabel 9 en Tabel 10) zouden er tussen de vier en negen speelplekken aanwezig moeten zijn in de wijk.

Voorgesteld wordt om de plekken [02.03], [02.04] en [02.06] daar waar nodig aan te passen, maar voor de huidige leeftijdsindeling te behouden. Hierbij wordt opgemerkt dat plek [02.04] het schoolplein is van 'De Ark' en voor kinderen een minder grote functie heeft in het speelvoorzieningenniveau. Plek [02.05] kan beter een functie voor de jeugd gaan vervullen. Voor circa 30 kinderen is het gewenst om een plek te realiseren in de wijk ten zuiden van de Kraakselaan. Een mogelijke locatie voor deze plek [Z01 (M)] is de hoek van de Prins Hendrikstraat en Julianastraat. Een andere mogelijkheid is het meer openbaar maken van de speeltuin 'Kindervreugd'. Voor circa 20 kinderen is het gewenst een plek te realiseren [Z02 (M)] in de omgeving van de van Brakellaan en Loddero. Vanuit de kinderen in de buurt, en tijdens de rondgang zijn hier reeds verzoeken en opmerkingen over geweest. Op deze manier zijn er vijf speelplekken en het schoolplein voor kinderen openbaar toegankelijk.

Plek Armgardstraat [02.02]

'Wij willen een speeltuin!
(omgeving v. Brakellaan)
Ingediend verzoek (okt. 2007)

6.2.5. Speelruimte jeugd

Voor de circa 170 jeugdigen in de wijk zouden gezien de uitgangspunten voor speelruimte twee tot drie speelplekken volstaan. In de huidige situatie zijn er op vijf locaties voorzieningen aanwezig op plek Armgardstraat 10 [02.02], Vierackerlaan 2 [02.03], Kraakselaan 22 (De Ark) [02.04], Julianastraat 23 [02.05] en Prins Bernhardplein [02.06]. Al deze plekken delen ze met voorzieningen voor kinderen en op [02.03] tevens met jongeren die het trapveld ook gebruiken. Daarnaast zal een deel van de jeugd gebruikmaken van de speeltuin 'Kindervreugd' in de wijk. Voor plek [02.02] is het advies deze meer geschikt te maken voor de kinderen. Het schoolplein [02.04] en plek [02.05] liggen dicht bij elkaar en worden samen beter ingericht voor de jeugd met meer uitdagende toestellen op het plein en een trapveldje op [02.05]. Plek [02.06] behoeft geen aanpassingen. Voor speelplek [02.03] staan er nog aanpassingen op stapel waarbij de plek verbeterd kan worden voor de gehele doelgroep. Om in het gedeelte van de wijk ten noorden van de Kraakselaan een extra voorziening te bieden, is het advies om dit te realiseren bij het zoekgebied [Z02 (M)]. In totaal blijven er vier speelplekken en het schoolplein openbaar toegankelijk voor de jeugd. Dit aantal ligt hoger dan volgens de uitgangspunten voor speelruimte doordat de jeugd de plekken deelt met andere leeftijden.

Plek [02.04]

'Voor de jeugd ontbreekt het aan uitdagende speelmogelijkheden.'
Enquête wijkraad Molenveld

6.2.6. Jongeren in Noordelijk en Zuidelijk Molenveld

Ruim 180 jongeren wonen in de wijk en de verwachting is dat dit aantal de komende 10 jaar gehandhaafd blijft. Voor deze jongeren zijn er in de wijk meerdere mogelijkheden voor informeel ontmoeten. Voorbeelden hiervan zijn onder meer de winkels aan de Kraakselaan en de omgeving Kraakselaan / Meipoortwal bij de ingang van het kerkhof. Verder zijn ook de groenstroken, parken en aan de wijk grenzende sportvelden goede mogelijkheden voor ontmoeten.

Als formele plek kunnen de jongeren mede gebruikmaken van de voetbalmogelijkheid op plek Vierackerlaan 2 [02.03] die ze delen met de jeugd. Voor deze locatie gaan er nog veranderingen plaatsvinden. Het advies is dat hierbij extra aandacht aan het ontmoeten door jongeren gegeven wordt. Gezien de uitgangspunten voor speelruimte is het gewenst dat er een tweede locatie voor jongeren gerealiseerd wordt. Een mogelijke locatie voor deze plek [Z03 (M)] zal in de wijk gezocht moeten worden. Onder meer de omgeving van de sportvelden biedt kansen. De bestaande en nieuwe plek fungeren als Stay Around sport- en ontmoetingsplek. Daarnaast zijn er in de wijk meerdere informele plekken met zitmogelijkheden aanwezig die door de jongeren gebruikt kunnen worden.

Trapveld [02.03]

'Extra mogelijkheden voor de jongeren zijn gewenst.'
Enquête wijkraad Molenveld

Categorie plek	Aantal	Status
Stay Around	2	bestaand [02.03] en nieuwe plek [Z03 (M)].
No Problem	-	niet noodzakelijk.

6.2.7. Overzicht speelplekken

In het overzicht zijn alle speelplekken in wijk Noordelijk en Zuidelijk Molenveld weergegeven met de huidige en voorgestelde leeftijdscategorie met bijbehorende maatregelen.

Speelplek nummer	Speelplek locatie	Huidige doelgroep	Toekomstige doelgroep	Maatregel
02.01	Armgardstraat 15 (De Bongerd)	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	geen aanpassingen
02.02	Armgardstraat 10	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	meenemen in buurtplan
02.03	Vierackerlaan 2	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	meenemen in buurtplan
02.04	Kraakselaan 22 (De Ark)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	voorlopig geen aanpassingen
02.05	Julianastraat 23	0 t/m 11 jaar	6 t/m 11 jaar	weinig aanpassing; opties voor natuurlijk spelen
02.06	Prins Bernhardplein	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	geen aanpassingen
Z01 (M)	Pr. Hendrikstraat Julianastraat	geen	0 t/m 5 jaar	inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners
Z02 (M)	Van Brakellaan Loddero	geen	0 t/m 11 jaar	meenemen in buurtplan; inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners; mogelijkheden voor natuurlijk spel
Z03 (M)	Sportvelden	geen	12 t/m 18 jaar	inrichten in samenwerking met doelgroep en bewoners

6.3. Speelruimte in De Ooi

De wijk De Ooi ligt ten zuidoosten van de wijk Noordelijk en Zuidelijk Molenveld en wordt begrensd door water, de oude IJssel en de provinciale weg N338.

6.3.1. Kinderaantallen

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	146
Jeugd 6-11 jr.	160
Jongeren 12-18 jr.	196

Het kinderaantal in wijk De Ooi laat net als de rest van Doesburg een daling zien.

6.3.2. Rondgang scholen

In wijk De Ooi hebben twee rondgangen plaatsgevonden. Met leerlingen van 'Anne Frank' en 'De Horizon' heeft een rondgang plaatsgevonden door de gehele wijk. Tijdens de ronde vanuit 'De Horizon' heeft de betrokken wethouder meegelopen.

Vanuit de rondgangen werd duidelijk dat de leerlingen voor het merendeel tevreden zijn over de aanwezige speelmogelijkheden in de wijk. Wel werden er enkele opmerkingen gemaakt over het hard rijden van auto's op onder meer de Koppelweg en Goudenregenstraat. Vanuit 'De Horizon' werd nog opgemerkt dat de activiteiten vanuit de Breedtesport op onder meer het schoolplein erg worden gewaardeerd.

Rondgang met de wethouder

6.3.3.

Informele speelruimte

Voor kinderen is de privétuin de eerste ruimte die beschikbaar is voor informeel spel. Doordat het merendeel van de woningen uit rijtjes en een deel hoogbouw bestaat, is de ruimte voornamelijk geschikt voor kinderen. Voor de jeugd is zijn de tuinen te klein voor actief informeel spel. De jeugd zal voornamelijk gebruikmaken van de mogelijkheden in het openbaar gebied.

Rondom en in de wijk is in grote mate groen en water aanwezig, wat mogelijkheden biedt voor actief informeel spel als vissen, voetballen en struinen/verstoppen/hutten bouwen. Tijdens de rondgangen werd dit ook meerdere malen ter sprake gebracht, zoals het vissen of het plukken van bloemen aan de dijk. Samen met de wethouder is er een bezoek gebracht aan de speelruimte onder de provinciale weg en het naastgelegen natuurgebied.

Spelen onder het viaduct N338

6.3.4.

Speelruimte kinderen

In de wijk zijn vier openbare speelplekken met voorzieningen voor de circa 145 kinderen aanwezig, twee hiervan zijn een openbaar toegankelijk schoolplein. De plekken v. Tuylplein 1 [03.01] en Koppenberg [03.04] bieden voorzieningen voor de gehele doelgroep. De schoolpleinen Begoniastraat 42b(De Horizon) [03.03] en Forsythiastraat 1(Anne Frank) [03.05] bieden mogelijkheden voor kinderen en jeugd. Daarnaast zijn er nog drie speelplekken aanwezig die eigendom zijn van Woonservice IJsselland. Twee plekken liggen aan de Koppelweg en de derde plek ligt aan de Goudenregenstraat. Deze drie plekken zijn allen ingericht voor kinderen en jeugd met een aantal speeltoestellen. Gezien de uitgangspunten voor speelruimte volstaat het aantal plekken in de wijk, zeker wanneer de schoolpleinen meegerekend worden. In 2007 zijn alle openbare speelplekken van de gemeente en Woonservice IJsselland opnieuw ingericht. Aanpassingen in de voorzieningen zijn dan ook niet noodzakelijk.

Speelplek Koppenberg [03.04]

'Speelplekken zijn in 2007 vernieuwd, een hele verbetering!'
Enquête wijkraad de Ooi

6.3.5.

Speelruimte jeugd

Voor de circa 160 jeugdigen zijn er op zeven plekken voorzieningen aanwezig, waaronder de twee schoolpleinen. Drie van de plekken zijn in eigendom bij woonservice IJsselland. Met het huidige kinderaantal en de uitgangspunten voor speelruimte kan worden volstaan met twee speelplekken specifiek voor de jeugd. Doordat de jeugd de plekken deelt met andere leeftijdsgroepen zijn meer dan twee plekken aangewezen voor de jeugd. Hiervoor zijn de plekken v. Tuylplein [03.01], Koppenberg [03.04] en een plek van de woningbouw aan de Koppelweg het meest geschikt. Daarnaast vervullen de schoolpleinen nog een rol voor de jeugd, wat het totaal op vijf plekken brengt. Aangezien de speelplekken in de wijk in 2007 opnieuw zijn ingericht, is het advies om pas bij de volgende vervangingsronde aan de hand van de actuele kinderaantallen op dat moment te kijken hoe de voorzieningen aangepast kunnen worden voor de diverse leeftijden.

Speelplek v. Tuylplein [03.01]

6.3.6.

Jongeren in De Ooi

Voor de bijna 200 jongeren in de wijk De Ooi zijn er diverse mogelijkheden voor informeel ontmoeten. Gezien het huidige aantal kinderen en jeugd zal het aantal jongeren de komende 10 jaar geleidelijk afnemen. Op verschillende plekken in de wijk zijn er informele ontmoetingsmogelijkheden aanwezig zoals langs de dijk, het groen in en rondom de wijk en op de straten en pleinen.

Basketveld Goudenregenstraat

Op drie plekken in de wijk zijn er formele sport- en ontmoetingsmogelijkheden aanwezig die geschikt zijn voor (mede)gebruik door de jongeren. Plek v. Tuylplein [03.01] beschikt over een pannaveld, op plek Koppenberg [03.04] is er een grastrapveld en op een locatie van woonservice IJsselland aan de Goudenregenstraat is een basketbalveldje. Gezien het aantal jongeren volstaan deze drie Stay-Aroundplekken in aantal en mogelijkheden en behoeven ze geen aanpassingen. Daarnaast zijn er in de wijk meerdere informele plekken met zitmogelijkheden aanwezig die door de jongeren gebruikt kunnen worden.

Categorie plek	Aantal	Status
Stay Around	3	aanwezig, 3 plekken.
No Problem	-	niet noodzakelijk.

6.3.7. Overzicht speelplekken

In het overzicht zijn alle speelplekken in wijk De Ooi weergegeven met de huidige en voorgestelde leeftijdscategorie met bijbehorende maatregelen.

Speelplek nummer	Speelplek locatie	Huidige doelgroep	Toekomstige doelgroep	Maatregel
03.01	V Tuylplein 1	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	geen aanpassingen.
03.02	Wilgenstraat (Peuterhof)	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	geen aanpassingen.
03.03	Begoniastraat 42b (De Horizon)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	samen met school uitwerken.
03.04	Koppenberg	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	geen aanpassingen.
03.05	Forsythiastraat 1 (Anne Frank)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	samen met school uitwerken.
A	Goudenregenstraat 84	12 t/m 18 jaar	12 t/m 18 jaar	geen aanpassingen.
B	Goudenregenstraat 120	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	geen aanpassingen.
C	Koppelweg 144	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	geen aanpassingen.
D	Koppelweg 64	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	geen aanpassingen.

6.4. Speelruimte in Beinum

Wijk Beinum is de laatste grote uitbreiding van Doesburg en ligt aan de zuidkant van de Oude IJssel. De wijk zal door nieuwbouw in Beinnum-West verder groeien in de komende jaren. In het speelvoorzieningsniveau is met de uitbreiding geen rekening gehouden.

6.4.1. Kinderaantallen

Leeftijdsgroep	Aantal
Kinderen 0-5 jr.	289
Jeugd 6-11 jr.	434
Jongeren 12-18 jr.	479

'Deze speelplek is saai... en hier ligt vaak hondenpoep.'
Rondgang 'De Wetelaar' / De Ark

Het huidige kinderaantal toont een daling in het aantal kinderen ten opzichte van het aantal jeugdigen en jongeren. Dit valt onder meer te verklaren uit de leeftijd van de wijk, waarbij de kinderpiek van na de nieuwbouw aan het verdwijnen is. Bij ontwikkeling van Beinnum-West zal het kinderaantal mogelijk weer gaan stijgen in de wijk.

6.4.2.

Rondgang scholen

In wijk Beinum heeft een rondgang plaatsgevonden met de twee aanwezige basisscholen. Zowel leerlingen van 'De Ark' als van 'De Wetelaar' hebben meegelopen. Tijdens de rondgang met leerlingen van 'De Wetelaar' is er een radioverslag gemaakt voor Radio Gelderland.

Tijdens de rondgangen werden diverse opmerkingen gemaakt over hondenpoep en (zwerf)vuil dat zich in de wijk bevindt, zelfs op de speelplekken. In de ogen van de leerlingen voldoen de huidige speelplekken niet en bieden ze te weinig uitdaging. Een opvallende opmerking tijdens de rondgangen ging over de veiligheidsondergronden. De betonrand om het valzand wordt als gevaarlijk ervaren door de leerlingen, 'met name als je van de schommel springt!'. Verder wordt de wijk positief beoordeeld en zijn er in de ogen van de leerlingen op het gebied van verkeer weinig gevaarlijke straten of plekken.

Rondgang met radioverslag

6.4.3.

Informele speelruimte

De grootte van informele speelruimte in de privétuinen is divers in de wijk Beinum. Bij de rijtjeswoningen is de tuin doorgaans klein en alleen voor kinderen geschikt om in te spelen. De jeugd zal hier vooral in het openbaar gebied spelen. De twee-onder-een-kapwoningen en vrijstaande woningen bieden meer informele speelruimte in de privétuin, voor een gedeelte zal ook de jeugd hier kunnen spelen.

Grote delen van de wijk zijn aangewezen als woonerf of 30 kilometer zone. Hierdoor is het zeker voor de jeugd goed mogelijk om op straat te spelen. Opmerkingen vanuit de wijkraad en enquêtes van bewoners maken duidelijk dat er desondanks toch vaak hard wordt gereden in de wijk. Tijdens de rondgangen gaven de leerlingen echter aan het nergens op straat echt gevaarlijk te vinden.

Naast de straat is er veel groen in en rond de wijk. Dit kan gebruikt worden voor informeel spel. In een deel van dit groen bevinden zich tevens een aantal formele speelplekken. In het centrale groen bevinden zich verscheidene vijvers die gebruikt kunnen worden door de jeugd om te vissen of een bootje te laten varen. Over het geheel is Beinum waarschijnlijk de meest groene wijk van Doesburg.

Woonerf, ruimte voor straatspel

'Hier wordt echt veel te hard gereden (Berkumhof)
Enquête website

'Op dit veldje kun je goed voetballen hoor...'
Rondgang 'De Wetelaar'

6.4.4. Speelruimte kinderen

Voor de circa 290 kinderen in de wijk zijn er op 11 speelplekken, inclusief 2 schoolpleinen, formele voorzieningen aanwezig. De plekken Potsmaat 59 [04.02], Zanderskamp 95 (De Wetelaar) [04.10], Zanderskamp 93 (De Ark) [04.11], De Bogaert 17 [04.12], Beumerskamp 43 [04.14], Allersmaat 58 [04.15], Broekhuizen 7 [04.16], De Pol 83 (tegen dijk) [04.19] en Molengaarde 47 [04.22] bieden speelmogelijkheden voor kinderen en jeugd. De plekken Campstede 19 [04.13] en De Pol 41 (Koldewey) [04.20] bieden de gehele doelgroep speelmogelijkheden. Rekening houdend met de uitgangspunten voor speelruimte zouden er 9 tot 19 speelplekken aanwezig moeten zijn. Wanneer de schoolpleinen niet meegerekend worden zit het aantal plekken op deze negen. Het aantal plekken volstaat grotendeels, maar de spreiding van de speelmogelijkheden voor kinderen verdient verbetering. Voor de plekken [04.12], [04.13], [04.14], [04.16], [04.19], [04.20] en [04.22] is het voorstel deze een speelfunctie voor kinderen te laten behouden. Op een aantal speelplekken zullen hiervoor extra voorzieningen gewenst zijn of de plek wordt leeftijdsspecifiek voorgesteld. Voor de plekken [04.02] en [04.14] wordt de speelfunctie voor kinderen als secundair voorgesteld door hun ligging ten opzichte van andere speelplekken en het aantal kinderen in de omgeving. Voor ongeveer 70 kinderen in de omgeving van de Potsmaat en Hermaat zijn geen specifieke speelvoorzieningen aanwezig. Het advies is om op de plekken Potsmaat 2 [04.01], Hermaat 52/54 [04.05] en Hermaat 119/121 [04.06] die nu voor de jeugd zijn ingericht, voorzieningen voor kinderen te realiseren. Verder is het advies om plek Zanderskamp 140 [04.08] specifiek voor kinderen in te richten als speelmogelijkheid. Op deze manier komen er 13 plekken voor kinderen beschikbaar als de schoolpleinen worden meegerekend. Daarnaast wordt een meer evenredige verdeling van speelplekken gerealiseerd.

Plek [04.22]

Plek [04.05]

6.4.5.

Speelruimte jeugd

De ruim 430 jeugdigen in de wijk hebben momenteel de beschikking over 19! Speelplekken met voorzieningen inclusief de 2 schoolpleinen. Rekening houdend met de normen voor speelruimte zouden er 6 of 7 plekken voor de jeugd in de wijk aanwezig moeten zijn. De plekken Potsmaat 2 [04.01], Potsmaat 59 [04.02], Zanderskamp 95 (De Wetelaar) [04.10], Zanderskamp 93 (De Ark) [04.11], De Bogaert 17 [04.12], Beumerskamp 43 [04.14], Allersmaat 58 [04.15], Broekhuizen 7 [04.16], De Pol 83 [04.19] en Molengaarde 47 [04.22] deelt de jeugd met de kinderen. De plekken Angerloseweg vijver [04.03] en Potsmaat 155 [04.04] deelt ze met jongeren. Voor de gehele doelgroep zijn er voorzieningen op de plekken Campstede 19 [04.13] en De Pol nr 41 (Koldewey) [04.20]. Specifiek voor de jeugd zijn er voorzieningen op de plekken Hermaat 52/54 [04.05], Hermaat 119/121 [04.06] en Zanderskamp 140 [04.08]. Op vijf speelplekken is een voetbalmogelijkheid aanwezig.

Rondgang op plek [04.01]

Plek [04.13]

'Wij willen een crossbaantje in
Beinum'
Ingediend verzoek (okt. 2007)

6.4.6.

Parkeerplek sporthal/supermarkt

Voetbalmogelijkheid plek [04.03]

Om een betere spreiding van voorzieningen voor kinderen te realiseren, is het voorstel om de plekken [04.02], [04.05], [04.06], [04.08], [04.14] en [04.19] specifiek in te richten voor kinderen. De speelfunctie voor de jeugd wordt op de plekken dan ook beperkt. Verder liggen de plekken [04.01], [04.07] en [04.09] dicht bij de schoolpleinen. Dit gegeven samen met de beperkte inrichting van deze plekken maakt het advies om deze plekken secundair te maken. Op de overige plekken zal waar gewenst een aanpassing van de speelmogelijkheden voor de jeugd plaatsvinden. Op deze manier blijven er 8 speelplekken en de 2 schoolpleinen beschikbaar voor de jeugd om te spelen, waaronder 5 plekken met voetbalmogelijkheden. Doordat de jeugd de plekken veelal deelt met andere leeftijden ligt het aantal speelplekken hoger dan wat gezien de uitgangspunten voor speelruimte nodig is. In eerdere verzoeken is er gevraagd of het realiseren van een fiets(cross)baantje mogelijk is. Voorgesteld wordt om in het centrale groen, of een andere geschikte locatie, enkele heuvels aan te brengen in het groen [M01 (Be)]

Jongeren in Beinum

Van de bijna 480 jongeren die nu wonen in de wijk Beinum is het de verwachting dat dit aantal de komende 10 jaar langzaam zal afnemen. De diverse (parkeer)pleintjes, straathoecken en het aanwezige groen bieden diverse mogelijkheden voor informeel ontmoeten. Een voorbeeld hiervan is onder meer het parkeerterrein bij de supermarkt en sporthal.

Momenteel is er op vier plekken in de wijk een voetbalmogelijkheid die mede gebruikt kan worden door de jongeren. Deze voorziening delen ze met jeugd op de plekken Angerloseweg vijver [04.03] en Potsmaat 155 [04.04]. Op de plekken Campstede 19 [04.13] en De Pol nr 41 (Koldewij) [04.20] zijn speelmogelijkheden voor de gehele doelgroep. Gezien de uitgangspunten voor spelen zouden er vier tot vijf sport- en ontmoetingsplekken aanwezig moeten zijn in de wijk. De huidige plekken bieden voornamelijk mogelijkheden voor het sporten en wat beperkter ontmoetingsmogelijkheden om te zitten. Door op de huidige locaties ook de ontmoetingmogelijkheden te verbeteren, wordt voor een belangrijk deel in de behoefte voorzien. Het advies is dan ook om bij de trapvelden enkele zitmogelijkheden aan te brengen zodat deze plekken als Stay-Aroundplek kunnen fungeren. Verder zijn er plannen om een nieuwe sport- en ontmoetingsplek in de wijk te realiseren. In het voorstel is hiervoor plek [04.12] tegenover de sporthal aangedragen, een locatie die nu een uitdagende plek voor kinderen en jeugd is. Het advies is om deze plek voor kinderen en jeugd te behouden en de nieuwe plek voor jongeren op een andere locatie in de wijk te realiseren. Mogelijke locaties hiervoor zijn onder meer het parkeerterrein tussen sporthal en supermarkt of in het groen bij de basisscholen. Met een centrale ligging en voldoende afstand tot woningen kan deze nieuwe plek als No-Problemvoorziening fungeren voor de wijk Beinum. Daarnaast zijn er in de wijk meerdere informele plekken met zitmogelijkheden die door de jongeren gebruikt kunnen worden.

Categorie plek	Aantal	Status
Stay Around	4	huidige verbeteren
No Problem	1	nieuw te realiseren sportplek

6.4.7. Overzicht speelplekken

In het overzicht zijn alle speelplekken in wijk Beinum weergegeven met de huidige en voorgestelde leeftijdscategorie met bijbehorende maatregelen.

Speelplek nummer	Speelplek locatie	Huidige doelgroep	Toekomstige doelgroep	Maatregel	Prioriteit
04.01	Potsmaat 2	6 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.02	Potsmaat 59	0 t/m 11 jaar	secundair	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.03	Angerloseweg vijver	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.04	Potsmaat 155	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.05	Hermaat 52/54	6 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.06	Hermaat 119/121	6 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.07	Zanderskamp 2	6 t/m 11 jaar	secundair	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.08	Zanderskamp 140	6 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.09	Zanderskamp 135	6 t/m 11 jaar	secundair	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.10	Zanderskamp 95 (De Wetelaar)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	mogelijk meenemen in DHV-plan voor sportplek; samen met school uitwerken	1
04.11	Zanderskamp 93 (De Ark)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	mogelijk meenemen in DHV-plan voor sportplek; Samen met school uitwerken	1
04.12	De Bogaert 17	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
04.13	Campstede 19	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
04.14	Beumerskamp 43	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	3
04.15	Allersmaat 58	0 t/m 11 jaar	6 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
04.16	Broekhuizen 7	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.19	De Pol 83 (tegen dijk)	0 t/m 11 jaar	0 t/m 5 jaar	voorlopig geen aanpassingen	3
04.20	De Pol nr 41 (Koldewei)	0 t/m 18 jaar	0 t/m 18 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	1
04.21	Breedestraat 39 (Hummelhuus)	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	geen aanpassingen	4
04.22	Molengarde 47	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners aanpassen	2
M01 (Be)	centrale groen	n.v.t.	6 t/m 11 jaar	in overleg met doelgroep en bewoners invullen	1

7. REALISATIE STREEFBEELD EN JAARLIJKSE KOSTEN

Aan de hand van de normen zoals in Bijlage II en de beschreven maatregelen uit Bijlage V 'Speelplekken en maatregelen' worden in dit hoofdstuk de eenmalige en de structurele kosten weergegeven. De genoemde bedragen zijn exclusief btw.

7.1. Realiseren streefbeeld

7.1.1. Verbeteren informele ruimte

In hoofdstuk 6 van dit speelruimteplan is een analyse gegeven van de speelruimte zoals die nu in Doesburg aanwezig is. Daarbij is het voorgestelde beleid toegepast op de situatie in de wijken. Er zijn per wijk voorstellen gedaan waarmee zowel de informele als de formele speelruimte verbeterd kunnen worden. De kosten hiervoor zijn geraamd en weergegeven in Tabel 13.

De maatregelen voor het verbeteren van de informele speelruimte zijn niet exact te ramen. Het belangrijkste is dat er bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte rekening wordt gehouden met bespeelbaarheid. Bij ontwikkelingen moet nagedacht worden of en hoe kinderen mede gebruik kunnen maken van de inrichting van de openbare ruimte.

Veel van de maatregelen die het spelen ten goede komen hoeven geen extra geld te kosten. Het is bijvoorbeeld goed mogelijk om grond die vrijkomt bij bouwwerkzaamheden te gebruiken om de speelwaarde van een speelplek of het plantsoen te verhogen door het realiseren van heuvels in het gras. Ook kunnen bij (her)bestrating van een rustige weg bijvoorbeeld trefbalvakken aangelegd worden. Zie ook Bijlage VII.

7.1.2. Speelprikkel

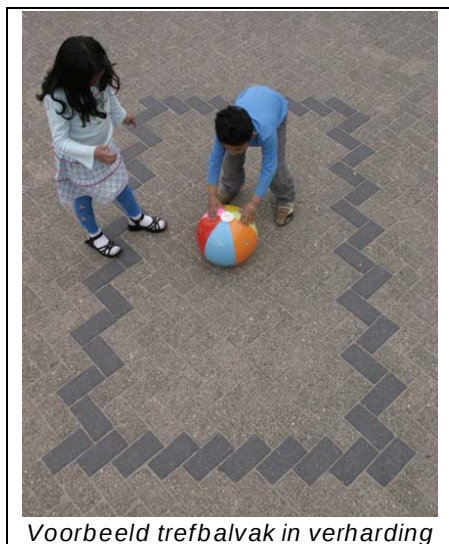
Om de informele speelruimte te verbeteren worden speelprikkel toegepast; voor de jonge kinderen en jeugdigen om op te spelen en voor de jeugdigen en jongeren om op te zitten en ontmoeten. Deze speelprikkel zijn een teken voor de gebruikers dat de ruimte gebruikt mag worden voor spel. Niet alleen bij zoekgebieden, maar ook bij de bestaande speelplekken zijn vaak nog speelprikkel toegevoegd. Dit is om de bestaande ruimte op en om de speelplek nog aantrekkelijker en uitdagender te maken voor spel. Voor de gemiddelde aanlegprijs van een speelprikkel is uitgegaan van € 250 per stuk. Kijk voor meer voorbeelden van speelprikkel in Bijlage VII.

7.1.3. Nieuwe en te verbeteren plekken

De huidige speelplekken zijn redelijk traditioneel te noemen op het gebied van inrichting. Van de 200 toestellen zijn er circa 17 wipveren, 24 duikelrekken, 35 klimelementen, 20 schommels, 6 glijbanen en 13 wippen. In verhouding tot veel gemeenten in Nederland is het toestelbestand redelijk divers.

In het streefbeeld worden nieuwe speelplekken voorgesteld. Bij een nieuw aan te leggen plek wordt uitgegaan van gemiddeld drie tot vier toestellen en evenveel aanleidingen per plek zoals ook in Tabel 10 omschreven is.

Ook op bestaande locaties wordt van deze drie tot vier toestellen uitgegaan. Staan er veel meer toestellen dan worden deze secundair en staan er minder of te weinig voor de doelgroep dan worden er toestellen bijgeplaatst. In wijken waar het kinderaantal per plek hoger is, zullen extra toestellen per plek geplaatst worden.

Voorbeeld trefbalvak in verharding

Voorbeeld speelprikkel

De gemiddelde toestelprijs zonder veiligheidsondergrond bedraagt in Doesburg op dit moment circa € 2.930 . Dit ligt hoger dan het landelijk gemiddelde van circa € 2.100. Deze waarde komt met name door het aandeel combinaties (20), klimelementen (35) en de voorzieningen bij het jongerencentrum 0313.

Voor het aanbrengen van eventuele valdempende ondergronden wordt in de nieuwe situatie uitgegaan van 25% van de totale investering in speeltoestellen. Dit staat ongeveer voor het toepassen van valzand zoals nu gebeurt of bijvoorbeeld houtsnippers. In de nieuwe situatie zijn goedkope toestellen geraamd met een prijs van gemiddeld € 2.340 en dure toestellen met een gemiddelde prijs van € 4.390 exclusief de kosten van een valdempende ondergrond.

- 7.1.4. Bezuiniging door hergebruik secundaire toestellen
Van de huidige toestellen zijn 40 toestellen als secundair aangewezen. De reden hiervoor kan zijn dat de speelplek waar ze staan secundair wordt, ze teveel zijn op een plek of dat ze niet geschikt zijn voor de leeftijdscategorie in het streefbeeld. Van deze toestellen is er aan de hand van de leeftijd, het type en de staat van onderhoud een inschatting gemaakt of het toestel geschikt is om nog te verplaatsen. Geschat is dat 21 van de 40 secundaire toestellen kunnen worden hergebruikt om het streefbeeld te realiseren, waardoor er een besparing ontstaat op de investeringskosten.

7.2. Eenmalige en bijkomende kosten

De aanpassingen van de speelruimte die worden gedaan in de analyse geven Tabel 13 als resultaat. De aantallen en bijbehorende bedragen zijn aannames van de benodigde inrichting. Bij de definitieve invulling van speelplekken kunnen deze aantallen en bedragen nog wijzigen.

Eenmalige kosten realiseren streefbeeld	
het verbeteren informele speelruimte: 103 speelprikkels en zitaanleidingen	€ 25.800
het realiseren van 5 zoekgebieden plus verbeteren plekken: 50 nieuwe toestellen	€ 143.700
de bijkomende kosten voor veiligheidsondergrond 25%	€ 35.900
het hergebruik van 21 van de in totaal 40 secundaire toestellen (besparing)	€ 21.800-
subtotaal I	€ 183.600
de bijkomende (her)inrichtingskosten	€ 98.500
de kosten voor de uitvoering van het speelruimteplan 8% van de eenmalige investeringskosten € 183600	€ 14.700
eenmalige kosten omvormen groen rondom de speelplekken	€ 12.500
eenmalige kosten vernieuwen banken en afvalbakken op de speelplekken	€ 30.000
Totaal eenmalige kosten	€ 339.300

Tabel 13 Kosten realisatie streefbeeld

In paragraaf 7.2.3 is weergegeven hoe de eenmalige investering is verdeeld over de verschillende wijken van Doesburg.

- 7.2.1. Omvormen van de speelvoorzieningen
De raming van de eenmalige kosten gaat uit van het plaatsen van toestellen. Daarnaast zijn er ook nog bijkomende kosten. Deze kosten zijn afhankelijk van de locatie en plannen voor de plek en zijn grof geraamd. Daarbij kan gedacht worden aan het aanbrengen of aanpassen van groen en bestrating op en rondom een speelplek, het nemen van verkeersmaatregelen, het plaatsen van speelprikkels en-zovoort.

Daarnaast is per secundaire speelplek een bedrag geraamd om de vrijgekomen speelplek opnieuw (informeel bespeelbaar) te herinrichten. In veel gevallen bestaat dit alleen uit het opnemen van het toestel en gras inzaaien of enkele tegels aanbrengen.

Er zijn echter ook enkele locaties waar een grotere herinrichting nodig zal zijn. Aangezien deze kosten sterk verschillen per speelplek en afhankelijk zijn van de uitvoeringswijze en het ambitieniveau voor de achterblijvende ruimte betreft dit slechts een grove raming. Deze kosten behoren *niet volledig* uit het speelvoorzieningenbudget te worden betaald. Het betreft hier namelijk inrichtingen en maatregelen die in het kader van verhardingen/wegen en groen zouden moeten worden betaald.

In de berekening is 100% meegenomen voor een volledig beeld. Naar inschatting zou maximaal 80% van de kosten vanuit het speelvoorzieningenbudget moeten komen. Het resterende deel van deze kosten zal vanuit groen en/of civiel betaald moeten worden.

Verder kan nog gedacht worden aan het koppelen van de uitvoering van het speelruimteplan aan lopende projecten en renovaties. Als er in een bepaalde buurt een herinrichting van wegen of groen voorzien is, kan het realiseren van het wijkspeelplannen wellicht hieraan gekoppeld worden.

Door het financieren van de uitvoering uit andere budgetten en het koppelen aan lopende projecten kan er een besparing worden gerealiseerd op de omschreven eenmalige investering. Deze besparing is voor een gedeelte een echte besparing, maar meer een spreiding van de investering.

Naast de genoemde kosten kunnen er nog overige uitvoeringskosten ontstaan. Denk daarbij aan het opstellen van inrichtingsschetsen, het opstellen van diverse uitvoeringsplannen, het verplaatsen van toestellen en het voorbereiden van het plaatsen van banken en speelprikels. Voor de raming is uitgegaan van 8% van de kosten van de eenmalige investering.

7.2.2. Uitvoeringssnelheid en eenmalige investering

Opgemerkt moet worden dat de werkelijke eenmalige kosten sterk afhankelijk zijn van hoe snel de voorstellen kunnen worden uitgevoerd, door wie de werkzaamheden worden uitgevoerd, of er 'werk met werk' gemaakt kan worden enzovoort. Als alles in de loop der jaren via de reguliere vervanging zou gaan, kost het natuurlijk minder of wordt het uit de lopende budgetten betaald.

Als de geraamde investering niet in één keer wordt gedaan, duurt het lang voordat het streefbeeld gerealiseerd is. Hierbij moeten de investeringen in de nieuwe toestellen via het vervangingsbudget worden gerealiseerd. Deze werkwijze heeft tot gevolg dat er achter de feiten (lees de actuele kinderaantallen) aangelopen wordt.

Aan de hand van deze 'sterfhuisconstructie' kan het voorkomen dat op een oude speelplek één of enkele toestellen nog enkele jaren staan te wachten totdat ze via reguliere vervanging elders wordt herplaatst. Deze speelplekken zullen dan niet erg aantrekkelijk zijn en uitlokken tot vandalisme. Verder zijn er meer meldingen en vragen vanuit bewoners te verwachten, enerzijds omdat er geen speelplekken zijn in gebieden waar wel jeugd woont, anderzijds komen er meldingen over de slecht uitziende speelplekken en zijn er vragen of deze niet opgeknapt kunnen worden.

7.2.3. Overzicht per buurt

In Tabel 14 zijn de eenmalige realisatiekosten per buurt weergegeven. Het gaat hierbij echter om een eerste aanneme en verwachte inrichting. De definitieve uitwerking en invulling zal pas plaats vinden tijdens de inspraak- en uitvoeringsperiode.

Voor het opwaarderen van de omgeving van de speelplekken (groen) en het vernieuwen van de banken en afvalbakken zijn eenmalig bedragen opgenomen in Tabel 14.

Wijk	Het aantal 0 – 18-jarigen	In de huidige situatie aanwezig		In de analyse voorgesteld om nieuw te realiseren				In de analyse als secundair aangegeven		Het aantal in het streefbeeld		De kosten voor de nieuwe plekken en de maatregelen.
		plekken	toestellen	plekken	toestellen	aanleidingen	maatregelen	plekken	toestellen	plekken	toestellen	
Binnenstad	450	7	40	2	15	24	0	1	13	8	42	€ 82.000
Noord. Zuidel. Molenveld	498	6	26	3	12	24	0	0	3	9	35	€ 74.800
De Ooi	502	9	39	0	0	10	0	0	0	9	39	€ 4.500
Beinum	1.202	20	95	0	23	45	1	3	25	17	93	€ 142.500
Buitengebied	39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	€ -
besparing door hergebruik toestellen												€ 21.800-
uitvoeringkosten												€ 16.500
eenmalige kosten omvormen groen rondom de speelplekken												€ 12.500
eenmalige kosten vernieuwen banken en afvalbakken op de speelplekken												€ 30.000
af rondingsverschil												€ -
Totaal	2.691	42	200	5	50	103	1	4	41	43	209	€ 339.300

Tabel 14 Eenmalige kosten realisatie per wijk

Binnen zowel de huidige als streefbeeld voorzieningen zijn tevens speelplekken van Carion meegenomen. Hierbij gaat het om drie speelplekken bij kinderdagverblijven die niet openbaar toegankelijk zijn. Daarnaast zijn alle schoolpleinen opgenomen in zowel de huidige situatie als het streefbeeld, aangezien deze openbaar toegankelijk zijn en blijven.

7.3. Vervangingswaarde

7.3.1. Totaal vervangingswaarde

Aan de hand van de inventarisatie en de normen zoals in Bijlage II is weergegeven, is de totale vervangingswaarde berekend voor zowel de huidige situatie als het streefbeeld, met Tabel 15 als resultaat.

Inventaris	Huidig	Streefbeeld
aantal speelplekken	42	43
aantal speeltoestellen	200	210
aanschafwaarde toestellen	€ 585.300	€ 670.900
aanschafwaarde ondergronden	€ 117.100	€ 134.200
Aanschafwaarde totaal	€ 702.400	€ 805.100

Tabel 15 Inventarisatie en vervangingswaarde

In deze aanschafwaarde is voor zowel het huidige als het na te streven beeld een stelpost opgenomen voor de veiligheidsondergronden. Deze bedraagt 20% van de vervangingswaarde van de toestellen in de huidige situatie. In de nieuwe situatie is uitgegaan van 25% van de totale investering in speeltoestellen. Dit staat ongeveer voor het toepassen van valzand zoals nu gebeurt of bijvoorbeeld hout-snippen.

7.3.2. Vervangingswaarde naar soort

Om duidelijk te maken hoe de verdeling van de huidige vervangingswaarde is naar soort is Tabel 16 opgenomen. Hierin zijn kolommen opgenomen voor gemeente, scholen en Carion. Het totaal van deze drie is in Tabel 15 meegenomen aangezien de gemeente zorg draagt voor onderhoud en vervanging van alle voorzieningen.

Huidige inventaris	Gemeente	Scholen	Carion
aantal speelplekken	33	6	3
aantal speeltoestellen	139	51	10
aanschafwaarde toestellen	€ 405.500	€ 161.600	€ 18.300
aanschafwaarde ondergronden	€ 81.100	€ 32.300	€ 3.700
Aanschafwaarde totaal	€ 486.600	€ 193.900	€ 22.000

Tabel 16 Inventarisatie en vervangingswaarde naar soort

7.4. Structurele kosten

7.4.1. Raming structurele kosten

Aan de hand van de aanwezige toesteltypen en de geformuleerde onderhoudsbedragen in de normen kan het huidige onderhoudsbudget worden berekend. In het beleidsdeel wordt een onderhoudsniveau van 75% aangegeven (zie ook Bijlage II). Dit onderhoudsniveau is via de beheervisie 'Ruimte voor Spelen' in 2007 vastgesteld.

Voor het beheer is een ervaringsgetal geformuleerd op basis van reeds opgestelde beleidsplannen. Dit percentage ligt op 3,0%. Binnen dit beheerbudget vallen alle bureaוזaken als gegevensbeheer, werkvoorbereiding, klachtenafhandeling en beleidstechnische werkzaamheden.

Het vervangingsbudget is berekend aan de hand van de levensduur en de aanschafwaarde van een toestel. In principe wordt een toestel vervangen nadat de afschrijvingstermijn is verstreken. Het moment van de daadwerkelijke vervanging van een toestel wordt mede bepaald door de staat van het toestel. Wanneer blijkt dat een toestel na de gestelde afschrijvingstermijn nog één of meer jaren veilig kan functioneren, kan de vervanging worden uitgesteld.

Indien blijkt dat een toestel voor de gestelde afschrijvingstermijn niet meer veilig is of de onderhoudskosten te hoog worden, bijvoorbeeld door vandalisme, dan moet de vervanging vervroegd worden uitgevoerd (flexibele vervanging). Hiervoor is een flexibel vervangings-schema noodzakelijk. Er kan van het genoemde budget een fonds worden gevormd waaruit de vervangingen betaald kunnen worden.

Structurele kosten	Budget huidig ⁹	Raming huidig	Raming streefbeeld
	2008	noodzakelijk voor huidig niveau	noodzakelijk bij realisatie streefbeeld
onderhoud op niveau heel-schoon-veilig 75%	€ 32.900	€ 34.500	€ 39.500
beheer	€ 19.800	€ 21.100	€ 24.200
vervanging	€ 39.100	€ 41.300	€ 47.400
Totaal	€ 91.800	€ 96.900	€ 111.100

Tabel 17 Structurele kosten

De structurele kosten voor het streefbeeld zijn geraamd aan de hand van de percentages die uit het huidig beeld naar voren komen. In deze structurele bedragen is geen rekening gehouden met aangepast onderhoud/extra onderhoud aan groenvoorzieningen rondom speelplekken. Vanuit de gemeente is geraamd dat dit jaarlijks circa € 12.500 extra budget vraagt.

7.4.2. Verschil in budget

Uit het overzicht in Tabel 17 blijkt dat in Doesburg het huidig budget dat in de begroting is opgenomen voor het onderhouden, beheren en vervangen van speelvoorzieningen lager ligt dan wat geraamd is voor de huidige situatie.

In de huidige begroting 2008 is in totaal € 91.800 opgenomen. Gezien de normen moet er minimaal € 96.900 beschikbaar zijn om het huidig speelvoorzieningenniveau te onderhouden, te beheren en te vervangen. Dat het huidige budget lager is dan het geraamde budget valt te verklaren uit het feit dat de eisen aan het onderhoud van een speeltoestel en speelomgeving de laatste jaren sterk zijn toegenomen en dat de toestellen zelf aanzienlijk duurder zijn geworden.

In het streefbeeld ligt het budget op € 111.100. Wanneer wordt gekozen voor uitvoer van de voorstellen uit de analyse zal dit budget eveneens beschikbaar moeten worden gesteld. Gebeurt dit niet dan is er onvoldoende geld beschikbaar voor het onderhouden, beheren en vervangen van het gewijzigde areaal van voorzieningen.

⁹ Huidige budgetten zijn afgeleid van de beheervisie 'Ruimte voor spelen' en zijn berekend inclusief kosten voor uren e.d.

7.5. Kort samengevat

Verbeteren informele bespeelbaarheid:

- ✓ het nadenken over de inrichting en het beheer van het groen, het water en de wegen;
- ✓ het aanbrengen van 103 speelprikkels, zit- en ontmoetingsaanleidingen;
- ✓ het nemen van 1 maatregel om de openbare ruimte beter bespeelbaar te maken.

Aanpassen formele speelplekken:

- ✓ het zoeken naar mogelijkheden om 5 nieuwe speelplekken aan te leggen;
- ✓ het als secundair aanwijzen van 4 speelplekken;
- ✓ dit betekent dat het aantal speelplekken toeneemt van 42 naar 43.
- ✓ het aanpassen van het aantal speeltoestellen dat hierdoor toeneemt van 200 naar 210;
- ✓ het in meer of mindere mate aanpassen van circa 30 van de huidige speelplekken (toestellen erbij, verplaatsen of op termijn verwijderen en niet herplaatsen) zodat de speelruimte aantrekkelijker wordt of beter is afgestemd op de leeftijd en het gebruik.

Voor de aanpassing van het huidige speelvoorzieningenniveau in één keer is € 339.300 nodig voor:

- ✓ het verbeteren informele speelruimte: 103 speelprikkels en zitaanleidingen;
- ✓ het realiseren van 5 zoekgebieden plus verbeteren plekken: 50 nieuwe toestellen;
- ✓ de bijkomende kosten voor veiligheidsondergrond 25%.

Daarbij is rekening gehouden met het hergebruik van 21 van de in totaal 40 secundaire toestellen (besparing).

De vervangingswaarde van de voorzieningen in het voorgestelde streefbeeld bedraagt € 805.100 . De huidige waarde van de voorzieningen bedraagt € 702.400 . Dit betekent dat er nog niet voldoende geïnvesteerd is in speeltoestellen. Verder zal er een herverdeling van voorzieningen over de buurten en kinderen moeten plaatsvinden.

DEEL III BIJLAGEN

Samen spelen en ontmoeten

**Speelruimteplan
gemeente Doesburg**

BIJLAGE I. ONTWIKKELING VAN HET KIND

Globaal kunnen er drie typen ontwikkeling worden onderscheiden:

Het spel bevordert de motorisch-lichamelijke ontwikkeling:

De ontwikkeling van de grove en fijne motoriek, vaardigheden opdoen, zoals lopen, zwemmen, springen, klimmen en klauteren, manipulatie van kleine voorwerpen en materialen, werpen, vangen. Maar ook visuele, auditieve waarnemingen en tastwaarnemingen zoals geheugen, discriminatie, analyse, synthese, waarnemen van textuur, temperatuur, trillingen.

Het spel bevordert de sociaal-emotionele ontwikkeling:

Ontwikkeling op sociaal en emotioneel vlak; *ontwikkeling van zelfbeeld*: behorende tot een groep (familie, etnische groep); *ontwikkeling van eigen gevoelens*: angst, drift en vriendschap; *ontwikkeling van zelfstandigheid*: het maken van eigen keuzes, trouw blijven aan eigen keuzes, uitvoeren van eigen keuzes, met of zonder hulp van anderen; *ontwikkeling van sociale vaardigheden*: het omgaan met anderen (het leggen, onderhouden en beëindigen van contacten), het omgaan met regels, het omgaan met gezagsverhoudingen; *ontwikkeling van sociale zelfredzaamheid*: zorgen voor uiterlijke verschijningsvorm en lichamelijke verzorging, vaardig worden in het zorgen voor de omgeving; *ontwikkeling van waarden en normen*: Het ontwikkelen van waarden en normen is van groot belang en staat ook centraal in de visie van de overheid.

Het spel bevordert de cognitief-psychische ontwikkeling:

Logisch denken en probleem oplossen zoals classificatie, in serie zetten, oorzaak-gevolg; *Structurering van ruimte* zoals grenzen van wat is hoog, laag, ver, dichtbij, hard of zacht worden daarbij verlegd, kennis van eigen lichaam; *Structurering van tijd beleven*: dag en nacht, seizoenen en het afwachten van een regenbui, dag-, week-, jaarindeling/seizoenen, heden/verleden/toekomst, opeenvolging van gebeurtenissen, activiteiten en werkzaamheden; *Creatieve competentie* vindt overal plaats.

Randvoorwaarden zijn uitdaging en variatie. De aanwezigheid van een uitdagende en gevarieerde speelruimte verruimt de mogelijkheden op dit gebied. Daarnaast analyseren, beoordelen, vormgeven.

Bron: samenvatting diverse pedagogische boeken

BIJLAGE II. AANTAL EN KOSTEN SPEELTOESTELLEN

In deze bijlage is een overzicht gegeven van de typen speelvoorzieningen waarin de toestellen zijn verdeeld met daarbij behorende normcijfers.

Gekozen is voor typen toestellen om zo de ramingen overzichtelijk te maken. De gebruikte normen zijn gemiddelden voor alle toestellen die binnen dit type vallen. De voornaamste redenen voor de onderscheiding van de typen zijn gebruik (speelmogelijkheid), leeftijd en aanschafwaarde.

Per type is in de eerste kolommen weergegeven:

- ✓ de leeftijdscategorie die over het algemeen van het toesteltype gebruikmaakt;
- ✓ de gemiddelde vervangingstermijn (levensduur) van het toesteltype;
- ✓ de geraamde aanschafwaarde van het toesteltype (nieuwwaarde exclusief btw en exclusief kosten voor ontwerp, plaatsing e.d.);
- ✓ de gemiddelde onderhoudskosten per jaar voor het toestel (gebaseerd op max. 10% van de aanschafwaarde (i.v.m. levensduur) en de vandalismegevoeligheid van het toesteltype).

In de volgende kolommen wordt het aantal toestellen binnen dit type doorgerekend met de genoemde normen. Hierdoor wordt inzicht verkregen in de totale aanschafwaarde en de bijbehorende onderhouds- en vervangingsbudgetten.

De genoemde normcijfers van de toesteltypen in de tabel gaan uit van een onderhoudsniveau van 100%.

Dit betekent onder andere dat de speeltoestellen altijd optimaal in de verf zitten, er altijd proper uitzien, in perfecte technische staat verkeren en dat graffiti regelmatig verwijderd wordt.

In het beleid wordt echter een onderhoudsniveau bepaald. Dit niveau wordt verrekend met het totaalbudget.

Een onderhoudsniveau zoals in Beleidsuitgangspunt 19 beschreven betekent dat 75% van de berekende normbudgetten nodig is voor vervanging en onderhoud.

type toestel	eenheid	leeftijdscategorie	normen		aanschafwaarde	onderhoud per jaar	aantal toestellen	omvang	totaal huidige situatie Doesburg			beheer per jaar
			vervangtermijn	Doesburg					aanschafwaarde	per jaar	afschrijving	
			OBBnorm									
wipveer	stuk	0 t/m 5 jaar	12	18	€ 800	€ 68	17		€ 13.600	€ 1.156	€ 1.133	€ 756
meerpersoons wipveer	stuk	0 t/m 5 jaar	12	17	€ 1.375	€ 113			€ -	€ -	€ -	€ -
wip	stuk	0 t/m 11 jaar	12	18	€ 1.915	€ 113	13		€ 23.595	€ 1.469	€ 1.966	€ 1.311
enkel duikerek	stuk	6 t/m 11 jaar	14	25	€ 435	€ 11			€ -	€ -	€ -	€ -
meerdere duikerek	stuk	6 t/m 11 jaar	14	25	€ 500	€ 35	24		€ 12.000	€ 840	€ 857	€ 480
brug	stuk	6 t/m 11 jaar	14	16	€ 650	€ 20			€ -	€ -	€ -	€ -
schommel	stuk	0 t/m 11 jaar	12	22	€ 1.760	€ 68	19		€ 33.440	€ 1.292	€ 2.787	€ 1.520
speciale schommel	stuk	6 t/m 11 jaar	12	18	€ 2.995	€ 272	1		€ 2.995	€ 272	€ 250	€ 166
evenwichtsbalk	stuk	0 t/m 11 jaar	14	25	€ 515	€ 11	2		€ 1.030	€ 22	€ 74	€ 41
boksprongpaal	stuk	6 t/m 11 jaar	15	25	€ 120	€ 9	6		€ 720	€ 54	€ 48	€ 29
balanceertoestel	stuk	6 t/m 11 jaar	12	19	€ 715	€ 8	2		€ 1.430	€ 16	€ 119	€ 75
glijbaan laag	stuk	0 t/m 5 jaar	12	18	€ 2.635	€ 182	4		€ 10.540	€ 728	€ 878	€ 586
glijbaan hoog	stuk	0 t/m 11 jaar	12	17	€ 3.995	€ 250	2		€ 7.990	€ 500	€ 666	€ 470
taludglijbaan	stuk	0 t/m 11 jaar	12	18	€ 4.950	€ 113			€ -	€ -	€ -	€ -
zandsprongplank	stuk	0 t/m 11 jaar	12	12	€ 2.310	€ 115	1		€ 2.310	€ 115	€ 193	€ 193
zandbak	stuk	0 t/m 5 jaar	15	25	€ 2.420	€ 500	10		€ 24.200	€ 5.000	€ 1.613	€ 968
draaitoestel klein	stuk	0 t/m 11 jaar	10	15	€ 1.690	€ 113	6		€ 10.140	€ 678	€ 1.014	€ 676
klimelement	stuk	0 t/m 11 jaar	12	16	€ 2.305	€ 136	35		€ 80.675	€ 4.760	€ 6.723	€ 5.042
speelhuisje laag	stuk	0 t/m 5 jaar	12	17	€ 3.025	€ 182	4		€ 12.100	€ 728	€ 1.008	€ 712
combinatie klein jong	stuk	0 t/m 5 jaar	12	16	€ 4.950	€ 340	2		€ 9.900	€ 680	€ 825	€ 619
combinatie klein oud	stuk	6 t/m 11 jaar	12	15	€ 7.700	€ 340			€ -	€ -	€ -	€ -
combinatie klein	stuk	0 t/m 11 jaar	12	16	€ 6.600	€ 340			€ -	€ -	€ -	€ -
combinatie groot jong	stuk	0 t/m 5 jaar	12	15	€ 9.350	€ 440	13		€ 121.550	€ 5.720	€ 10.129	€ 8.103
combinatie groot	stuk	0 t/m 11 jaar	12	16	€ 10.450	€ 454	4		€ 41.800	€ 1.816	€ 3.483	€ 2.613
uitgebreide speelcombinatie	stuk	0 t/m 11 jaar	14	17	€ 16.500	€ 500	1		€ 16.500	€ 500	€ 1.179	€ 971
tafeltennistafel	stuk	6 t/m 18 jaar	15	20	€ 2.300	€ 45	3		€ 6.900	€ 135	€ 460	€ 345
voetbaldool	stuk	6 t/m 18 jaar	15	22	€ 1.320	€ 23	15		€ 19.800	€ 345	€ 1.320	€ 900
basketbalpaal	stuk	6 t/m 18 jaar	12	20	€ 1.480	€ 113	4		€ 5.920	€ 452	€ 493	€ 296
volleybalset	stuk	12 t/m 18 jaar	12	20	€ 885	€ 23			€ -	€ -	€ -	€ -
kabelbaan	stuk	6 t/m 11 jaar	8	12	€ 6.095	€ 454			€ -	€ -	€ -	€ -
skateboard groot	stuk	6 t/m 18 jaar	10	15	€ 21.025	€ 1.134			€ -	€ -	€ -	€ -
skateboard middel	stuk	6 t/m 18 jaar	10	15	€ 7.580	€ 454	4		€ 30.320	€ 1.816	€ 3.032	€ 2.021
skateboard klein	stuk	6 t/m 18 jaar	10	15	€ 2.535	€ 150			€ -	€ -	€ -	€ -
JOP	stuk	12 t/m 18 jaar	10	15	€ 10.260	€ 475			€ -	€ -	€ -	€ -
speelaanleiding/poef/betonelement/diverse	stuk	0 t/m 11 jaar	15	25	€ 205	€ 5		25	€ 5.125	€ 125	€ 342	€ 205
kuipbuis beton	stuk	0 t/m 18 jaar	20	25	€ 605	€ 15			€ -	€ -	€ -	€ -
panna-kool/veld	stuk	6 t/m 18 jaar	15	15	€ 4.950	€ 185	3		€ 14.850	€ 555	€ 990	€ 990
multidool(wand)	stuk	6 t/m 18 jaar	15	18	€ 6.050	€ 150	4		€ 24.200	€ 600	€ 1.613	€ 1.344
klimwand	stuk	6 t/m 18 jaar	15	18	€ 38.500	€ 500	1		€ 38.500	€ 500	€ 2.567	€ 2.139
ballenvanger	stuk	n.v.t.	20	15	€ 6.600	€ 200		2	€ 13.200	€ 400	€ 660	€ 880
bank	stuk	0 t/m 18 jaar	12	15	€ 330	€ 10			€ -	€ -	€ -	€ -
prullenbak	stuk	0 t/m 18 jaar	8	15	€ 185	€ 5			€ -	€ -	€ -	€ -
stelpost valdempende ondergronden 20% van aanschaf									€ 117.066	€ 4.683	€ 9.284	€ 6.890
									€	43.457		
totaal onderhoud op 100% ==>												
onderhoud op 75%									€ 585.330	€ 30.956	€ 46.422	€ 34.450
totaal toestellen									€ 117.066	€ 3.512	€ 9.284	€ 3.512
totaal ondergronden							200		€ 702.396	€ 34.467	€ 55.706	€ 41.340
totaal speelvoorzieningen												€ 21.072

BIJLAGE III. GEGEVENSTABEL WIJKEN

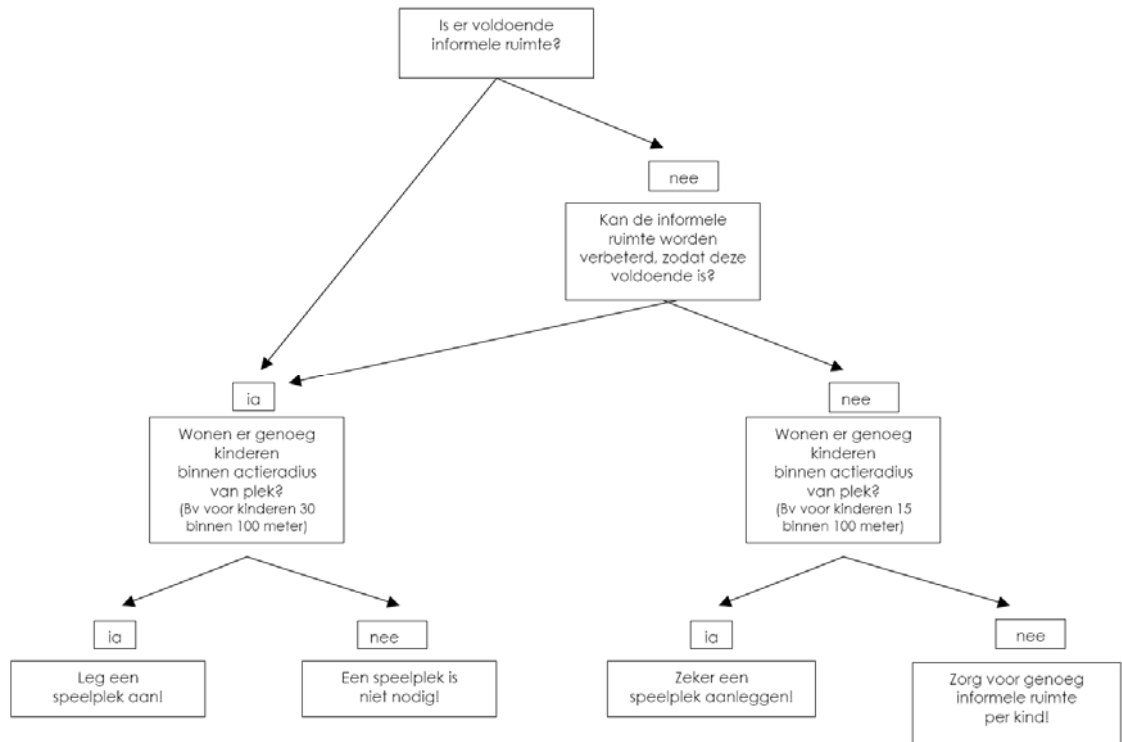
In deze bijlage staan per wijk de uitgangspunten voor informele en formele speelruimte uitgewerkt voor de verschillende leeftijdscategorieën.

De tabel kan als samenvatting en toelichting voor de analyse van informele en formele speelruimte gezien worden. Op basis van deze cijfers en de daadwerkelijke inrichting van de wijk en de inspraak die heeft plaatsgevonden, wordt het openbare speelvoorzieningenniveau bepaald.

br	wijk	uitgangspunten			doorrekenen normen voor speelruimte				steef beeld	inventarisatie					kwantitatief				
		kinderen	oppvl	kind/ha	informeel	formeel				pik	gemeente	school	canyon	tst	verschil	knd per plek	tst per 100 knd plek	tst per plek	
		[aantal]	[ha]	[aant/ha]		kind/plek	plek kind/plek	ha/plek											
01	Binnenstad	450	50	3					8	7	6	1	0	40		64,3	8,9	5,7	
	0 t/m 5 jaar	125		3	2500m2	8	4	17	6	4	3	1	0	19	-2	31,3	15,2	4,8	
	6 t/m 11 jaar	154		3	3080m2	2	2	1	5	7	6	1	0	35	2	22,0	22,7	5,0	
	12 t/m 18 jaar	171		3	11st	2	1	1	1	1	1	0	0	12	0	171,0	7,0	12,0	
02	Noord, Zuidel. Molenveld	498	42	4					9	6	4	1	1	26		83,0	5,2	4,3	
	0 t/m 5 jaar	140		3	2800m2	9	4	15	7	6	4	1	1	20	-1	23,3	14,3	3,3	
	6 t/m 11 jaar	174		4	3480m2	3	2	1	5	5	4	1	0	17	0	34,8	9,8	3,4	
	12 t/m 18 jaar	184		4	12st	2	1	1	2	1	1	0	0	2	-1	184,0	1,1	2,0	
03	De Ooi	502	46	4					9	9	6	2	1	39		55,8	7,8	4,3	
	0 t/m 5 jaar	146		3	2920m2	9	4	16	8	8	5	2	1	26	0	18,3	17,8	3,3	
	6 t/m 11 jaar	160		4	3200m2	2	2	1	7	7	5	2	0	28	0	22,9	17,5	4,0	
	12 t/m 18 jaar	196		4	13st	2	1	1	3	3	3	0	0	7	0	65,3	3,6	2,3	
04	Beinum	1.202	92	4					17	20	17	2	1	95		60,1	7,9	4,8	
	0 t/m 5 jaar	289		3	5780m2	19	9	31	14	12	9	2	1	68	-2	24,1	23,5	5,7	
	6 t/m 11 jaar	434		5	8680m2	7	6	2	11	19	17	2	0	70	8	22,8	16,1	3,7	
	12 t/m 18 jaar	479		5	32st	5	4	1	4	4	4	0	0	13	0	119,8	2,7	3,3	
05	Buitengebied	39	1060	0					0	0	0	0	0	0		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
	0 t/m 5 jaar	15		0	300m2	1	0	354	0	0	0	0	0	0	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
	6 t/m 11 jaar	11		0	220m2	0	0	22	0	0	0	0	0	0	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
	12 t/m 18 jaar	13		0	1st	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	
Totaal		2.691	1290	1					43	42	33	6	3	200		64,1	7,4	4,8	
	0 t/m 5 jaar	715		1					35	30	21	6	3	133	-5	23,8	18,6	4,4	
	6 t/m 11 jaar	933		1					28	38	32	6	0	150	10	24,6	16,1	3,9	
	12 t/m 18 jaar	1.043		1					10	9	9	0	0	34	-1	115,9	3,3	3,8	

BIJLAGE IV. BESLISBOOM SPEELPLEK

Tabel 18 Beslisboom analyse speelruimte

Toelichting op de beslisboom: het gaat erom dat er een evenredige verdeling van informele en formele speelruimte ontstaat. Genoeg informele ruimte is daar waar kinderen goed kunnen spelen op de stoep en de straten, in het groen en langs het water. Daar zijn minder speelplekken nodig dan in wijken waar kinderen aan drukke straten met smalle stoepjes wonen.

Om te bepalen of er voldoende informele ruimte is, wordt gekeken naar de uitgangspunten in de uitgangspuntentabel voor informele speelruimte, bijvoorbeeld voor de jongste doelgroep per kind minimaal 20 m² aan stoep, grasveld of plein, aansluitend aan de woning. Is er genoeg informele ruimte dan moeten er circa 30 kinderen bij elkaar wonen om een speelplek voor te behouden of aan te leggen. Is er echt te weinig informele ruimte dan moeten er circa 15 kinderen bij elkaar wonen om een speelplek voor te behouden of aan te leggen.

Iedereen die betrokken is bij het ontwikkelen van speelvoorzieningen kan aan de hand van bovenstaande beslisboom een afweging maken of het noodzakelijk/gewenst is een speelplek aan te leggen. Uiteraard kan er in specifieke situaties, met goede argumenten worden afgeweken van de beslisboom.

Bron: OBB Ingenieursbureau

BIJLAGE V. SPEELPLEKKEN EN MAATREGELN

In deze bijlage staat weergegeven welke rol de plek speelt in het openbare speelvoorzieningenniveau en welke acties nodig zijn om deze rol te kunnen vervullen.

In de tabel staan de huidige plekken, de nieuw te maken plekken (zoekgebieden) en de te nemen overige maatregelen. De eerste vier kolommen bieden gegevens over de inventaris in de huidige situatie en in het openbare speelvoorzieningenniveau.

In de eerste kolom staat een speelpleknummer. Betreft de plek een zoekgebied of maatregel dan is dit aangegeven met respectievelijk een Z of een M.

De tweede kolom is de locatie waar de speelplek te vinden is. De locatienaam is overgenomen uit de beheergegevens van gemeente Doesburg. Aan de hand van de aanwezige speeltoestellen, de uitstraling en de aanwezige ruimte op de locaties is per speelplek de huidige leeftijdscategorie bepaald. Dit is weergegeven in de derde kolom.

In de vierde kolom genaamd 'categorie wordt', is aangegeven voor welke leeftijdscategorie de speelplek in het openbare speelvoorzieningenniveau ingericht moet worden.

In de vijfde kolom genaamd 'eigendom', is aangegeven of de speelplek in participatie wordt beheerd.

De laatste kolommen bevatten gegevens over de maatregelen die genomen moeten worden om de plek te laten voldoen aan de eisen van het openbare speelvoorzieningenniveau. Ook hier wordt uitgegaan van de uitgangspunten voor informele en formele ruimte.

In de kolom 'maatregelen' wordt kort aangeduid wat de kern is van de maatregelen die genomen moeten worden. In aansluiting hierop staat in de kolom 'nieuwe speelprikkels' en de kolom 'nieuwe toestellen' hoeveel speelprikkels en/of toestellen er nodig zijn bij deze maatregel.

Als laatste is er een raming gegeven van bijkomende kosten die voor een deel ten laste van spelen komen, maar voor 20-30% ten laste van groen en wegen moeten komen.

			categorie				nieuw		
							5		€ 1.000
									€ 2.250
01.02	Putpad 2 (t.o.)	Binnenstad	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	school	Enkele speelprkks op het plein aanbrengen (hinkelset / poefs / pleinplakker / gekleurde verharding).	3	2	€ 3.500
01.03	Hogestraat 14/16	Binnenstad	6 t/m 11 jaar	6 t/m 11 jaar	gemeente	Plek meer specifiek voor kinderen inrichten. Duikelrek en klmelement ergens hergebruiken. Hier 2 toestellen 0-5 terugplaatsen (wip/draai). Enkele speelprkks aanbrengen (pleinplakker / betonpoef / gekleurde verharding).			€ 10.100
01.05	Waterstraat 11	Binnenstad	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	gemeente	Toestellen ergens hergebruiken, of niet meer vervangen. Op deze plek of bij [01.07] een trapveldje realiseren met 2 minigoals. Anders plek informeel speelbaar houden. Enkele speelprkks aanbrengen (boomstammen / poefs / groen).	3	2	€ 3.000
01.06	Bresstraat 20 /22	Binnenstad	6 t/m 11 jaar	6 t/m 11 jaar	gemeente	Wip, klimboogje en wipveer verwijderen of niet meer vervangen. Draaitoestel 0-11, klimwandje 6 11 en huisje 0-5 terugplaatsen. Enkele speelprkks aanbrengen (groen / poefs / e.d.).	3	2	€ 15.588
01.07	Kloostertuin	Binnenstad	0 t/m 11 jaar	0 t/m 11 jaar	gemeente	Toestellen niet meer vervangen, of ergens hergebruiken. Als informele speelruimte beschikbaar houden. Enkele speelprkks aanbrengen (groen / boomstammen / poefs).	4		€ 2.500
01.08	Jongeren centrum B. Ubbinkweg	Binnenstad	6 t/m 18 jaar	6 t/m 18 jaar	gemeente	Klimboogje ergens hergebruiken, of verwijderen. Een klimwandje o.i.d. voor de jeugd terugplaatsen. Kijken of er mogelijkheden zijn voor een wip erbij.	1	1	€ 1.500
Z01 (Bi)	Hanzeplein / IJsselkade	zoekgebied Binnenstad	geen	0 t/m 5 jaar	gemeente	Geen aanpassingen			€ 0
Z02 (Bi)	Zand bergstraat/Bibliotheek	zoekgebied Binnenstad	geen	0 t/m 5 jaar	gemeente	Plek voor kinderen realiseren. Enkele toestellen en speelprkks aanbrengen.	3	3	€ 6.500
02.01	Armgaardstraat 15 (De Bongerd)	Noord. Zuidel. Molenveld	0 t/m 5 jaar	0 t/m 5 jaar	cation	Plek voor peuterspeelzaal niet openbaar toegankelijk. Geen aanpassingen.	3	3	€ 16.025
									€ 0

BIJLAGE VI. INFORMELE ONTMOETING JONGEREN

Informeel ontmoeten straatkant

Informeel ontmoeten speelplek

Informeel ontmoeten park

Stay Around

Als uitgangspunt voor hangen kan gesteld worden dat voor elke 15 (hang)jongeren uit de hangleeftijd er één plek in de openbare ruimte aan te wijzen moet zijn waar hij of zij kan ontmoeten met andere (hang)jongeren. Vervolgens kan gesteld worden dat voor 50% van het 'hangen' geen specifieke voorzieningen noodzakelijk zijn. Dit gebeurt op plekken in de wijk waar 2 tot 4 jongeren even een kwartiertje staan te kletsen, afscheid nemen of afspreken om op elkaar te wachten als ze samen ergens heen gaan. De ontmoetingsplekken die een inrichting vereisen, zijn onder te verdelen in drie categorieën.

Informeel ontmoeten

Hierbij gaat het eveneens om plekken die de jongeren zelf kiezen, maar dan op een locatie waar ze met 10-15 jongeren bij elkaar kunnen komen. Vaak staat hier ook een bankje of andere zitmogelijkheid.

- Aantal: 30% van de plekken
- Ligging: goed gespreid over de kern langs doorgaande routes (echt in de wijk) en niet te dicht op woningen; in zicht zodat er snel gezien kan worden wie er op de plek aanwezig is;
- Verkeer: op voldoende afstand van doorgaande weg (2 tot 10 meter);
- Locatie: verharde ruimte met plek voor 5 tot 10 jongeren en enkele fietsen en scooters;
- Inrichting: geen specifieke inrichting; vindt doorgaans plaats op plekken waar een bankje staat op of langs verharding; goede voorbeelden zijn speelplekken, pleinen, parken;
- Regels: APV; bij overtreding verwijzen naar plek Stay Around;
- Flexibiliteit: bij voldoende plekken een lagere gebruiksdruk op de overige plekken. Deze plekken bieden eveneens mogelijkheden voor algemeen gebruik door bijvoorbeeld senioren.
- Toets: geen toets bestemmingsplan nodig. Voorzieningen vallen onder straatmeubilair of speeltoestellen. Functie en gebruik passen binnen huidige bestemmingen.

Plek categorie: Stay Around

Dit betreft grotere plekken voor 10 tot circa 40 jongeren waar jongeren echt afspreken om bij elkaar te komen en te zitten praten of ander activiteiten te ontplooiën. Vaak gaan deze plekken samen met goed ingerichte sportplekken (bijvoorbeeld skateplekken), maar als die er te weinig zijn, kunnen de plekken ook apart goed functioneren (de JOP).

- Aantal: 20% van de plekken min de No-Probleemplekken;
- Ligging: op voldoende afstand van woningen, bijvoorbeeld aan de rand van het de kern of in een groter park/plantsoen; in de omgeving van andere geluidsbron; op/bij formele sport/speelplek;
- Verkeer: goed bereikbaar, maar niet te dicht bij de doorgaande weg;

Stay Around

- Locatie:** groot genoeg voor een grotere groep jongeren met fietsen/scooters en groot genoeg voor een aantal voorzieningen; afwegen of auto er of niet mag en kan komen (trekt oudere jongeren aan);
- Inrichting:** zit- en ontmoetingsaanleidingen en beschutting in de vorm van wandje of beplanting; verharde ondergrond; verlichting; duurzaam en vandalismebestendig;
- Regels:** APV en in overleg met omwonenden of andere betrokkenen aanvullende regels m.b.t. gedrag opstellen. De plek moet geen overmatige input vergen om in stand te houden.
- Flexibiliteit:** inrichting plek voor langere termijn; bij overmatig vandalisme en teveel overlast een welzijnstraject doorlopen met 'daders';
- Toets:** geen toets bestemmingsplan nodig. Voorzieningen vallen onder straatmeubilair of speeltoestellen. Functie en gebruik passen binnen huidige bestemmingen.

No Problem

Plek categorie: No Problem

Dit zijn plekken die zo ver buiten de bebouwde omgeving liggen dat hier geen overlast voor omwonenden te verwachten is. De jongeren kunnen bij problemen in de wijk altijd naar deze plekken verwezen worden.

- Aantal:** voor elke 500 jongeren één No-Probleemplek;
- Ligging:** op voldoende afstand van woningen, zodat verwachte overlast op basis van ligging kan worden uitgesloten;
- Verkeer:** goed bereikbaar, maar niet te dicht bij de doorgaande weg (minimaal 50 meter afstand);
- Locatie:** groot genoeg voor een grotere groep jongeren met fietsen/scooters en groot genoeg voor een aantal voorzieningen; afwegen of auto er wel of niet mag en kan komen (trekt oudere jongeren aan);
- Inrichting:** zit- en ontmoetingsaanleidingen en beschutting in de vorm van een overkapping; eventueel mogelijkheden voor graffiti; verharde ondergrond; verlichting; duurzaam en vandalismebestendig;
- Regels:** APV en in overleg met jongeren, politie, gemeente jongerenwerk andere regels m.b.t. gedrag opstellen. De plek moet geen overmatige input vergen om in stand te houden.
- Flexibiliteit:** inrichting plek voor langere termijn; bij overmatig vandalisme en teveel overlast een welzijnstraject doorlopen met 'daders';
- Toets:** geen toets bestemmingsplan nodig. Voorzieningen vallen onder straatmeubilair of speeltoestellen, mits geen bouwvergunning nodig is. Is dit het geval dan ook bestemmingsplantoets.

No Problem

BIJLAGE VII. SPEELPRIKKELS

Pleinplakker als speelprikkel

Speelprikkels

Aangepaste verharding

Hoogteverschil als speelprikkel

Speelprikkels zijn objecten in de openbare ruimte die aanleiding geven tot spel. Zij kunnen bewust als bespeelbaar element zijn geplaatst, maar ook onderdeel zijn van een tot ander doel ingericht stuk van de openbare ruimte. De opzet van deze speelprikkels is dat ze veel speelwaarde hebben, niet onder het Attractiebesluit vallen en hooguit een risicoanalyse vergen.

Speelprikkel bewust als bespeelbaar element geplaatst

Vaak komen speelprikkels voor op en rondom de speelplek of worden ze gebruikt om kinderen te (bege)leiden. Voorbeelden hiervan zijn allerlei soorten verharding, knikkertegels, hinkeltegels, gekleurde tegels en tegels met cijfers, letters en dierenvoetstappen. Door het aanbrengen van deze verharding of patronen en door het gebruik van verschillende soorten verharding kunnen tal van speelmogelijkheden ontstaan. Een ander voorbeeld zijn betonelementen zoals poefs, bielzen, palen, bollen en muurtjes, al dan niet gekleurd. Deze elementen bieden tal van mogelijkheden zoals erop klimmen, eraf en erover springen, op zitten, een touw aan vastknopen, tegen voetballen, bokspringen enzovoorts. Meer natuurlijke speelprikkels zijn bomen en boomstammen, grasheuveltjes, hagen en struiken. Ook het beschilderen van muren op een speelplek kan een prikkel geven tot spel.

Speelprikkel als onderdeel van de openbare ruimte

Voor het inrichten van de openbare ruimte worden tal van elementen gebruikt. Soms zijn deze elementen voor kinderen aantrekkelijk om mee te spelen. Echter lang niet altijd worden hiervoor elementen gekozen die ook bespeelbaar zijn. Als er toch een paal geplaatst moet worden, waarom dan niet een paal met een ronde kop in plaats van een scherpe? Waarom niet wat groenblijvers in het bosplantsoen? De kern van het denken over speelprikkels is, om bij elk plan of elke actie in de openbare ruimte na te gaan of de elementen die gebruikt worden ook geschikt zijn voor medegebruik door kinderen. Natuurlijk kan het voorkomen dat dit om bijvoorbeeld veiligheidsredenen niet mogelijk is. Uitgangspunt is echter de bespeelbaarheid en het moet gemotiveerd worden als hiervoor niet wordt gekozen.

Voorbeelden van dit soort speelprikkels zijn:

- ✓ afscheidingen zoals hekwerken, muurtjes, hagen en bielzen;
- ✓ straatmeubilair zoals banken en andere zitelementen;
- ✓ betonelementen zoals betonpoefs/bollen, paaltjes, stoepranden en parkeerbanden en sierelementen
- ✓ kunst;
- ✓ toepassen van groenblijvers (hulst, laurier);
- ✓ toepassen van vruchtdragende bomen (eik, kastanje, beuk);
- ✓ toepassen van vruchtdragende struiken;
- ✓ toepassen van (gedraineerd) gazon;
- ✓ toepassen van hoogteverschillen in gras en verharding.

Veel van dergelijke elementen kunnen voor de kinderen een speelprikkel vormen om te zitten of aan te hangen, maar ook om vanaf, over of op te springen. Ze kunnen er een elastiek aan vast maken, hutten mee bouwen, ze gebruiken die als evenwichtsbalk enzovoorts.

Groen om te spelen

Ruimte voor spel

Een ruimte als speelprikkel

Door veel kinderen wordt een braakliggend terrein met een bult zand en ruigte hoog gewaardeerd. Daar zijn veel speelmogelijkheden en – functies aanwezig. Niet alleen braakliggend terrein, maar ook hoeken plantsoen en straat zijn soms favoriet bij een groep kinderen. Eenvoudige aanpassingen aan beheer en onderhoud en duidelijke voorlichting naar burgers kunnen deze speelruimte behouden. Voorbeelden hiervan zijn:

- ✓ hutten niet opruimen (zeker niet in vakanties);
- ✓ stukken ruigte zo lang mogelijk laten bestaan;
- ✓ waarschuwborden voor automobilisten plaatsen;
- ✓ niet op elke klacht van omwonenden over spelende kinderen ingaan.

Sturen in het medegebruik van het openbaar groen kan door sortimentskeuze. Struiken met grote doornen zijn absoluut niet aantrekkelijk voor kinderen en planten met giftige vruchten/bladen/schors mogen niet worden toegepast.

Andere eenvoudige voorbeelden van het beter bespeelbaar maken van openbaar groen zijn hoogteverschillen in het gazon (werken ook goed antivoetbal), vaker toepassen van bloemenmengsels en het gefaseerd maaien van gras.

In heestervakken en blokhagen kunnen uitsparingen worden gemaakt waar kinderen hun hutje kunnen hebben. Hagen kunnen op verschillende hoogten gesnoeid en niet recht maar golvend aangeplant worden. Het toepassen van groenblijvers in bosplantsoen of solitair draagt ook bij aan de bespeelbaarheid van openbaar groen.

Samengevat

Juist het aanbrengen van hoogteverschillen, randen en eenvoudige objecten prikkelen de fantasie van kinderen om zelf spelen te verzinnen of bestaande spelen aan te passen. Anders gezegd: 'speelprikkel' vergroten de speelruimte.'

BIJLAGE VIII. VOORBEELD PVE NIEUWBOUW

Kinderen hebben recht op zowel de informele als formele speelruimte. Deze dienen dan ook in voldoende mate aanwezig te zijn voor de leeftijdsgroepen 0 tot en met 5 jaar (peuters en kleuters), 6 tot en met 11 jaar (basisschooljeugd) en 12 tot en met 18 jaar (jongeren). Voor alle leeftijdsgroepen moet het basisnetwerk aan voorzieningen worden gerealiseerd of anderszins in ruimte gereserveerd en aangemerkt worden. In nieuwbouwsituaties moet tevens voor de eerste tien jaar aangegeven worden hoe de piekaantallen kinderen, jeugd en jongeren opgevangen worden.

Bij nieuwbouw of reconstructie is de aanwezigheid van fysieke ruimte (groenvoorzieningen, pleinen, etc.) het belangrijkste. Verder kan in drie fasen gewerkt worden aan een goede verdeling van speelvoorzieningen over deze fysieke ruimte. De voorkeur gaat uit naar een basisnetwerk met grotere duurzame plekken met voldoende speelmogelijkheden.

Fase 1 globale planvorming

In deze fase dient aangegeven te worden hoeveel informele en formele ruimte geboden wordt per kind dat er komt wonen. Hiervoor kan de gemeente normen hanteren zoals omschreven in dit speelruimteplan. De 3%-norm kan daarbij als minimum voor formele speelruimte worden gezien¹⁰.

leeftijdsgroep	Informeel	Formeel
0-5 jaar peuters en kleuters	20 m ² per kind aansluitend aan woning (tuin, stoep, plein, grasveldje)	een speelplek per 35 kinderen opp: 100 – 500 m ² loopafstand: ca. 100 m drie toestellen en vier speelprikkels
6-11 jaar basisschooljeugd	50 m ² per vijf jeugdigen speelgroen en 50 m ² per vijf jeugdigen grasveld of plein (voetbal, straat spel)	een speelplek per 70 jeugdigen opp: 500 - 2000 m ² loopafstand: ca. 350 m drie toestellen en vier speelprikkels
12-18 jaar jongeren	een ontmoetingsplek per 30 jongeren (zithoek)	een sportplek per 100 jongeren opp: 1000 - 6400 m ² loopafstand: geen, daar waar jongeren wonen vier sporttoestellen en vier zitaanleidingen

Tabel 19 Verkorte normentabel

¹⁰ De 3%-norm alleen toepassen als er nog geen enkele gegevens beschikbaar zijn met betrekking tot het aantal kinderen of aantal woningen, met in het achterhoofd de normentabel. Zo gauw er meer gegevens bekend zijn komt de 3%-norm te vervallen.

Fase 2 (concept) stedenbouwkundig plan

In deze fase dient het aantal kinderen dat naar verwachting in de toekomst in het projectgebied komt te wonen, aangegeven te worden. Op basis daarvan kan aangegeven worden:

- 1) hoeveel (in)formele speelruimte 0-11 jaar er in het basisnetwerk totaal aanwezig dient te zijn en waar deze in grote lijnen komt te liggen (blok, buurt en wijkniveau);
- 2) bij nieuwbouw: hoeveel tijdelijke voorzieningen (plus op het basisnetwerk voor eerste tien jaar) nodig zijn om de kinderiek op te vangen.

Fase 3 uitwerking stedenbouwkundig plan

In deze fase dient op plekniveau aangegeven te worden:

- 1) waar de verschillende speelplekken komen te liggen en voor welke leeftijd deze plekken zijn;
- 2) wat in grote lijnen de omvang en inrichting is van deze speelruimte en wat de kosten voor realisatie zijn (in verband met reservering beheer- en onderhoudsgelden en later vervangingsreservering).

Toelichtingen bij programma van eisen

Aantallen kinderen, jeugd en jongeren

Er zijn drie verschillende ingangen om het aantal kinderen dat in de toekomst in het projectgebied komt te wonen in te schatten.

- 1) Afhankelijk van het bouwprogramma kan de opsteller van het stedenbouwkundig plan een prognose geven van de gemiddelde gezinssamenstelling (CBS-gegevens) en daarmee het verwachte aantal kinderen op lange termijn. Dit aantal kinderen kan gebruikt worden voor het basisnetwerk aan voorzieningen.
- 2) Vaak wordt ten behoeve van de onderwijsvoorzieningen een prognose gegeven voor de basisgeneratie (leeftijdsgroep die naar de basisschool gaat circa 4 tot en met 12 jaar). Deze prognoses worden met name opgesteld in nieuwbouwsituaties en grote reconstructies. Dit aantal kinderen kan gebruikt worden voor zowel het basisnetwerk als de piekvoorzieningen.
- 3) Er kan op basis van eerder gerealiseerde nieuwbouw- en/of reconstructieprojecten in de gemeente nagegaan worden hoeveel kinderen er per woning gemiddeld wonen (bevolkingsgegevens) in verschillende jaren na realisatie. Deze zouden vertaald kunnen worden naar een prognose van het aantal kinderen per woning voor het betreffende project. Dit aantal kan gebruikt worden voor zowel het basisnetwerk als de piekvoorzieningen.

Kinderpiek bij nieuwbouw

Bij nieuwbouwsituaties is een duidelijke kinderpiek aanwezig. De kinderpiek begint circa vier jaar na de realisatie van het grootste aantal woningen. De piek duurt voor elke leeftijdscategorie ongeveer zes jaar. Meestal begint aan het eind van de kinderpiek ook gelijk de jeugdpiek en ongeveer vier jaar na de jeugdpiek meteen de jongerenpiek. In een schema ziet dit er als volgt uit:

kinderpiek (0-5 jaar)										
jeugdpiek (6-11 jaar)										
jongerenpiek (12-18 jaar)										
jaar na aanleg	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Tabel 20 Verloop kinderpiek

Het voorzieningenniveau zal hier de eerste tien jaar dus op afgestemd dienen te worden.

Kosten per plek

Voor de aanschaf en aanlegkosten kan uitgegaan worden van onderstaande tabel.

	0-5 jaar	6-11 jaar	12-18 jaar	gemiddeld
gemiddeld aantal toestellen per plek	3	3	4	3,3
gemiddeld aantal speelprikkels per plek	4	4	4	4
gemiddelde prijs per toestel	€ 1.900	€ 3.200	€ 2.400	€ 2.500
gemiddelde prijs per speelprikkel	€ 150	€ 250	€ 350	€ 250
% kosten ondergrond t.o.v. het toestel	35%	65%	35%	45%
gemiddelde prijs per toestel incl. ondergrond	€ 2.565	€ 5.280	€ 3.240	€ 3.695
gemiddelde aanschafwaarde per speelplek (speelvoorzieningen samen)	€ 8.295	€ 16.840	€ 14.360	€ 13.165
% kosten groen/verhardingen e.d. t.o.v. de speelvoorzieningen	20%	20%	20%	20%
gemiddelde kosten groen/verhardingen e.d.	€ 1.659	€ 3.368	€ 2.872	€ 2.633
totale vervangingswaarde per plek	€ 9.954	€ 20.208	€ 17.232	€ 15.798
% kosten overige uitvoeringskosten t.o.v. de voorzieningen	20%	20%	20%	20%
gemiddelde aanlegkosten er plek	€ 1.991	€ 4.042	€ 3.446	€ 3.160
totale kosten aanschaf en aanleg speelplek	€ 11.945	€ 24.250	€ 20.678	€ 18.958

Tabel 21 Kosten per plek

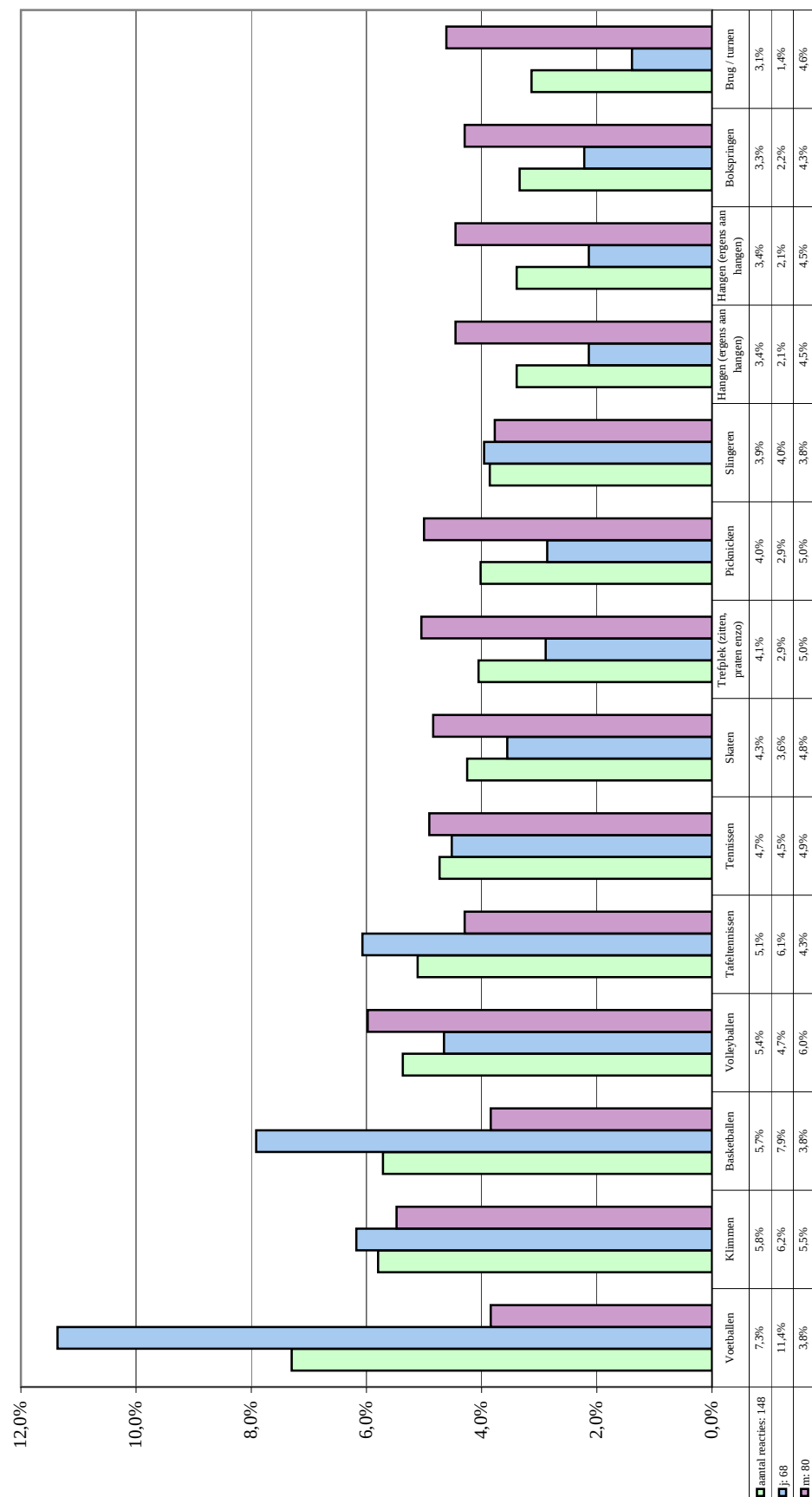
Op de helft van de plekken voor 6- tot en met 18-jarigen dient een trapveldje aanwezig te zijn. De verharde trapvelden (eventueel kooien) zijn een voorziening voor jongeren van 12 tot en met 18 jaar. Hier van dient er voor elke circa 500 jongeren een te zijn.

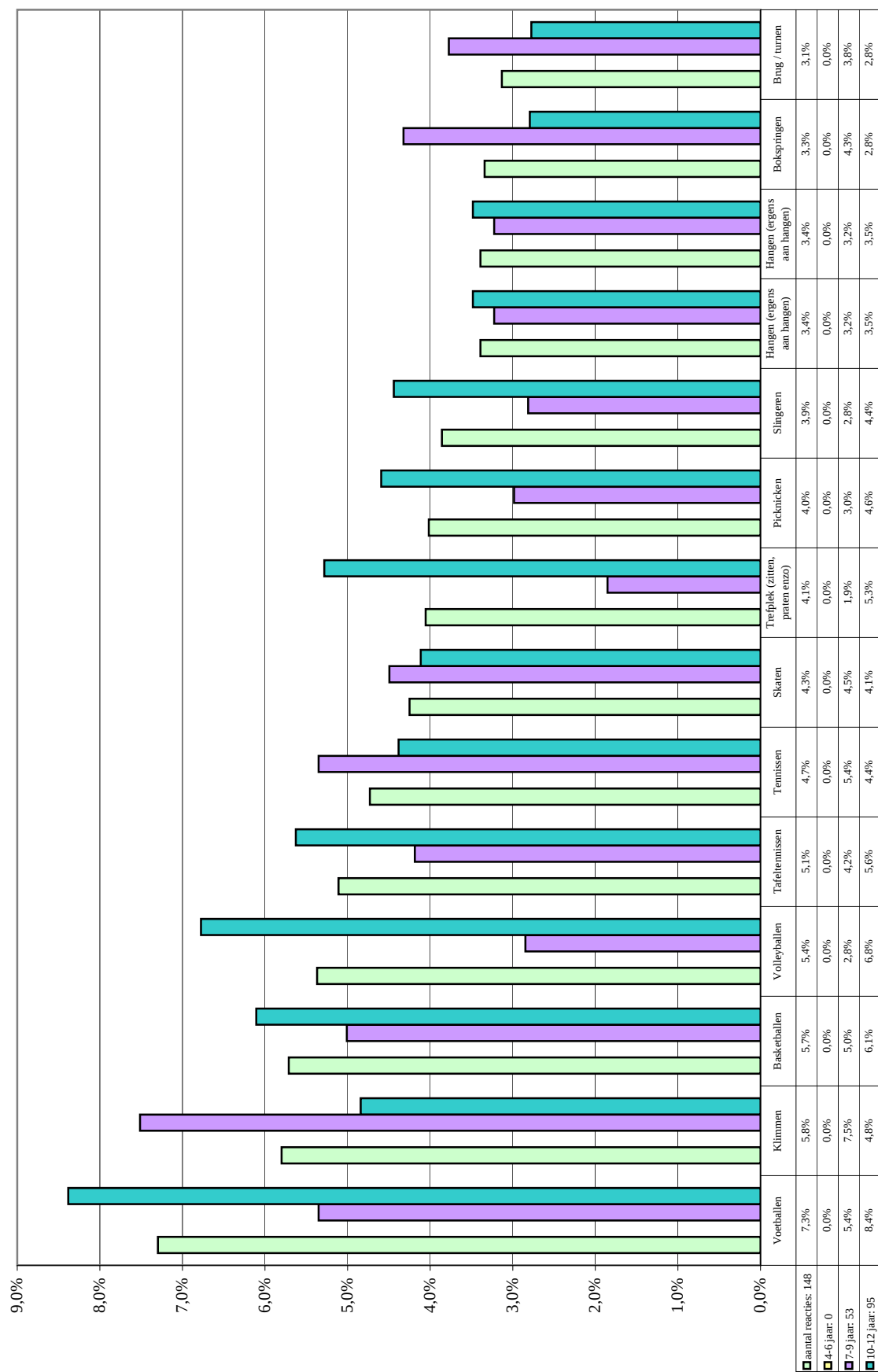

BIJLAGE IX. RESULTATEN ENQUETE

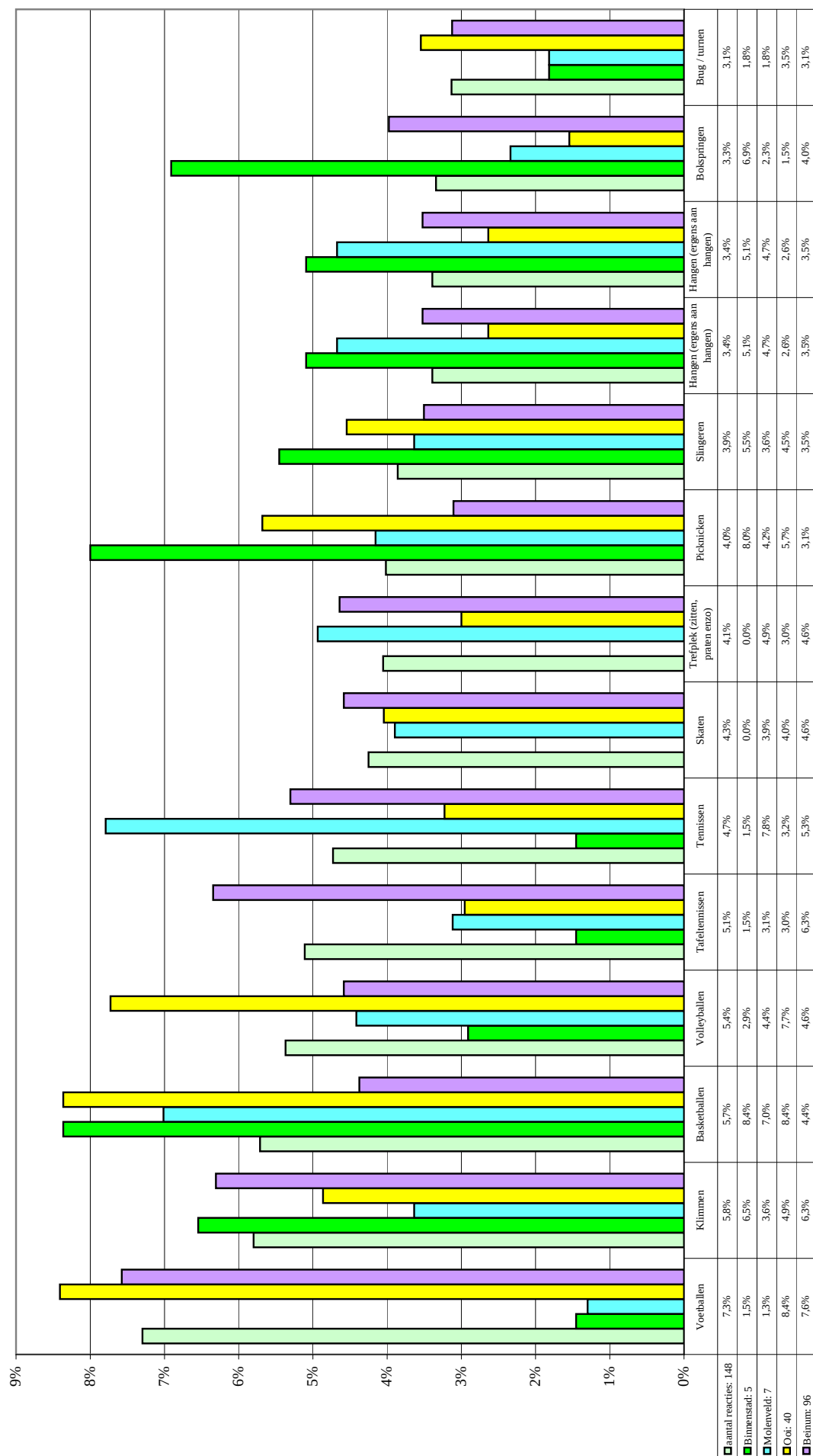
1) resultaten enquête totaal/geslacht

2) resultaten enquête leeftijd

3) resultaten per wijk

BIJLAGE X. TEKENING

* * * EINDE SPEELRUIMTEPLAN * * *

